

ЗЕЛЕНА КНИГА

АНАЛІЗ РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

EU4Business

FORBIZ

Створення кращого
бізнес-середовища

BRDO

Офіс ефективного
регулювання

Березень-2021

ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

office@brdo.com.ua, +38 (094) 832 49 12
вул. Григорія Сковороди, 21/16, блок В
www.brdo.com.ua

Офіс ефективного регулювання BRDO заснований у листопаді 2015 року для сприяння ефективному регулюванню і поліпшенню економічної свободи в Україні (з пріоритетом для малого/середнього бізнесу). Саме з цією метою реалізуємо інклюзивний та відкритий процес оптимізації регуляторних відносин, який спонукає до взаємної довіри та партнерства держави та бізнесу.

Документ підготовлено експертами Офісу ефективного регулювання.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

КЕРІВНИЦЯ СЕКТОРУ «КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД» ОФІСУ ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ BRDO:

Ганна Башняк

ГРУПА ЕКСПЕРТІВ ОФІСУ ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ BRDO: Анна Палазова, Леонід Литвиненко, Інна Присяжнюк, Наталя Дуплій, Павлина Яремчук, Владислав Пінчук

ЗМІСТ

ВИКОРИСТАНІ СКОРОЧЕННЯ	5
ПЕРЕДМОВА	6
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	7
1.1. Характеристика регуляторних актів на ринку ферментованих алкогольних напоїв	7
1.2. Оцінка корупційних ризиків та дружності для бізнесу інструментів (засобів) державного регулювання, процедур їх видачі (виконання вимог)	10
1.3. Перелік стейкхолдерів на ринку ферментованих алкогольних напоїв	13
1.4. Бізнес-процеси на ринку ферментованих алкогольних напоїв	14
1.5. Інструменти (засоби) державного регулювання на ринку ферментованих алкогольних напоїв	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РИНКУ ПИВА	36
2.1. Опис та основні тенденції ринку пива	36
2.2. Проблеми ринку та шляхи їх вирішення	46
2.3. Висновки до розділу	54
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РИНКУ ВИНА	56
3.1. Опис та основні тенденції ринку вина	56
3.2. Проблеми ринку та шляхи їх вирішення	67
3.3. Висновки до розділу	79
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ РИНКУ ІНШИХ ФЕРМЕНТОВАНИХ НАПОЇВ	81
4.1. Опис та основні тенденції ринку інших ферментованих напоїв	81
4.2. Проблеми ринку та шляхи їх вирішення	86
4.3. Висновки до розділу	89
РОЗДІЛ 5. СПРОЩЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИРОБНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ	90
ВИСНОВКИ	93
ДОДАТКИ	95
Додаток № 1. Перелік основних нормативно-правових актів, які регулюють ринок ферментованих алкогольних напоїв	95
Додаток № 2. Перелік СГ, які подали декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства та СГ, які отримали ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (малі виробники виноробної продукції)	97
Додаток № 3. Євроінтеграційні зобов'язання України у сфері виробництва та реалізації алкогольних напоїв (пива, вина, інших ферментованих алкогольних напоїв)	99
Додаток № 4. Міжнародний досвід	114
Додаток № 5. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Ліцензія на виробництво алкогольних напоїв» та його процедури	136
Додаток № 6. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Ліцензія на право оптової торгівлі алкогольними напоями» та його процедури	138
Додаток № 7. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Ліцензія на роздрібну торгівлю алкогольними напоями» та його процедури	140
Додаток № 8. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Атестат виробництва алкогольних напоїв (крім малих виробництв виноробної продукції)» та його процедури	142

Додаток № 9. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Договір з акредитованою лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії)» та його процедури	144
Додаток № 10. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Довідка про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру місць зберігання» та його процедури	146
Додаток № 11. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Декларація відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства» та його процедури	148
Додаток № 12. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Висновок про якість нової виноробної продукції» та його процедури	150
Додаток № 13. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Марка акцизного податку» та його процедури	152
Додаток № 14. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Маркування алкогольних напоїв (етикетками або контретикетками, марками акцизного податку)» та його процедури	154
Додаток № 15. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Декларація акцизного податку» та його процедури	156
Додаток № 16. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Затвердження проекту садіння виноградників для виноробства» та його процедури	158
Додаток № 17. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Затвердження технологічних інструкцій (та змін до них) на окремі найменування виробництва виноробної продукції» та його процедури	160
Додаток № 18. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів» та його процедури	162
Додаток № 19. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин» та його процедури	164
Додаток № 20. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням» та його процедури	166
Додаток № 21. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції» та його процедури	168
Додаток № 22. Результати аналізу інструменту (засобу) регулювання «Реєстрація виноградних насаджень» та його процедури	170
Додаток № 23. Відповідальність на ринку ферментованих алкогольних напоїв, передбачена законодавством України	172

ВИКОРИСТАНІ СКОРОЧЕННЯ

ДЕРЖСТАТ — Державна служба статистики України

ДПС — Державна податкова служба України

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА — Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

ДЕРЖЕКОІНСПЕКЦІЯ — Державна екологічна інспекція України

ДСНС — Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ДЕРЖГЕОКАДАСТР — Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

ЄС — Європейський Союз

ЗАКОН ПРО ВИРОБНИЦТВО СПИРТУ — Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»

ЗАКОН ПРО ЛІЦЕНЗУВАННЯ — Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»

ЗАКОН ПРО АДМІНПОСЛУГИ — Закон України «Про адміністративні послуги»

ЗАКОН ПРО ВИНОГРАД — Закон України «Про виноград та виноградне вино»

КВЕД — класифікації видів економічної діяльності

УКТЗЕД — Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності

МІНЕКОНОМІКИ — Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

ПКУ — Податковий кодекс України

СГ — суб'єкт господарювання

ФОП — фізичні особи-підприємці

ЮО — юридичні особи

ПЕРЕДМОВА

Підготовка та публікація Зелених книг є поширеною практикою стимулювання та організації професійних дискусій щодо актуальних проблем і шляхів їх вирішення. Як правило, публікація Зеленої книги з певної проблематики є передумовою наступного етапу — розробки документу, в якому формуються основи державної політики, спрямованої на вирішення виявлених проблем.

Дана Зелена книга присвячена дослідженню регулюванню ринку ферментованих алкогольних напоїв в Україні, а саме: пива, вина та інших ферментованих напоїв (медових напоїв, сидру та перрі).

Пивоварна та виноробна галузі України — розвинені галузеві ринки, що відзначаються значним потенціалом розвитку. Разом з тим, під впливом таких негативних факторів, як погіршення соціально-економічної ситуації в країні, зниження купівельної спроможності громадян та всесвітня боротьба з коронавірусною хворобою (COVID-19), дані галузі зазнають істотних втрат та характеризуються негативними тенденціями. У цілому, за останні 10 років ринок **вина** зменшився на **41%**, а ринок **пива** — на **42%**.

Окрім того, розвиток даних ринків стримується через зарегульованість процесу отримання ліцензій на виробництво алкогольних напоїв, у тому числі вина, пива та інших ферментованих напоїв; чинну акцизну політику та підвищення акцизної ставки, зокрема для пива; низький рівень державної підтримки та інших преференцій для виробників.

У результаті це призводить до збільшення регуляторного та податкового навантаження на виробників пивоварної та виноробної продукції та робить збитковими таку діяльність.

Разом з тим, незважаючи на скорочення обсягів виробництва, перспективи розвитку пивоварної та виноробної галузей в Україні все ж таки є.

Зокрема, зменшення податкового тиску, спрощення провадження господарської діяльності та системи звітності, державна підтримка стануть потужним рушієм для розвитку, перш за все, малого та середнього пивовара, винороба та медовара.

Зелена книга сформована на основі законодавства України станом на 01 січня 2021 року.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1.

ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

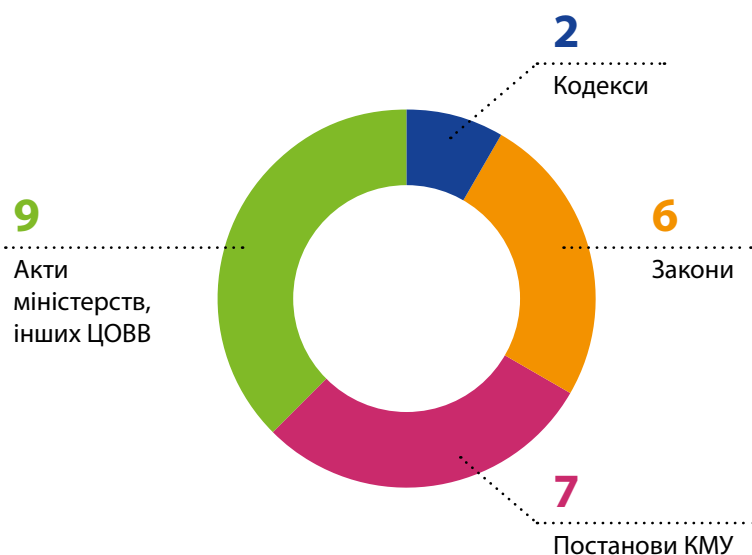
Одним із основних завдань проведення системного перегляду даного ринку було формування вичерпного переліку регуляторних актів, які безпосередньо регулюють цивільно-правові відносини, що виникають між усіма учасниками ринку (заінтересованими сторонами) навколо процедур, пов'язаних із діяльністю на ринку ферментованих алкогольних напоїв.

Критерії для оцінки нормативно-правових актів на предмет належності їх до регуляторних визначені у статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики»¹. Аналізу підлягали виключно такі регуляторні акти, які мають первинний характер (основні акти). На відміну від первинних регуляторних актів, регуляторні акти про внесення змін до інших актів не є самостійними регуляторними актами, вони безпосередньо не здійснюють правове регулювання, тому не були включені до переліку.

За результатами проведеного аналізу було **визначено 24 чинні регуляторні акти**, що безпосередньо складають регуляторне поле на ринку ферментованих алкогольних напоїв. Повний перелік основних нормативно-правових актів надається у *Додатку № 1* даної Зеленої книги.

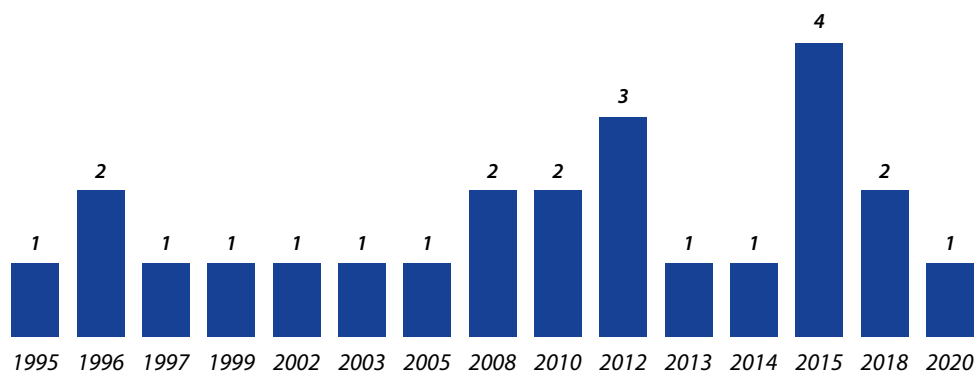
Ринок ферментованих алкогольних напоїв регулюється законами України, серед яких головними є: Закони України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», «Про виноград та виноградне вино» та «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Діаграма 1.1. Основні регуляторні акти на ринку ферментованих алкогольних напоїв

¹ Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

Графік 1.2. Кількість регуляторних актів, виданих по роках

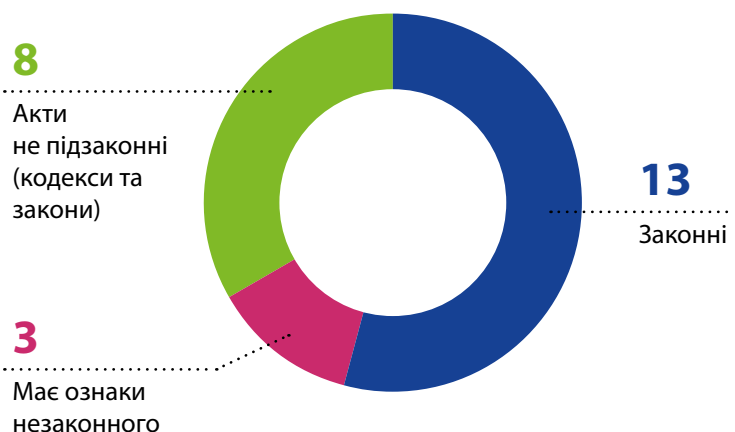

За результатами проведеної оцінки регуляторних актів, відповідно до методики Rolling Review, з **24** регуляторних актів **3** були виявлені як такі, що мають ознаки незаконних за ознакою відсутності підстави для прийняття.

Оцінка кожного підзаконного регуляторного акту на предмет законності здійснюється шляхом його перевірки за такими критеріями:

- 1) **Обов'язковість державної реєстрації нормативно-правових актів** Міністерством юстиції України, згідно з Положенням про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731.¹ Якщо підзаконний акт підлягав реєстрації, але не був зареєстрований, то він вважається таким, що має ознаки незаконного.
- 2) **Наявність вимоги на законодавчому рівні щодо необхідності додаткового врегулювання правовідносин шляхом прийняття такого акту відповідним регуляторним органом.** Якщо для підзаконного акту відсутня підстава для його прийняття у законі, він вважається таким, що має ознаки незаконного.

Діаграма 1.3. Аналіз регуляторних актів на предмет їх законності

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731 «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF#Text>

За результатами проведеної оцінки регуляторних актів, відповідно до методики Rolling Review, всі **24 регуляторні акти є актуальними**.

Оцінка кожного регуляторного акту на предмет актуальності здійснюється шляхом його перевірки за такими критеріями:

- 1 Чинність нормативно-правового акту вищої юридичної сили, на підставі (або на виконання) якого був прийнятий регуляторний акт, що аналізується.
- 2 Відповідність акту нормативно-правовим актам вищої або однакової юридичної сили, що суттєво змінили регулювання у сфері, яку регулює даний акт. Якщо акт містить положення, що суперечать включеним до нового акту нормативним приписам, або виявилися такими, що поглинуті ним, або втратили свою актуальність, або після набрання чинності яких даний акт не був приведений у відповідність, тоді такий акт вважається неактуальним за ознакою невідповідності законодавству.
- 3 Закінчення строку дії, на який був прийнятий акт.

1.2.

ОЦІНКА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ДРУЖНОСТІ ДЛЯ БІЗНЕСУ ІНСТРУМЕНТІВ (ЗАСОБІВ) ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ПРОЦЕДУР ЇХ ВИДАЧІ (ВИКОНАННЯ ВИМОГ)

За результатами проведеного аналізу було виявлено **18 основних інструментів (засобів)**, які регулюють ринок ферментованих алкогольних напоїв.

Основні інструменти (засоби) регулювання

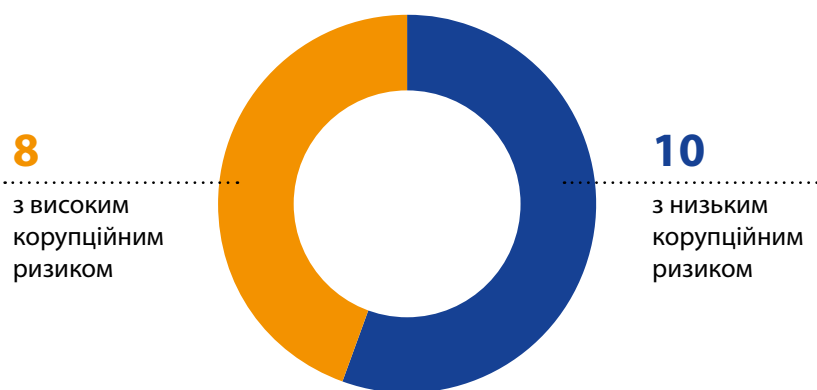
- 1) Ліцензія на виробництво алкогольних напоїв
- 2) Ліцензія на право оптової торгівлі алкогольними напоями
- 3) Ліцензія на роздрібну торгівлю алкогольними напоями
- 4) Атестат виробництва алкогольних напоїв (крім малих виробництв виноробної продукції)
- 5) Договір з акредитованою лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії)
- 6) Довідка про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру
- 7) Декларація відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства
- 8) Висновок про якість нової виноробної продукції
- 9) Марка акцизного податку
- 10) Маркування алкогольних напоїв (етикетками або контретикетками, марками акцизного податку)
- 11) Декларація акцизного податку
- 12) Затвердження проекту садіння виноградників для виноробства
- 13) Затвердження технологічних інструкцій (та змін до них) на окремі найменування виробництва виноробної продукції
- 14) Погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів
- 15) Погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин
- 16) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням
- 17) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції
- 18) Реєстрація виноградних насаджень

ОЦІНКА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ здійснюється за бальною системою, шляхом підсумовування балів, згідно з методикою Rolling Review, розробленою Офісом ефективного регулювання. Максимальна кількість балів — **10**. Якщо сукупна кількість балів **6** і більше, то інструмент потребує додаткової антикорупційної оцінки та рекомендується до відповідного виправлення за ознакою високого корупційного ризику.

Інструменти з великим корупційним ризиком згідно з методикою (6-10 балів):

- 1) Атестат виробництва алкогольних напоїв (крім малих виробництв виноробної продукції)
- 2) Затвердження проекту садіння виноградників для виноробства
- 3) Затвердження технологічних інструкцій (та змін до них) на окремі найменування виробництва виноробної продукції
- 4) Погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів
- 5) Погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин
- 6) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням
- 7) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції
- 8) Реєстрація виноградних насаджень

Діаграма 1.4. Інструменти (засоби) регулювання

Аналіз інструментів (засобів) регулювання, проведений відповідно до методики Rolling Review, розробленої Офісом ефективного регулювання, свідчить про наявність високих корупційних ризиків під час застосування **8 з 18 інструментів**, що регулюють ринок ферментованих алкогольних напоїв¹.

¹ Результати аналізу інструментів (засобів) регулювання надаються у додатках № 5 - 22 даної Зеленої книги.

ОЦІНКА ДРУЖНОСТІ для ведення бізнесу здійснюється за бальною системою, за результатами анкетування, шляхом підсумовування результатів кожного інструменту, згідно з методикою Rolling Review, розробленою Офісом ефективного регулювання. Максимальна кількість балів — **7**. Якщо сукупна кількість балів **4** і більше, то інструмент регулювання вважається недружнім для бізнесу та рекомендується до додаткового вивчення та відповідного виправлення.

Інструменти, що мають ознаки недружності для бізнесу відповідно до методики (4 - 7 балів):

- 1) Атестат виробництва алкогольних напоїв (крім малих виробництв виноробної продукції)
- 2) Затвердження проекту садіння виноградників для виноробства
- 3) Затвердження технологічних інструкцій (та змін до них) на окремі найменування виробництва виноробної продукції
- 4) Погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів
- 5) Погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин
- 6) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням
- 7) Затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції
- 8) Реєстрація виноградних насаджень

Діаграма 1.5. Інструменти (засоби) регулювання

Аналіз інструментів (засобів) регулювання, проведений відповідно до методики Rolling Review, розробленої Офісом ефективного регулювання, свідчить про наявність корупційних ризиків та недружності для бізнесу під час застосування **8 з 18** інструментів, що регулюють ринок ферментованих алкогольних напоїв.¹

¹ Результати аналізу інструментів (засобів) регулювання надаються у додатках № 5 - 22 даної Зеленої книги.

1.3.

ПЕРЕЛІК СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

Держава Україна в особі:

Повноваження:

Міністерства фінансів України¹

- Головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової політики.

Державної податкової служби України²

- Ліцензування діяльності СГ з виробництва, оптової та роздрібної торгівлі алкогольними напоями.
- Здійснення заходів щодо запобігання та виявлення порушень вимог законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв.
- Здійснення контролю за дотриманням СГ, які провадять оптову або роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вимог законодавства щодо мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на такі напої.
- Проведення роботи, пов'язаної з боротьбою з незаконним виробництвом, переміщенням, обігом алкогольних напоїв.

Держпродспожив-служби³

- Організація, здійснення у межах повноважень, передбачених законодавством, державного нагляду (контролю) щодо безпечності та окремих показників якості харчових продуктів.
- Перевірки додержання СГ, що провадять діяльність у сфері торгівлі і послуг, вимог законодавства про захист прав споживачів, а також правил торгівлі та надання послуг.

Учасники ринку:

Інтереси:

СГ, які здійснюють виробництво алкогольних ферментованих напоїв:

- кількість СГ — **321**;
- кількість зайнятих працівників — **13690**;
- частка у ВВП — **0,3%**;
- розміри сплаченого акцизного податку у 2019 році (за вироблену пивну та виноробну продукцію) — більше **6 млрд грн**.

СГ, які здійснюють оптову торгівлю алкогольними ферментованими напоями — **899⁴**.

СГ, які здійснюють роздрібну торгівлю алкогольними ферментованими напоями — **108 841⁵**.

Профільні асоціації

Споживачі

- Наявність прозорих та рівних правил на ринку.
- Своєчасність отримання ліцензій.
- Захист прав та інтересів.
- Професійність посадових осіб, що видають ліцензії.
- Недопущення нанесення збитків бізнесу.

- Лобювання інтересів членів асоціації.
- Прозорість та зрозумілість правил поведінки на ринку.

- Наявність безпечної та якісної продукції.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375 «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>

² Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>

³ Постанова Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 р. № 667 «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF#top>

⁴ За даними ДПС, кількість суб'єктів господарювання, які здійснювали оптову торгівлю алкогольними напоями станом на 01.09.2020 року (ферментовані напої не виділяються)

⁵ За даними ДПС станом на I півріччя 2020 року, 108841 суб'єкт господарювання здійснювали роздрібну торгівлю алкогольними напоями (ферментовані напої не виділяються)

1.4.

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

Схема 1.6. Бізнес-процеси на ринку ферментованих алкогольних напоїв

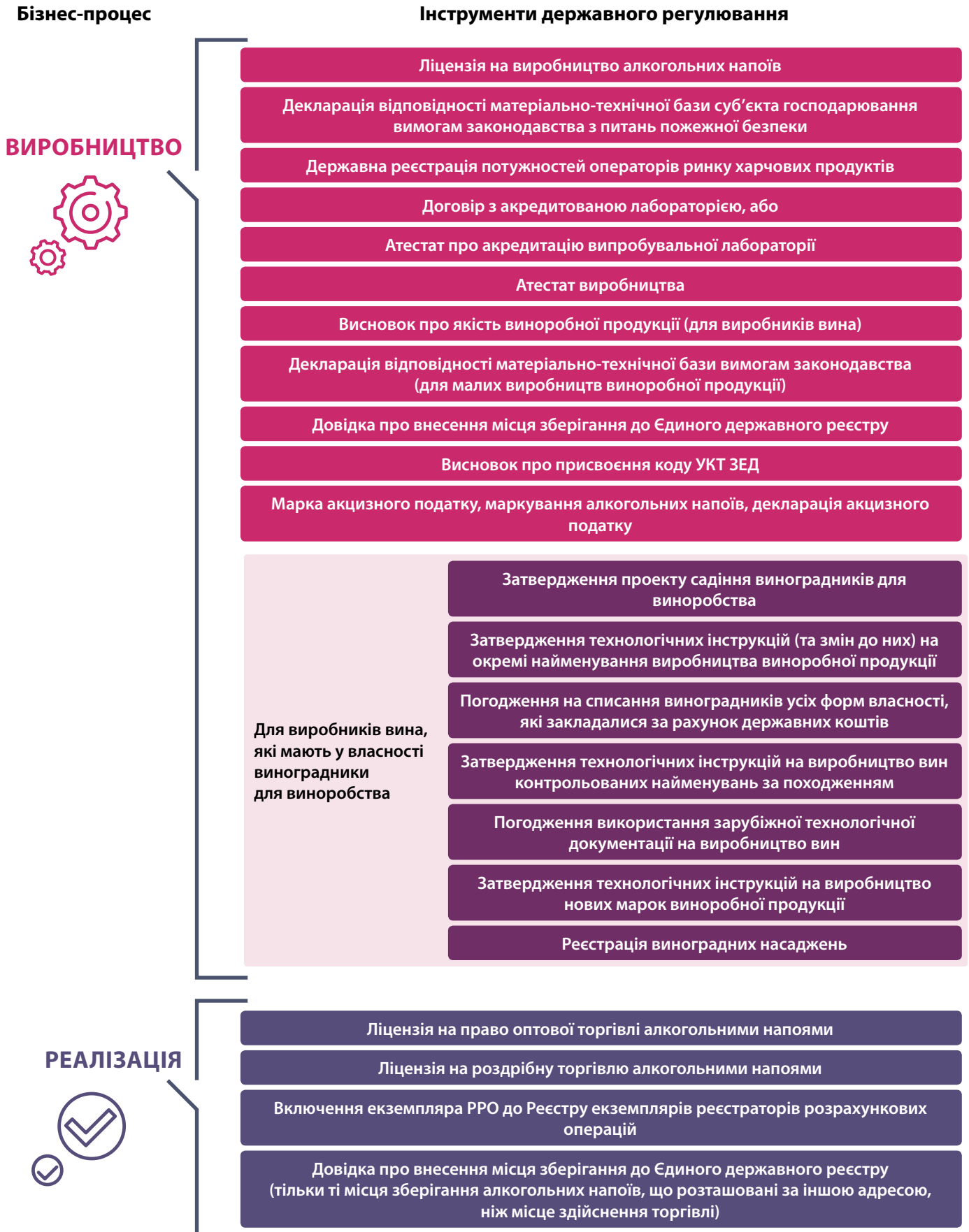

Схема 1.7. Отримання права на виробництво та реалізацію алкогольних напоїв (пива, вина (крім малих виробництв виноробної продукції) та медових напоїв)

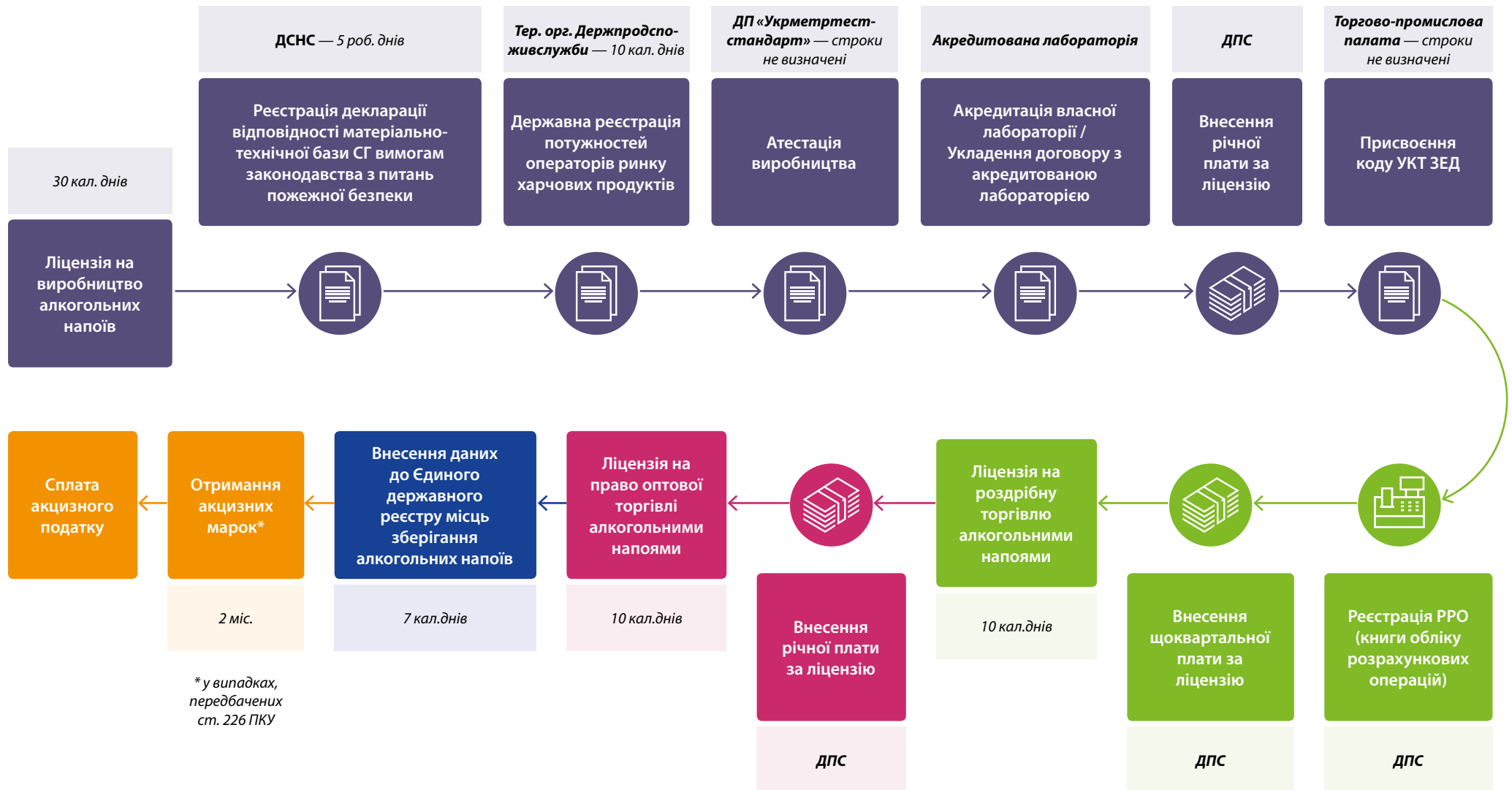
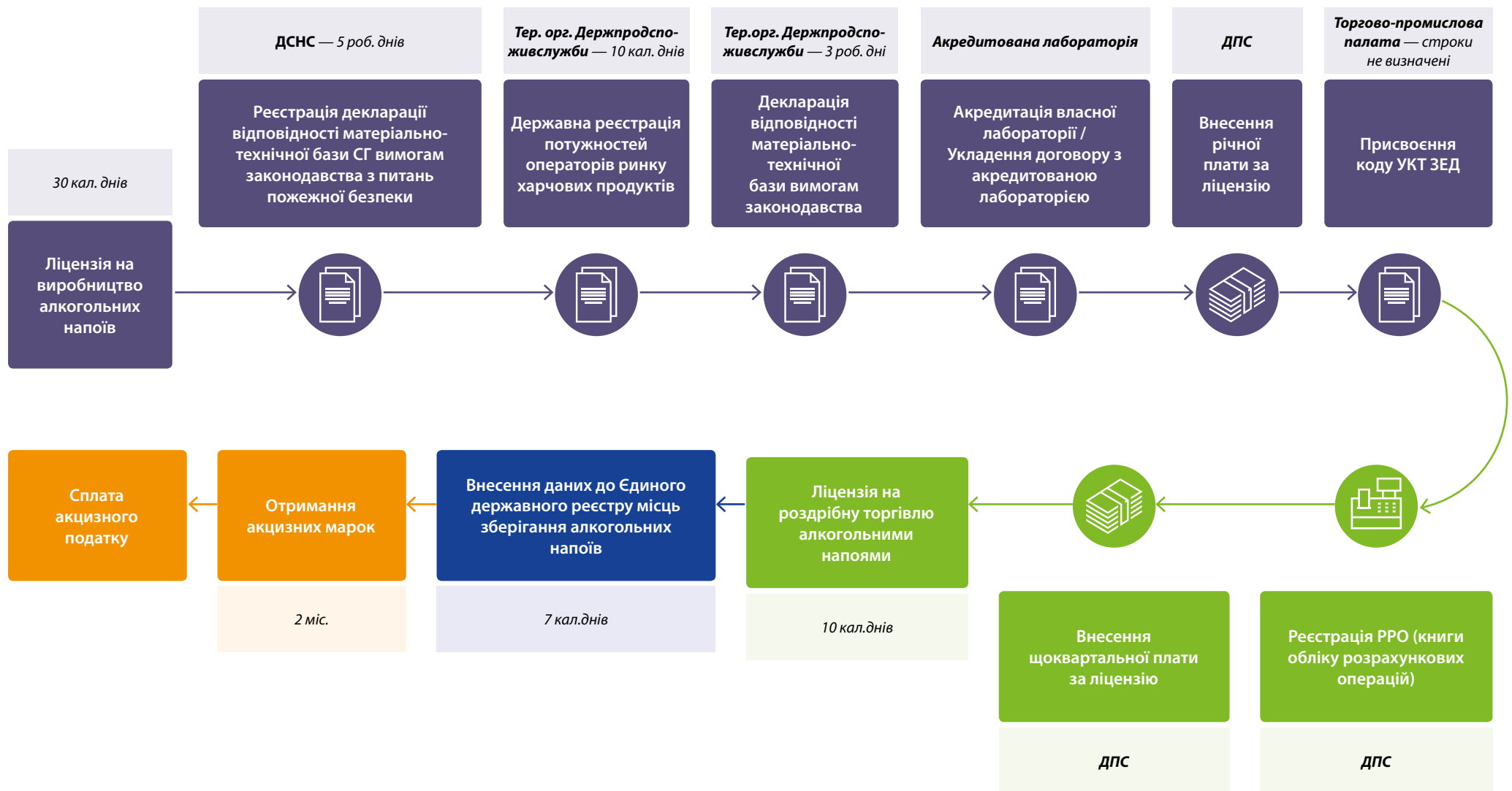

Схема 1.8. Отримання права на виробництво та реалізацію алкогольних напоїв
(малі виробництва виноробної продукції)

1.5.

ІНСТРУМЕНТИ (ЗАСОБИ) ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

1. Ліцензія на виробництво алкогольних напоїв

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Державна податкова служба України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 4)¹.
- 2) Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»².

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Необхідність отримання передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2) Ліцензії видаються терміном на 5 років, плата справляється щорічно.
- 3) Необхідність проходити атестацію виробництва кожні 5 років.
- 4) Ліцензія або рішення про відмову у її видачі видається заявнику не пізніше 30 календарних днів з дня одержання необхідних документів.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява СГ.
- 2) Копії засновницьких документів.
- 3) Атестат виробництва, а для малих виробництв виноробної продукції — зареєстрована декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства.
- 4) Договір з акредитованою відповідно до законодавства лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії).
- 5) Документ, що підтверджує внесення річної плати за ліцензію.

ПЛАТА ЗА ЛІЦЕНЗІЮ:

- 1) Вартість ліцензії становить **780 грн щорічно**.
- 2) Плата за ліцензії справляється до початку виробництва продукції і зараховується до місцевих бюджетів.
- 3) **За видачу дубліката ліцензії** справляється плата у розмірі **780 грн** і зараховується до місцевих бюджетів.
- 4) Не дозволяється сплата за весь термін дії ліцензії.
- 5) Сплата чергового платежу за ліцензії справляється за кожний наступний щорічний термін дії ліцензії.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

2. Ліцензія на право оптової торгівлі алкогольними напоями

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Державна податкова служба України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15)¹.
- 2) Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»².
- 3) Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.1999 р. № 500 «Про впорядкування видачі суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на право оптової торгівлі спиртом етиловим і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами»³.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява СГ.
- 2) Документ, що підтверджує внесення річної плати за ліцензію.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Необхідність отримання ліцензії передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2) Ліцензія або рішення про відмову в її видачі видається заявнику не пізніше 10 календарних днів з дня одержання зазначених у Законі про виробництво спирту документів.
- 3) Ліцензія видається терміном на 5 років.
- 4) СГ (у тому числі іноземні СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які отримали ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (*крім виробництва вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових із виноматеріалів виключно власного виробництва*), здійснюють поставку цієї продукції СГ (у тому числі іноземним СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) оптової і роздрібною торгівлі та іншим українським споживачам **за наявності ліцензії на оптову торгівлю**.
- 5) СГ (у тому числі іноземний СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво), **який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв** (*вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових*) **та виробляє їх з виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних, медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю**.
- 6) СГ (у тому числі іноземні СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) первинного виноробства здійснюють поставку виноматеріалів СГ (у тому числі іноземним СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) вторинного виноробства без ліцензії на оптову торгівлю.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

³ Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.1999 р. № 500 «Про впорядкування видачі суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на право оптової торгівлі спиртом етиловим і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-99-%D0%BF#Text>

ПЛАТА ЗА ЛІЦЕНЗІЮ:

Плата за ліцензії справляється щорічно і зараховується до місцевих бюджетів.

Плата за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту)	500 000 грн
Плата за ліцензії на право оптової торгівлі виключно пивом для виробників пива з обсягом виробництва до 3000 гектолітрів на рік	30 000 грн
Сидром та перрі (без додання спирту)	780 грн
За видачу дублікату ліцензії на оптову торгівлю алкогольними напоями	780 грн

3. Ліцензія на роздрібну торгівлю алкогольними напоями

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

- 1 Територіальні органи Державної податкової служби України.
- 2 Ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями в поїздах, на морських або річкових суднах видаються органами виконавчої влади, уповноваженими Кабінетом Міністрів України, в містах, районах, районах у містах Києві та Севастополі за місцем формування поїзда (приписки судна).

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15)¹.
- 2 Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»².

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1 Заява СГ.
- 2 Документ, що підтверджує внесення щоквартальної плати за ліцензію.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1 Необхідність отримання ліцензії передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2 Роздрібна торгівля алкогольними напоями (**крім столових вин**) всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, здійснюється за наявності у них ліцензій на роздрібну торгівлю.
- 3 Ліцензія або рішення про відмову в її видачі видається заявнику не пізніше 10 календарних днів.
- 4 Ліцензії видаються терміном на 1 рік і підлягають обов'язковій реєстрації в податковому органі, а у сільській місцевості — і в органах місцевого самоврядування за місцем торгівлі СГ.
- 5 Дія ліцензії призупиняється у разі несвоєчасної сплати чергового платежу за ліцензію на підставі письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, на термін до сплати заборгованості.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

- 6 СГ (у тому числі іноземні СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, мають право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії на право роздрібною торгівлі цими алкогольними напоями.

ПЛАТА ЗА ЛІЦЕНЗІЮ:

Плата за ліцензії справляється щоквартально рівними частками і зараховується до місцевих бюджетів.

Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями , крім сидру та перрі (без додання спирту)	8000 грн на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі
Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту) на території сіл і селищ, за винятком тих, що знаходяться у межах території міст	500 грн на кожний окремий, зазначений у ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі
Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту) для місць торгівлі, які розташовані за межами території міст обласного підпорядкування і міст Києва та Севастополя на відстані до 50 км та які мають торговельні зали площею понад 500 кв. м.	8000 грн на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі
Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю сидром та перрі (без додання спирту)	780 грн на кожне місце торгівлі незалежно від його територіального розташування
За видачу дубліката ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями	780 грн

4. Атестація виробництва алкогольних напоїв (крім малих виробництв виноробної продукції)

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Державне підприємство «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» (далі — ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ»), акредитовані органи з сертифікації — члени Добровільної системи УкрСЕПРО з обов'язковим залученням представників ДПС за їх поданням.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»¹.
- 2 Наказ Держстандарту від 29.02.1996 р. № 85 «Про затвердження Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»².

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Наказ Держстандарту від 29.02.1996 р. № 85 «Про затвердження Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-96#Text>

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Атестат виробництва є чинним протягом дії ліцензії на право виробництва алкогольних напоїв.
- 2) У разі внесення в період дії ліцензії змін до вимог стосовно проведення обов'язкової атестації або стосовно повного технологічного циклу виробництва СГ підлягає переатестації в частині цих змін.
- 3) Атестація виробництва виробів здійснюється з метою оцінки можливостей підприємства — виробника забезпечити їх відповідність обов'язковим вимогам, що встановлені чинними законодавчими актами України щодо забезпечення життя та здоров'я людей, охорони навколишнього природного середовища, а також відповідність санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам.
- 4) Роботи з атестації виробництва виробів виконуються на підставі господарських договорів.
- 5) Підприємство, що має намір атестувати виробництво продукції, здійснює контроль виробів та вхідних матеріалів (при потребі) у власній або сторонній (за договором) випробувальній (вимірювальній) лабораторії.
- 6) Здійснення робіт з атестації виробництва виробів передбачає виконання таких етапів: подання заявки, попереднє оцінювання, перевірка виробництва.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заявка на проведення атестації виробництва.
- 2) Анкета з атестації виробництва.
- 3) Технічна документація; технологічна документація; стандарти підприємства, інструкції, методики; структурна схема підприємства.

5. Договір з акредитованою лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії)

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Договір укладається між СГ та акредитованою випробувальною лабораторією.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»¹.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Необхідність укладання договору з акредитованою лабораторією передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2) СГ повинен укласти договір з акредитованою лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії) з метою перевірки якості та безпечності алкогольної продукції.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

- 3) Виробник алкогольних напоїв може створити власну лабораторію по перевірці якості та безпечності алкогольної продукції та відповідно до законодавства акредитувати її.
- 4) Для відкриття власної акредитованої лабораторії СГ необхідно мати обладнання, яке має відповідати ДСТУ.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

Договір та інші документи, визначені згідно з умовами роботи відповідної лабораторії.

6. Довідка про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Державна податкова служба України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15)¹.
- 2) Наказ Державної податкової служби України від 28.05.2002 р. № 251 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та форми довідки про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру»².

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява СГ.
- 2) Копія виданої заявнику ліцензії на відповідний вид діяльності, засвідчена нотаріально або посадовою особою органу ліцензування.
- 3) Документ, що підтверджує право користування приміщенням.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Необхідність отримання довідки передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2) Довідка видається СГ протягом 7 календарних днів від дня подання заяви.
- 3) СГ, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вносять до Єдиного реєстру тільки ті місця зберігання алкогольних напоїв, що розташовані за іншою адресою, ніж місце здійснення торгівлі.
- 4) Зберігання алкогольних напоїв здійснюється в місцях зберігання алкогольних напоїв, внесених до Єдиного реєстру, незалежно від того, кому належить таке місце зберігання, або того, за заявою якого СГ таке місце зберігання було внесене до Єдиного реєстру.
- 5) У разі зміни найменування СГ у зв'язку зі зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство зміна найменування у виданих СГ довідках не є обов'язковою.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Наказ Державної податкової служби України від 28.05.2002 р. № 251 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та форми довідки про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0670-02#Text>

- 6 Виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється на підставі письмової заяви СГ, що був заявником такого місця зберігання, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому СГ, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених законом підстав.

7. Декларація відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства

ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЄТЬСЯ:

Територіальні органи Держпродспоживслужби.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»¹.
- 2 Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 р. № 823 «Деякі питання подання та реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства»².

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1 Необхідність подання передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2 Декларація реєструється протягом 3 робочих днів з дня надходження.
- 3 Декларація додається до заяви про отримання ліцензії на виробництво алкогольних напоїв.
- 4 СГ подає декларацію за місцезнаходженням потужностей.

8. Висновок про якість нової виноробної продукції

ОРГАН, ЩО ВИДАЄ:

Центральна галузева дегустаційна комісія виноробної промисловості (далі — ЦГДК) та/або дегустаційна комісія профільної наукової установи та/або дегустаційна комісія галузевої громадської спілки (далі — дегустаційні комісії).

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»³.
- 2 Закон України «Про виноград та виноградне вино»⁴.
- 3 Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 18.10.2018 р. № 495 «Про затвердження Порядку діяльності Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості, дегустаційної

1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

2 Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 р. № 823 «Деякі питання подання та реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/823-2018-%D0%BF#n11>

3 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

4 Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

комісії профільної наукової установи, дегустаційної комісії галузевої громадської спілки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 жовтня 2018 р. за № 1238/32690¹.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Необхідність отримання висновку передбачена Законом про виробництво спирту.
- 2) ЦГДК та дегустаційні комісії проводять оцінку якості виноробної продукції: 1) що виробляється СГ незалежно від форм власності, а також для затвердження нових марок такої продукції згідно з ДСТУ 3946-2000 «Система розроблення і поставлення продукції на виробництво. Продукція харчова. Основні положення»; 2) відібраної в процесі виробництва або реалізації відповідними органами державного нагляду (контролю); 3) що поставляється на експорт, міжнародні і вітчизняні ярмарки та конкурси; 4) у разі виникнення суперечностей між виробником і одержувачем виноробної продукції; 5) за зверненням правоохоронних органів тощо.
- 3) Засідання ЦГДК або дегустаційних комісій проводяться щомісяця за наявності однієї і більше заявок на її проведення.
- 4) Перед поданням на дегустацію зразків виноробної продукції проводяться дослідження їх фізико-хімічних властивостей акредитованою відповідно до законодавства лабораторією з перевірки якості та безпечності виноробної продукції.
- 5) ЦГДК або дегустаційні комісії надають СГ висновки про якість виноробної продукції, на підставі яких затверджуються нові марки виноробної продукції.
- 6) Висновок ЦГДК або дегустаційних комісій на підставі дегустаційних листів членів ЦГДК або дегустаційних комісій оформлюється протоколом, який підписують голова (в разі відсутності заступник голови ЦГДК або дегустаційних комісій) і секретар ЦГДК або дегустаційних комісій.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Супровідний лист із зазначенням мети дегустації, найменування продукції, року врожаю, сорту винограду, технології виготовлення, даних за обсягами виробництва, фізико-хімічних показників, передбачених ДСТУ 4806:2007 «Вина. Загальні технічні умови», ДСТУ 6035:2008 «Вермути. Технічні умови», ДСТУ 4800:2007 «Шампанське України. Технічні умови», ДСТУ 4807:2007 «Вина ігристі. Технічні умови», ДСТУ 4700:2006 «Коньяки України. Технічні умови».
- 2) Акт відбору проб зразків виноробної продукції.
- 3) Документи, що підтверджують відповідність виноробної продукції національним стандартам.

Для проведення дегустації нових марок виноробної продукції та аналізу сировинної бази виробник до ЦГДК або дегустаційних комісій додатково надає:

- 1) звіт про переробку винограду за сортами за попередній рік;
- 2) інформацію про виробництво виноробної продукції за попередній та поточний роки, а також планове виробництво виноробної продукції на наступний рік в обсягах випуску і сортового складу;

¹ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 18.10.2018 р. № 495 «Про затвердження Порядку діяльності Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості, дегустаційної комісії профільної наукової установи, дегустаційної комісії галузевої громадської спілки» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-18#top>

- 3) перелік нових марок виноробної продукції, які пропонуються для затвердження, із зазначенням сортового складу винограду у відсотковому співвідношенні;
- 4) проект нормативної документації, проект технологічної інструкції та пояснювальну записку відповідно до вимог ДСТУ 3946-2000 «Система розроблення і поставлення продукції на виробництво. Продукція харчова. Основні положення».

9. Марка акцизного податку

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Податковий кодекс України (ст. 226)¹.
- 2) Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах»².

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) **Марка акцизного податку** — спеціальний знак для маркування алкогольних напоїв, віднесений до документів суворого обліку, який підтверджує сплату акцизного податку, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів.
- 2) **Акцизний податок** — непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених ПКУ як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції).
- 3) Підприємства, які виробляють вина виноградні з додаванням спирту та міцні, вермути, інші зброджені напої з додаванням спирту, суміші зі зброджених напоїв з додаванням спирту, суміші зброджених напоїв з безалкогольними напоями з додаванням спирту, сплачують податок при придбанні марок акцизного податку на суму, розраховану зі ставок податку на готову продукцію, вироблену з виноматеріалів чи сусла, при виробництві яких використовується спирт етиловий.
- 4) Датою виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, є дата їх реалізації особою, яка їх виробляє, незалежно від цілей і напрямів подальшого використання таких товарів (продукції).
- 5) СГ роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, сплачує податок за місцем здійснення реалізації таких товарів.
- 6) Суми податку перераховуються до бюджету СГ роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого ПКУ для подання податкової декларації за місячний податковий період.

ПЛАТА ЗА МАРКУ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ:

Розмір плати за одну марку для алкогольних напоїв становить **0,1926 грн.**

¹ ПКУ — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-18#top>

² Постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>

10. Маркування алкогольних напоїв (етикетками або контретикетками, марками акцизного податку)

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Податковий кодекс України (ст. 226)¹.
- 2) Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 11)².
- 3) Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах»³.
- 4) Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2013 р. № 188 «Деякі питання маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів»⁴.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Маркування алкогольних напоїв вітчизняного виробництва здійснюється виробниками зазначеної продукції.
- 2) Для алкогольних напоїв вітчизняного виробництва використовуються марки із зазначенням суми акцизного податку, сплаченого за одиницю маркованої продукції.
- 3) Марки, не використані для маркування товарів у зв'язку з пошкодженням, приймаються від покупців марок для утилізації з відшкодуванням фактично сплачених сум акцизного податку. Плата за марки поверненню не підлягає.
- 4) Маркування алкогольних напоїв здійснюється марками акцизного податку. Маркуванню підлягають усі алкогольні напої з вмістом спирту етилового понад **8,5%** об'ємних одиниць. Маркування вироблених в Україні алкогольних напоїв із вмістом спирту етилового до **8,5%** об'ємних одиниць не здійснюється⁵.
- 5) Маркування алкогольних напоїв, які реалізуються в Україні, здійснюється відповідно до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» з урахуванням особливостей, встановлених Законом про виробництво спирту.
- 6) На видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду) виробу повинні бути зазначені дата виготовлення виробу, код СГ (у тому числі іноземного СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) та номер ліцензії на виробництво.

1 ПКУ — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-18#top>

2 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

3 Постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>

4 Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2013 р. № 188 «Деякі питання маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-2013-%D0%BF#n15>

5 ПКУ (н. 226.6 ст. 226) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5622>

11. Декларація акцизного податку

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Податковий кодекс України (ст. 223)¹.
- 2) Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах»².
- 3) Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 14 «Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку»³.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Платник самостійно обчислює суму податкового зобов'язання, яку зазначає у декларації.
- 2) Декларація подається до ДПС особисто платником (уповноваженою ним особою), або надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення, або надається засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.
- 3) Платники податку **подають щомісяця не пізніше 20 числа** наступного звітного (податкового) періоду ДПС за місцем реєстрації **декларацію з акцизного податку**.
- 4) Декларація реєструється ДПС датою її фактичного отримання.

12. Затвердження проекту садіння виноградників для виноробства

ОРГАН, ЩО ЗАТВЕРДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ч. 3 ст. 2)⁴.
- 2) Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України»⁵.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява (лист, звернення) довільної форми.
- 2) Проект на садіння виноградних насаджень для виноробства.

1 ПКУ — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-18#top>

2 Постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>

3 Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 14 «Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15#Text>

4 Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

5 Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0428730-16/sp:wide:max100#Text>

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) *Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог* Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстав для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2) Необхідність затвердження проекту садіння виноградників для виноробства передбачена Законом про виноград.
- 3) Садіння виноградників для виноробства дозволяється лише у виноробних місцевостях із застосуванням районованих або перспективних сортів винограду відповідно до проекту садіння виноградників для виноробства, затвердженого Мінекономіки.
- 4) Проект садіння виноградників для виноробства затверджується наказом Мінекономіки.

13. Затвердження технологічних інструкцій (та змін до них) на окремі найменування виробництва виноробної продукції

ОРГАН, ЩО ЗАТВЕРДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ч. 1 ст. 5)¹.
- 2) Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України»².

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява (лист, звернення) довільної форми.
- 2) Проекти технологічних інструкцій на виробництво виноробної продукції.
- 3) Проекти змін до технологічних інструкцій на виробництво виноробної продукції.

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

² Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0428730-16/sp:wide:max100#Text>

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) *Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог* Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2) Необхідність затвердження технологічних інструкцій (змін до них) на виробництво виноробної продукції передбачена Законом про виноград.
- 3) Вина виготовляються згідно з правилами виробництва і зберігання тихих вин, правилами виробництва і зберігання ігристих та шампанських вин, правилами виробництва виноробної продукції і технологічними інструкціями.
- 4) Для виготовлення вин України застосовуються матеріали та речовини українського та/або неукраїнського походження без будь-яких обмежень щодо часток їх використання у виробництві, дозволені для використання нормативно-правовими актами та Головним державним санітарним лікарем України.
- 5) Технологічні інструкції (зміни до них) на виробництво виноробної продукції затверджуються наказом Мінекономіки.

14. Погодження на списання виноградників усіх форм власності, які заклалися за рахунок державних коштів

ОРГАН, ЩО ПОГОДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ч. 7 ст. 2)¹.
- 2) Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України»².
- 3) Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.11.2012 р. № 673 «Про затвердження Положення постійно діючої комісії Міністерства аграрної політики та продовольства України з питань списання багаторічних насаджень»³.

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

² Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0428730-16/sp:wide:max100#Text>

³ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.11.2012 р. № 673 «Про затвердження Положення постійно діючої комісії Міністерства аграрної політики та продовольства України з питань списання багаторічних насаджень» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1906-12/sp:wide:max100#Text>

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Звернення СГ стосовно списання багаторічних насаджень.
- 2) Техніко-економічне обґрунтування необхідності списання багаторічних насаджень.
- 3) Відомості про багаторічні насадження, що пропонуються списати за даними бухгалтерського обліку.
- 4) Акт інвентаризації багаторічних насаджень, які пропонуються до списання.
- 5) Акт на списання багаторічних насаджень, складений комісією СГ зі списання багаторічних насаджень.
- 6) Відомості про наявність обтяжень чи обмежень стосовно розпорядження багаторічними насадженнями, що пропонуються списати.
- 7) Для дострокового списання багаторічних насаджень внаслідок форс-мажорних обставин додатково подаються відповідні підтвердні документи про настання обставин непереборної сили чи стихійного лиха на території України.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2) Необхідність отримання рішення про погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів, передбачена Законом про виноград.
- 3) Списання виноградників усіх форм власності, які закладені за рахунок державних коштів, організується і проводиться Мінекономіки з обов'язковим відновленням площ виноградних насаджень.
- 4) Рішення про погодження на списання виноградників усіх форм власності, які закладалися за рахунок державних коштів, затверджується наказом Мінекономіки, а відмова в наданні такого погодження — у формі листа.

15. Погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин

ОРГАН, ЩО ПОГОДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТ, ЯКИМ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 4)¹.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява (лист, звернення) щодо погодження використання зарубіжної технологічної документації.
- 2) Зарубіжна технологічна документація.
- 3) Завірений в установленому порядку переклад зарубіжної технологічної документації на українську мову.
- 4) Право на використання назв захищених географічним зазначенням зарубіжної технологічної документації (у разі підтвердження такого захисту).
- 5) Матеріали, які підтверджують передачу власником зарубіжної технологічної документації права на їх використання на території України.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) *Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог* Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2) Необхідність погодження використання зарубіжної технологічної документації на виробництво вин передбачена Законом про виноград.
- 3) Вина, виготовлені з імпортних виноматеріалів і за зарубіжною технологічною документацією, випускаються під їх видовою назвою із зазначенням країни походження вина та місця розливу.
- 4) Інформація про погодження або відмову в погодженні зарубіжної технологічної документації надсилається Мінекономіки листом.

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

16. Затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням

ОРГАН, ЩО ЗАТВЕРДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1) Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 8)¹.
- 2) Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України»².

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1) Заява (лист, звернення) довільної форми.
- 2) Проекти технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням.
- 3) Матеріали, що підтверджують наявність у СГ сировинної бази для виготовлення вин контрольованих найменувань за походженням.
- 4) Матеріали, що підтверджують випуск СГ вин високої якості протягом 5 років, які надаються для затвердження як вина контрольованих найменувань за походженням.
- 5) Матеріали, що підтверджують розташування у строго регламентованому географічному місці вирощування винограду та всіх стадій виробництва вин контрольованих найменувань за походженням.
- 6) Висновок ЦГДК щодо виробництва вин контрольованих найменувань за походженням.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1) Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2) Необхідність затвердження технологічних інструкцій на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням передбачена Законом про виноград.

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

² Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0428730-16/sp:wide:max100#Text>

- 3 Назва вин контрольованих найменувань за походженням надається кращим винам, виготовлення яких забезпечено стійкою сировинною базою і які мають високу якість протягом не менш як 5 років випуску. Всі стадії виробництва вин контрольованих найменувань за походженням повинні здійснюватися на підприємстві, розташованому у строго регламентованому географічному місці вирощування винограду.
- 4 Технологічні інструкції на виробництво вин контрольованих найменувань за походженням затверджуються Мінекономіки, за поданням виноробних підприємств.

17. Затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції

ОРГАН, ЩО ЗАТВЕРДЖУЄ:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 5)¹.
- 2 Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України»².

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

- 1 Заява (лист, звернення) довільної форми.
- 2 Проекти технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції.
- 3 Матеріали, що підтверджують наявність у СГ власної сировинної бази і відповідних потужностей для виробництва нових марок виноробної продукції (при затвердженні нових марок тихих вин і марочних коньяків України).
- 4 Висновок ЦГДК щодо виробництва нових марок виноробної продукції.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1 Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

² Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.10.2016 р. № 428 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються Міністерством аграрної політики та продовольства України» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0428730-16/sp:wide:max100#Text>

- 2 > Необхідність затвердження технологічних інструкцій на виробництво нових марок виноробної продукції передбачена Законом про виноград.
- 3 > Нові марки виноробної продукції затверджує керівник СГ на підставі висновку ЦГДК та/або дегустаційних комісій.
- 4 > Право затверджувати нові марки тихих вин надається підприємствам і організаціям, які мають власну стабільну сировинну базу і відповідні потужності для їх виробництва.
- 5 > Технологічні інструкції на виробництво нових марок виноробної продукції затверджуються наказом Мінекономіки.

18. Реєстрація виноградних насаджень

ОРГАН, ЩО ЗДІЙСНЮЄ РЕЄСТРАЦІЮ:

Структурні підрозділи агропромислового розвитку відповідних районних державних адміністрацій та Севастопольської міської державної адміністрації¹.

АКТИ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУМЕНТ:

- 1 > Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ч. 1 ст. 2)².
- 2 > Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.08.2014 р. № 303 «Про реєстрацію виноградних насаджень»³.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ:

Інформація про виноградні насадження, які підлягають реєстрації, за розширеною та зведеною формами, наведеними у додатках 1 та 2 до Порядку реєстрації виноградних насаджень та ведення державного реєстру виноградників, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.08.2014 р. № 303.

ПРАВОВА ПРИРОДА ІНСТРУМЕНТУ

ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАКИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ:

- 1 > Регулювання здійснюється не у відповідності до вимог Закону про адмінпослуги, у частині необхідності встановлення виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг (Закон про виноград, Закон про виробництво спирту):
 - ◆ найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
 - ◆ суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
 - ◆ платності або безоплатності надання адміністративної послуги;
 - ◆ граничного строку надання адміністративної послуги;
 - ◆ переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.
- 2 > Необхідність реєстрації виноградних насаджень технічних та столових сортів усіх форм власності передбачена Законом про виноград.

¹ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.08.2014 р. № 303 «Про реєстрацію виноградних насаджень» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1211-14#Text>

² Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#Text>

³ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.08.2014 р. № 303 «Про реєстрацію виноградних насаджень» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1211-14#Text>

- 3» Інформація про виноградні насадження, які підлягають реєстрації, за розширеною формою, надана СГ на паперовому носії, підлягає зберіганню протягом звітного та 3 наступних років.
- 4» На підставі затверджених регіональних реєстрів виноградних насаджень формується державний реєстр виноградних насаджень, який розміщується на офіційному веб-сайті Мінекономіки.
- 5» На основі електронної звітності Мінекономіки формує в розрізі господарств базу даних виноградних насаджень технічних та столових сортів, включених до державного реєстру у звітному році.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РИНКУ ПИВА

2.1.

ОПИС ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ПИВА

Український ринок пива є одним із розвинених галузевих ринків з високим експортним потенціалом.

Пивоварна промисловість забезпечує значну кількість робочих місць у сфері роздрібною торгівлі, ресторанного та готельного бізнесів. Логістика та реалізація пива забезпечують наявність тисяч робочих місць. Одне робоче місце в індустрії створює до **5** місць у суміжних галузях. Перш за все це стосується виробників галузі агропромислового комплексу, які виробляють обладнання для пивоварних заводів, вирощують пивоварний ячмінь та солод, а також сфер логістики, сфери послуг та роздрібною торгівлі. Ці робочі місця створюють високу додану вартість, відповідно розширюють податкову базу населених пунктів, у яких вони працюють. Пивоварна галузь має важливе значення ще й тому, що є бюджетоутворюючою.

Разом з тим, на сьогодні пивний ринок України перебуває у скрутному становищі, передусім через скорочення обсягів виробництва та споживання продукції на ринку. Насамперед, це пов'язано з погіршенням соціально-економічної ситуації в країні, зниженням купівельної спроможності громадян та всесвітньою боротьбою з коронавірусною хворобою (COVID - 19).

Окрім того, на розвиток пивної галузі вплинули законодавчі нововведення, у частині прирівняння пива до алкогольного напою, підвищення акцизної ставки, зміни умов ліцензування та реклами тощо. У результаті це призвело до збільшення регуляторного та податкового навантаження на виробників пивоварної продукції та зробило збитковою пивоварну діяльність.

ОПИС РИНКУ

Відповідно до КВЕД, діяльність у сфері виробництва пива здійснюється згідно з класом 11.05 Виробництво пива.

За даними ДПС, станом на 01.06.2020 загальна **кількість СГ, які отримали ліцензії на виробництво** алкогольних напоїв (пива), склала **241**, тобто **56% від загальної** кількості ліцензіатів, які провадять господарську діяльність з виробництва алкогольних напоїв (**414** — за даними ДПС станом на 01.09.2020¹).

Надходження **від акцизного податку** за вироблену продукцію до Державного бюджету в 2019 році склали **більше 4,6 млрд грн.**²

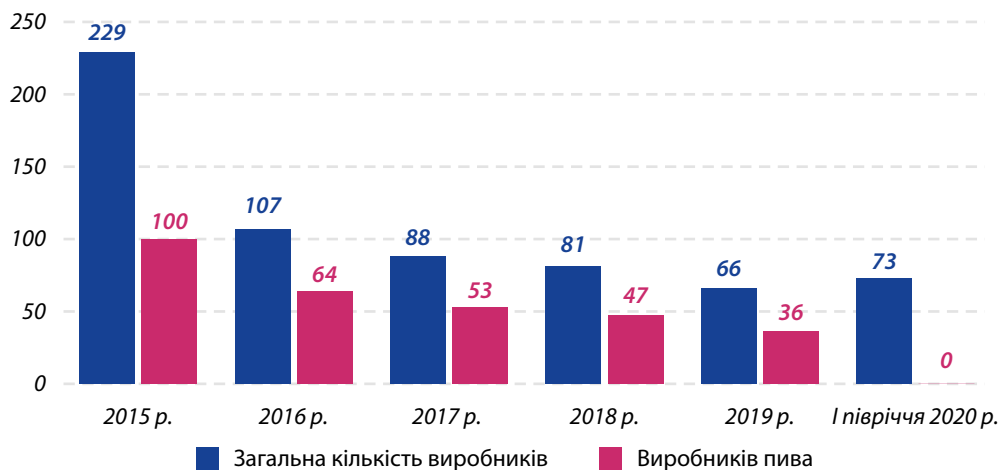
Вид діяльності (КВЕД)	11.05 Виробництво пива
Кількість зайнятих працівників	Загальна кількість зайнятих працівників 10 533 ³

¹ <https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/reestri/151988.html>

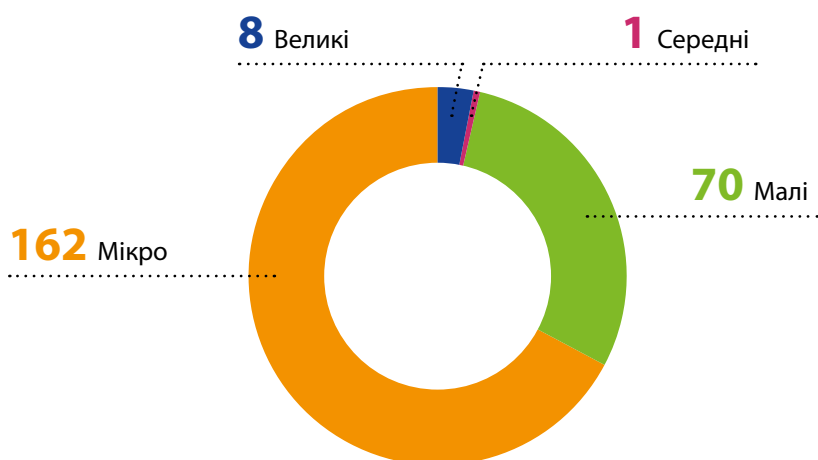
² За даними ДПС

³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

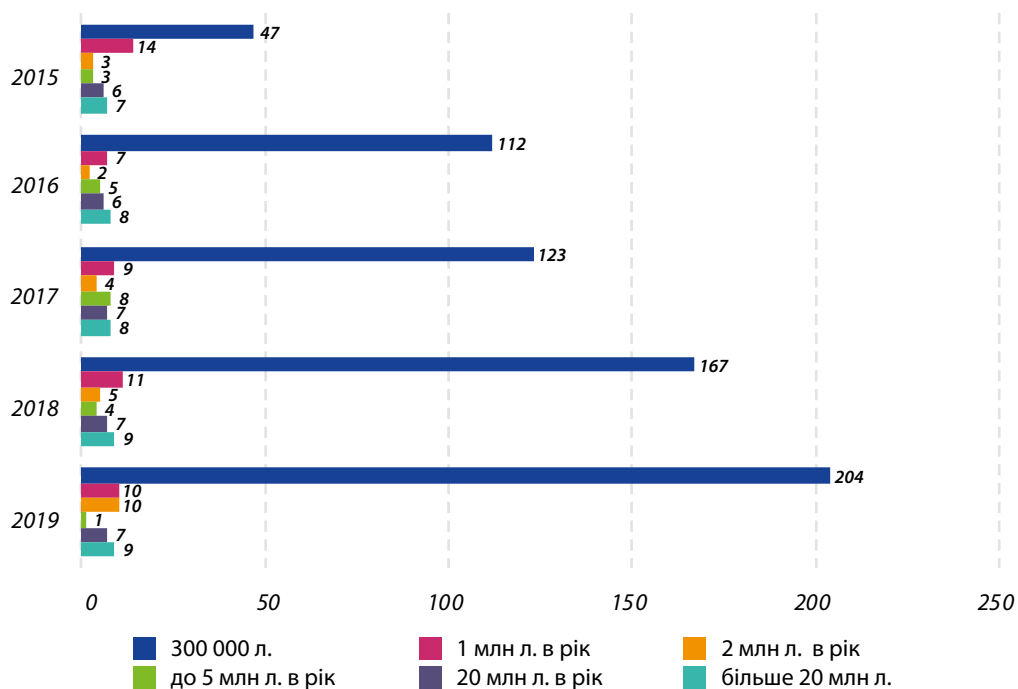
Графік 2.1. Кількість СГ, які отримали ліцензії на виробництво алкогольних напоїв протягом 2015 - I півріччя 2020¹

Діаграма 2.2. Кількість СГ-виробників пива станом на 01.06.2020 р.²

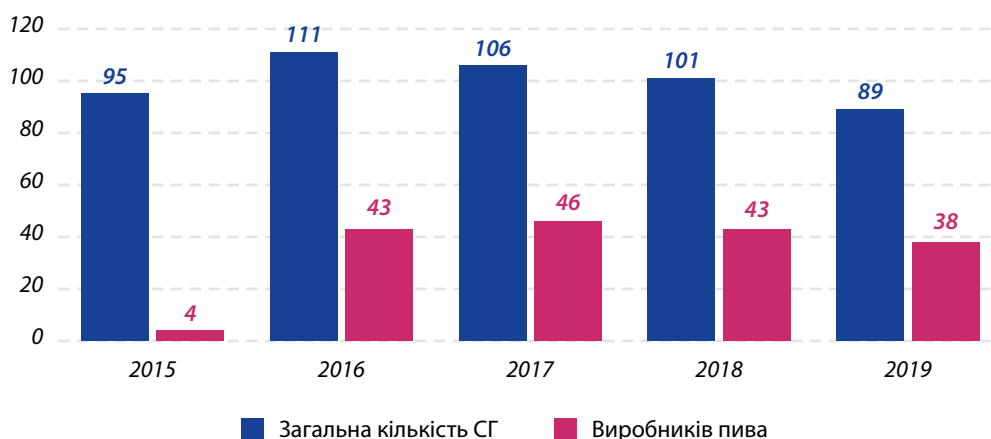

Графік 2.3. Кількість СГ – виробників пива за обсягами виробництва протягом 2015-2019 років³

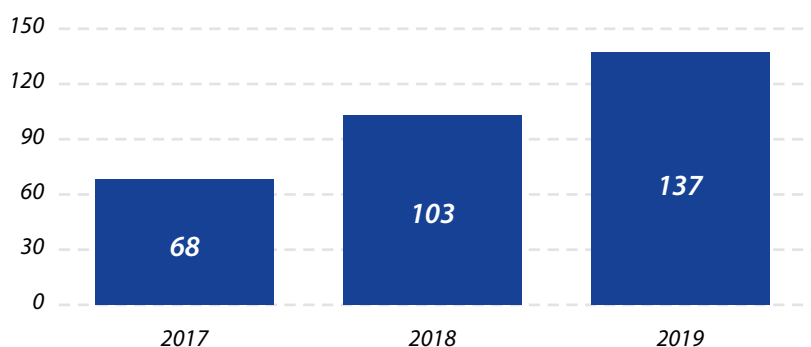

1 За даними ДПС
2 За даними ДПС
3 За даними ДПС

Графік 2.4. Кількість СГ - виробників алкогольних напоїв, які сплачували річну плату за ліцензію на право оптової торгівлі у розмірі 500 тис. грн протягом 2015-2019 років¹

Графік 2.5. Кількість СГ - виробників пива, які сплачували річну плату за ліцензію на право оптової торгівлі у розмірі 30 тис. грн протягом 2017-2019 років²

Пиво — насичений діоксидом вуглецю пінистий алкогольний напій із вмістом спирту етилового від **0,5 відсотка** об'ємних одиниць, отриманий під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами.

Пиво безалкогольне — насичений діоксидом вуглецю пінистий напій, одержаний під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами з об'ємною часткою спирту не більш як **0,5 відсотка**, отриманий шляхом діалізу або переривання головного бродіння, або виготовлення пивного сусла зі зниженою часткою сухих речовин у початковому суслі.³

Таблиця 2.6. Ставки акцизного податку на пиво станом на 01.01.2021 року⁴

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2203 00	Пиво із солоду (солодове)	гривень за 1 літр	2,78

Технологічний процес виробництва пива складається з таких циклів: виробництво солоду, отримання пивного сусла, зброджування сусла пивними дріжджами, доброджування, фільтрування пива та розлив.

¹ За даними ДПС

² За даними ДПС

³ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

⁴ ПКУ (n. 215.3 ст. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5483>

ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ

Вітчизняний ринок пива є висококонсолідованим, а найбільшими його представниками є такі СГ: ПАТ «САН ІнБев Україна», ПАТ «Карлсберг Україна», ПрАТ «Оболонь» та ТзОВ «Перша приватна броварня».

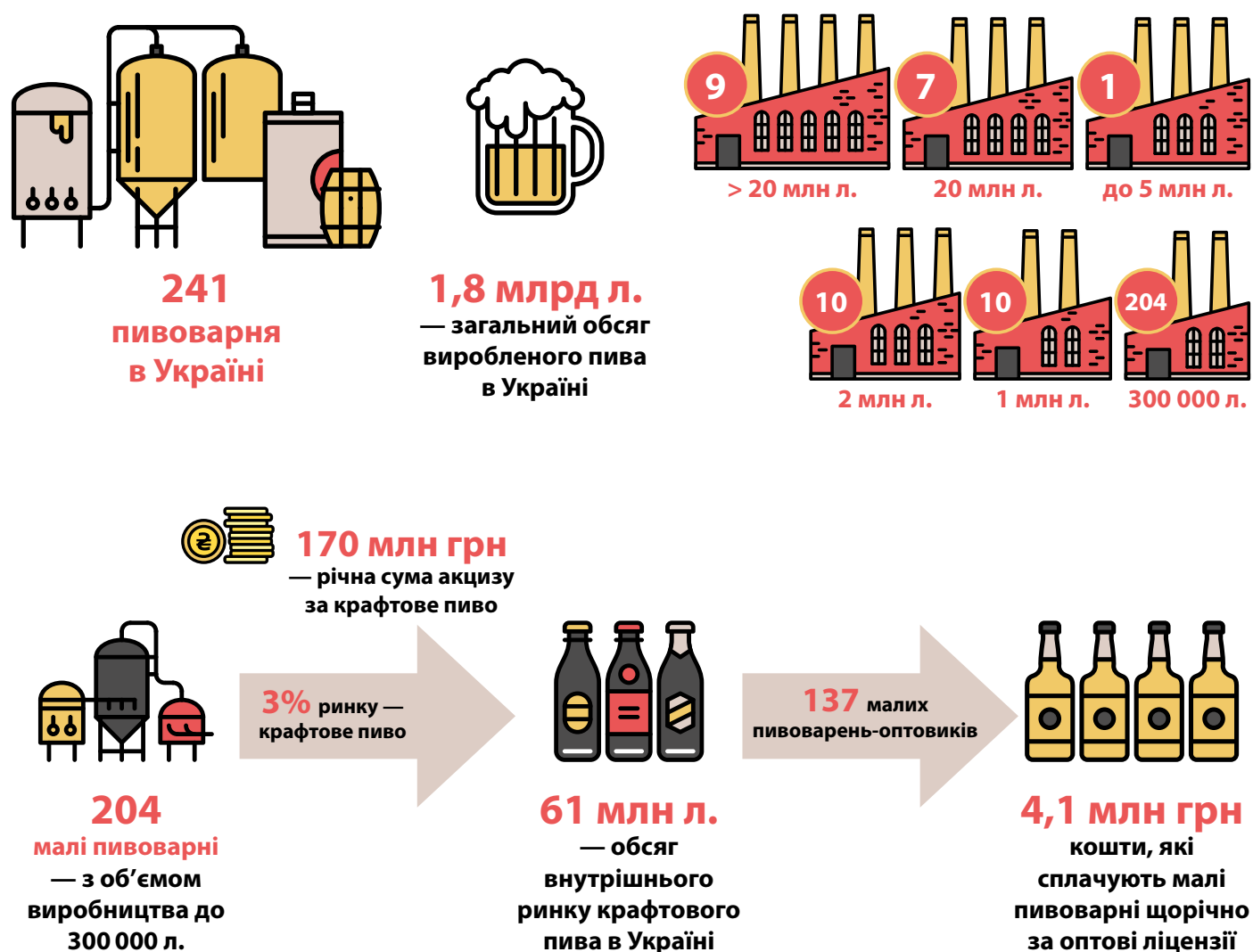
Варто зазначити, що до ТОП-100 найбільших платників податків за 2018 рік увійшли **3** пивні компанії:¹

- ◆ ПрАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА» — **2 928,6 млн грн**;
- ◆ ПАТ «САН ІНБЕВ УКРАЇНА» — **1 595,7 млн грн**;
- ◆ ПрАТ «ОБОЛОНЬ» — **1 245,8 млн грн**.

Частка обсягу виробництва пива великими та середніми підприємствами (**9 виробників пива**) складає **87%** від загального обсягу виробленого пива в Україні (Див. Графік 2.3.).

Разом з тим, починаючи з 2017 року в Україні почали розвиватися також маленькі пивоварні з обсягом виробництва пива до **3 000 гектолітрів на рік**. У 2017 році кількість таких виробників пива **склала 123**, а у 2019 році — **204**, тобто збільшилася майже на **40%**. Однак, частка виробленого пива такими СГ на сьогодні складає **всього 3%** від усього ринку пива в країні.

Схема 2.7. Ринок пива в Україні²

¹ <http://officevp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/365564.html>

² За даними ДПС станом на 2019 рік

Зменшення обсягів виробництва пива

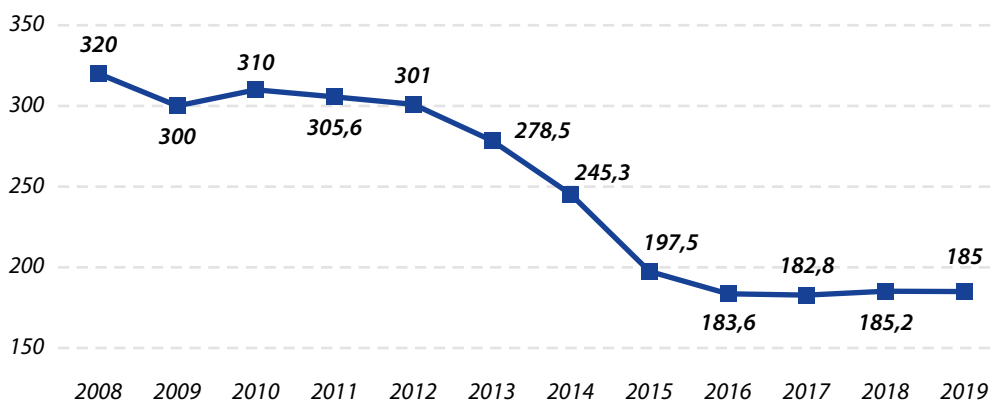
До 2008 року обсяги виробництва та споживання пива в Україні характеризувалися значними темпами зростання. Однак, після 2008 року почалося різке падіння ринку і виробництва. Якщо у 2008 році в Україні було вироблено **320 млн дал** пива, то в 2018 році — **185,2 млн дал**, тобто **на 42% менше**.¹

Падіння обсягів виробництва пива прискорилося наприкінці 2013 – початку 2014 року. Криза в країні, анексія Криму, військові дії на Сході країни негативно вплинули на результати пивної економічної діяльності.

Окрім того, стримують розвиток пивоварної галузі:

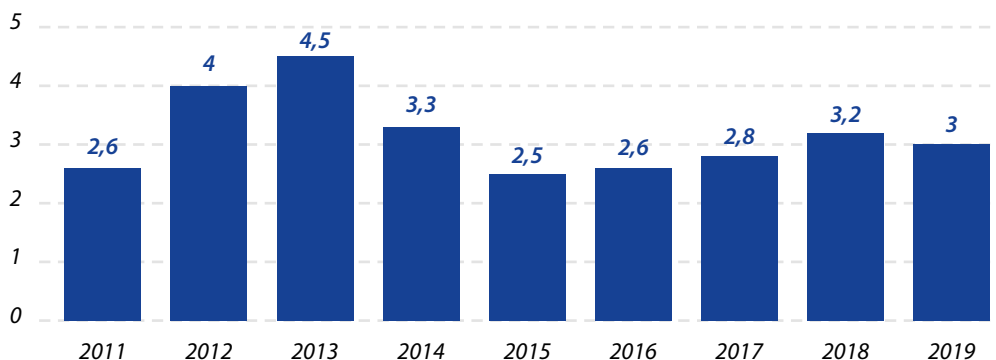
- ◆ закриття заводів на сході країни через проведення військових дій;
- ◆ заборона на рекламу пивної продукції;²
- ◆ введення ліцензування на торгівлю пивними напоями;
- ◆ зниження рівня доходів населення;
- ◆ підвищення цін на сировину.³

Графік 2.8. Обсяги виробництва пива в Україні протягом 2008-2019 років, млн дал

Відносно стабільним залишається ринок **безалкогольного пива**. В останні роки обсяг його виробництва істотно не змінюється і в середньому становить **3 млн дал на рік**.

Графік 2.9. Обсяги виробництва безалкогольного пива протягом 2011-2019 років⁴

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² Закон України «Про рекламу» (ст. 22) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>

³ За даними Держстату, середня ціна реалізованого ячменю сільськогосподарськими підприємствами у 2019 році становила 3932,5 грн за 1 тону, а у 2018 році — 4815,4 грн за 1 тону, при тому, що у 2014 році вартість ячменю була 1707,6 грн за 1 тону. Якщо порівнювати за останні 9 років, вартість ячменю виросла у 4 рази (у 2010 році — 955,1 грн за 1 тону)

⁴ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Крафтове пивоваріння - тренд на пивному ринку України

Глобальним трендом на пивному ринку України є крафтове пивоваріння, про що, у тому числі, свідчить збільшення кількості крафтових пивоварень. Даний тренд прийшов із США¹, де частка крафту відносно загального ринку складає понад **12%** і зростає.

Разом з тим, в Україні **частка крафтового пива складає близько 3%** від усього ринку пива, проте має значні перспективи для росту.

Крафтова пивоварня вважається такою, якщо її обсяг виробництва має певну межу. Пиво виготовляється за авторськими рецептами, вариться обмеженими серіями, які можуть бути унікальними, тобто не повторюватися в подальшому. Також, специфікою виробничої бази на цьому ринку є її обмежені обсяги виробництва.

Однак, в Україні поняття «крафтового пива», так само як і «малі виробники пива» або «незалежний малий пивоварний завод», юридично не визначені.

Графік 2.10. Динаміка розвитку крафтових пивоварень в Україні протягом 2015-2019 років²

З метою стимулювання розвитку крафтового пивоваріння, у 2016 році був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році», яким було встановлено знижену вартість ліцензії на право оптової торгівлі для пивоварень з об'ємом виробництва менше **3000 гектолітрів (300 000 л.)** на рік, тим самим намагаючись відокремити дрібний бізнес від великих промислових виробників пива.³ Так, преференціями для таких виробників пива в українському законодавстві є зменшений розмір річної плати за ліцензії на право оптової торгівлі пивом до **30 000 грн**, замість **500 000 грн**, що встановлені для усіх інших виробників пива.

У 2019 році кількість виробників пива з обсягом виробництва пива до **3000 гектолітрів** на рік **склала 204**, якими загалом було вироблено **61,2 млн л. пива**.

¹ Термін «крафт» вперше використали в 1984 році. Американський журналіст Вінс Коттоне (Vince Cottone) вжив його у статті під назвою «Craft Brewing Comes of Age» для журналу «New Brewer». Він використав прикметник «крафтова», аби описати «маленьку пивоварню, що використовує традиційні методи та сировину для виробництва ремісничого, безкомпромісного пива, котре продають локально». Пізніше Американська асоціація пивоварів (American Brewers Association) — некомерційне об'єднання крафтових пивоварів, що виникло задля об'єднання, промоції та захисту виробників та споживачів крафтового пива у США, — дала власне офіційне визначення та критерії терміну «крафтова пивоварня». Отже, аби мати статус «крафтової», пивоварня має бути: малою — за рік на ній мають виробляти не більше 6 мільйонів барелів пива на рік; незалежною — щонайбільше 25% пивоварні можуть належати чи бути під контролем членів алкогольної індустрії, котрі не є крафтовими пивоварами; традиційною — в основі пива повинен бути солод, а усі додаткові компоненти повинні лише збагачувати та ускладнювати смак пива, а не полегшувати його.

² За даними ДПС

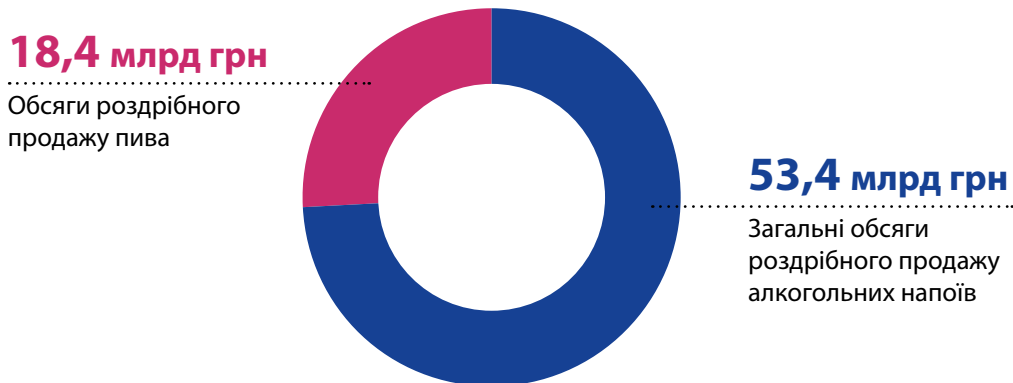
³ Варто зазначити, що передбачений граничний обсяг виробництва пива до 3000 гектолітрів на рік є меншим в 66 разів від загальноприйнятої європейської норми в 200 000 гектолітрів пива на рік.

Пиво займає перше місце за продажем у сегменті алкогольних напоїв

У 2019 році серед усіх алкогольних продуктів пиво посідало перше місце за продажем і становило **35% у сегменті алкогольних напоїв**.¹

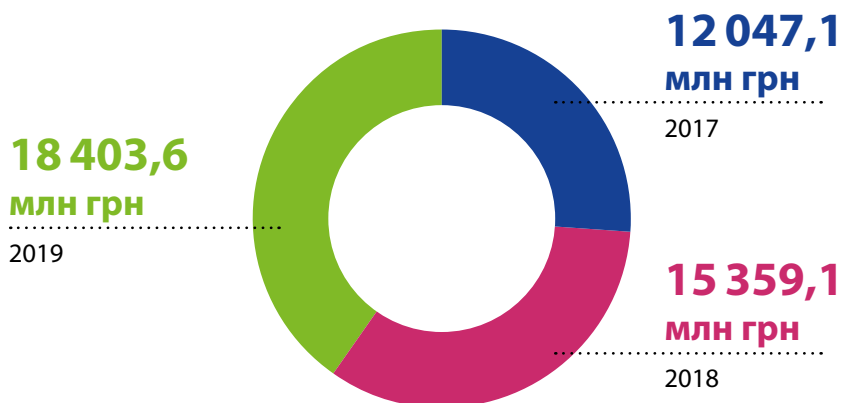
Так, **загальний роздрібний товарообіг** алкогольних напоїв у 2019 році склав **53,4 млрд грн**, у тому числі пива — **18,4 млрд грн**.

Діаграма 2.11. Обсяги роздрібного продажу пива у 2019 році²

Як правило, пивоварні заводи здійснюють реалізацію пива через: бари, паби, кафе, ресторани, а також готелі (канал «on-trade» реалізації кінцевому споживачу); супермаркети, магазини алкогольних напоїв та магазини-кіоски (канал «off-trade», реалізація товару посереднику).

Діаграма 2.12. Обсяги роздрібного продажу пива протягом 2017- 2019 років³

Із загального обсягу роздрібного товарообігу пива обсяг пива, яке було **вироблено на території України**, склав **16,8 млрд грн**, тобто **близько 92%**.⁴

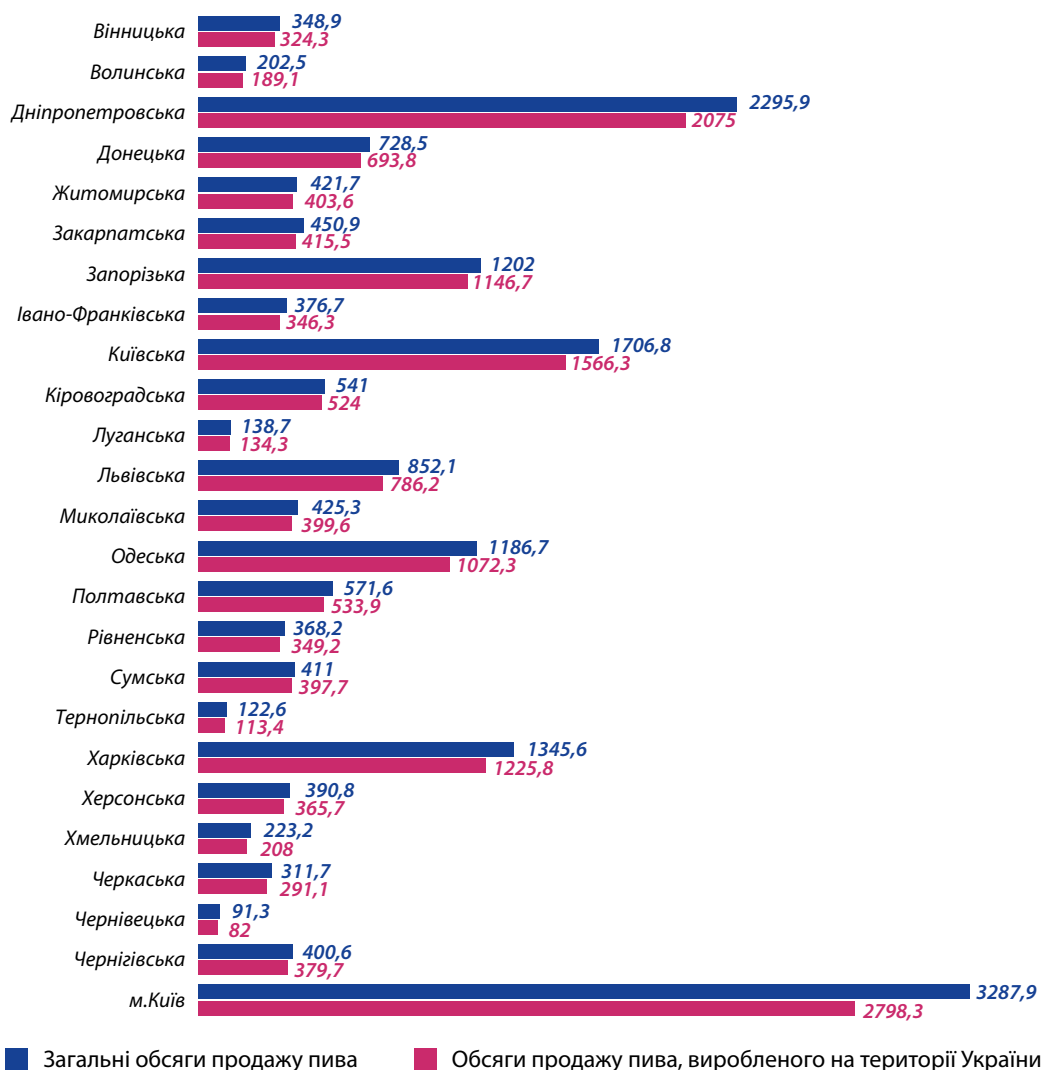
¹ За даними Держстату, роздрібний продаж пива, виробленого на території України, у 2019 році — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

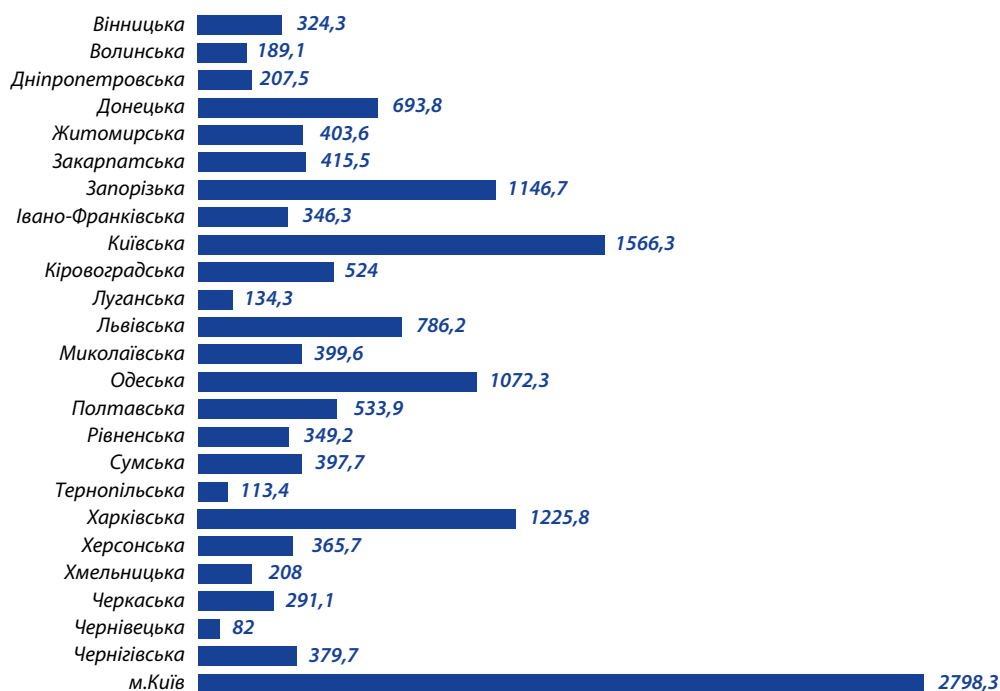
³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁴ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Графік 2.13. Обсяги роздрібного продажу пива у 2019 році, млн грн¹

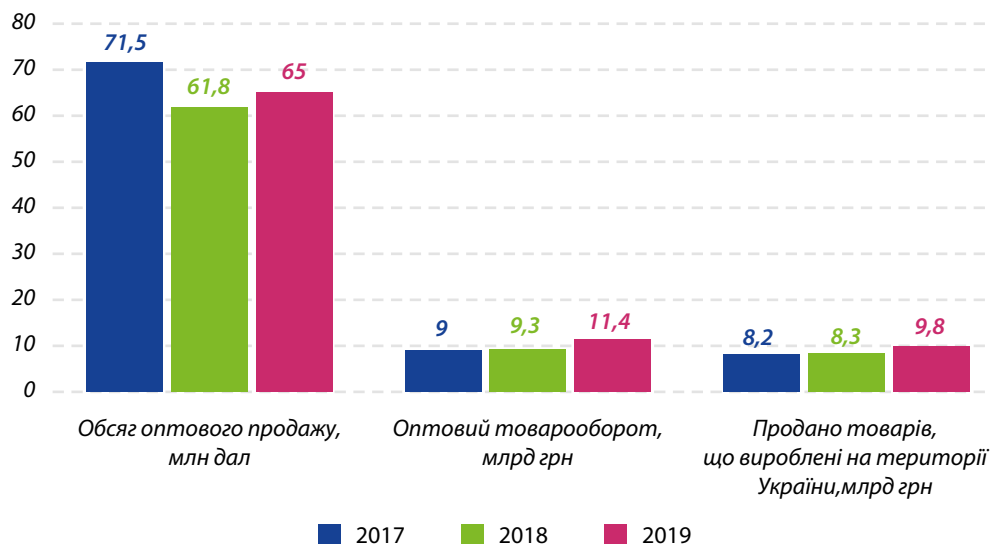
Графік 2.14. Обсяги роздрібного продажу пива, виробленого на території України, у 2019 році, млн грн²

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Графік 2.15. Обсяги оптового продажу пива протягом 2017-2019 років¹

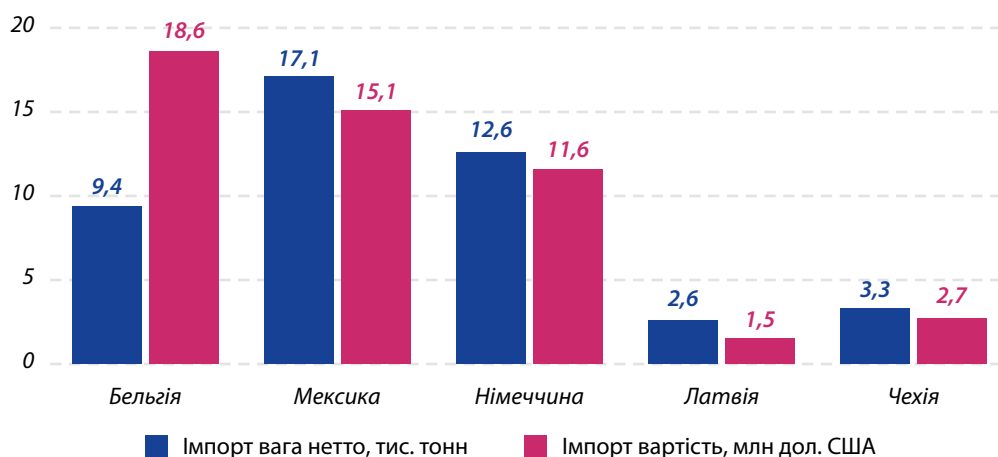
Експорт українського пива переважає над імпортом

Незважаючи на зменшення обсягів виробництва пива, його експорт зростає, що свідчить про високу якість українського пива та його конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Експорт пива у 2019 році склав **127,5 тис. тонн** або **38,6 млн дол. США** у грошовому еквіваленті, а **імпорт** — **53,8 тис. тонн** (**57,1 млн дол. США**).

Найбільшими країнами-імпортерами у 2019 році були Бельгія (**18,6 млн дол. США**), Мексика (**15,1 млн дол. США**) та Німеччина (**11,6 млн дол. США**).

Графік 2.16. Імпорт пива за країнами світу в 2019 році²

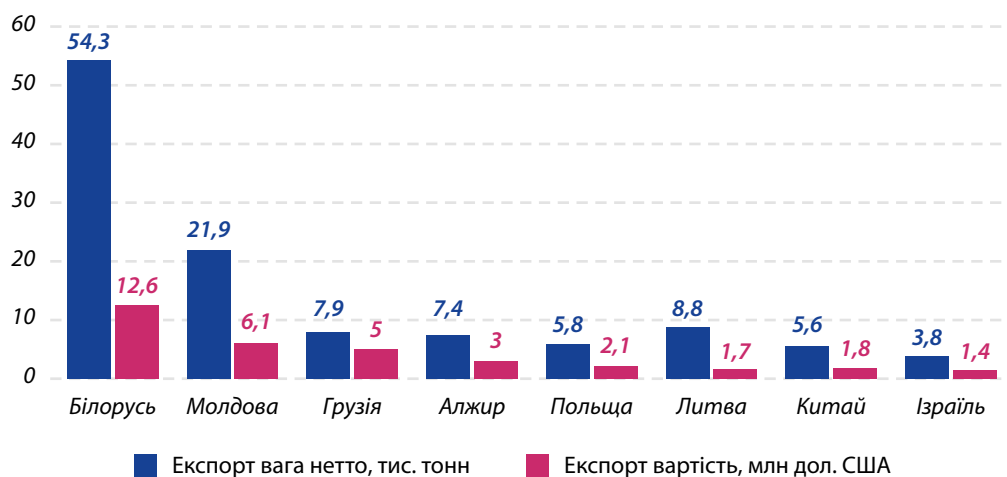

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

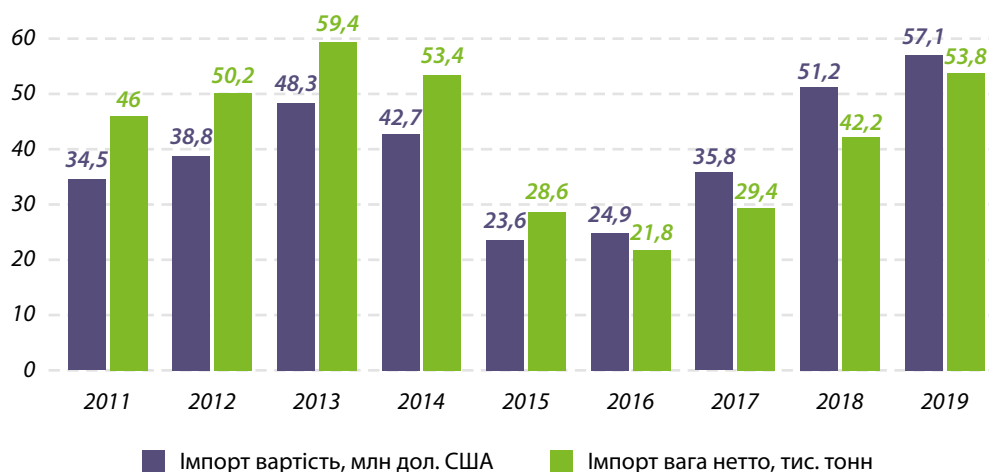
² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Найбільше експортували пиво до таких країн, як: 🇧🇪 Білорусь (12,6 млн дол. США), 🇲🇩 Молдова (6,1 млн дол. США) та 🇬🇪 Грузія (5 млн дол. США).

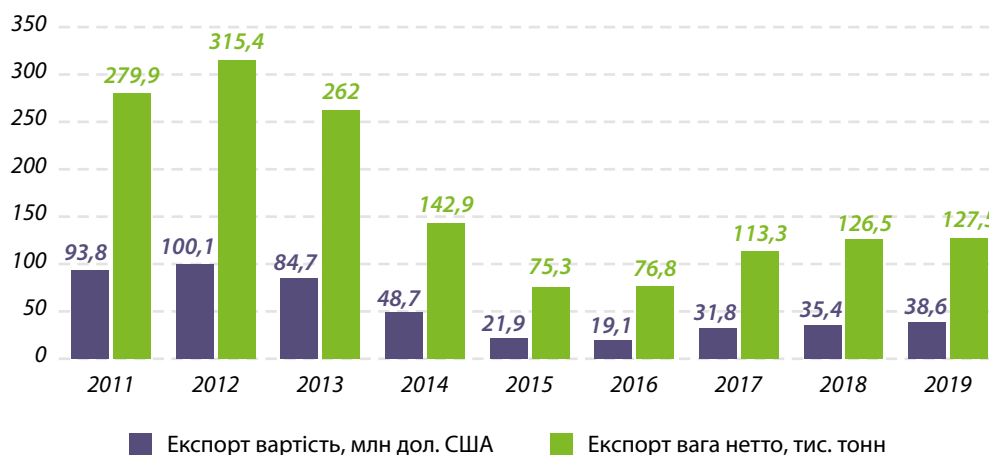
Графік 2.17. Експорт пива до країн світу в 2019 році¹

Графік 2.18. Динаміка імпорту пива протягом 2011-2019 років²

Графік 2.19. Динаміка експорту пива протягом 2011-2019 років³

За умови спаду пивного виробництва та скорочення внутрішнього споживання вітчизняного напою переорієнтація на зовнішній ринок дозволяє виробникам розширити ринки збуту та працювати далі.

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ПРОБЛЕМИ РИНКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

1. Невизначеність статусу «малих виробників пива»

ОПИС ПРОБЛЕМИ

Як вже було зазначено у цій Зеленій книзі, в Україні на законодавчому рівні не визначені поняття «малі виробники пива» або «незалежний малий пивоварний завод».

Однак, Планом заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з другої сторони, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 1106, передбачено розгляд доцільності встановлення знижених ставок акцизного податку на алкогольні напої для незалежних малих пивоварних заводів.¹ З огляду на зазначене, **першочерговим завданням має бути закріплення на законодавчому рівні визначення поняття «малі виробники пива».**

При цьому, відповідно до Директиви Ради 92/83/ЄЕС, термін «незалежний малий пивоварний завод» означає такий пивоварний завод, який є юридично та економічно незалежним від будь-якого іншого пивоварного заводу, розташований на території, що є фізично відокремленою від території будь-якого іншого пивоварного заводу, та не є підприємством, що працює за «ліцензією». Щорічний обсяг виробництва пива, що варять незалежні малі пивоварні заводи, не повинен перевищувати **200 000 гектолітрів** пива на рік (**20 млн л.**).² Згідно з тлумаченням суду ЄС³, підприємство, що працює за «ліцензією», — це пивоварня, яка використовує торгові марки та виробничий процес третьої сторони.

На сьогодні в Україні **під вищезазначені критерії, що містяться у визначенні Директиви Ради 92/83/ЄЕС, підпадає 232 вітчизняні пивоварні** (Див. Графік 2.3.)

Разом з тим, Законом про виробництво спирту⁴ опосередковано встановлено розмежування між малими виробниками пива та великими. Так, статтею 15 Закону про виробництво спирту запроваджено зменшену вартість річної плати за ліцензії на право оптової торгівлі виключно пивом для виробників з обсягом виробництва до **3000 гектолітрів** на рік. Однак, **передбачений граничний обсяг виробництва пива до 3000 гектолітрів на рік для малих виробників пива є меншим в 66 разів від загальноприйнятої європейської норми в 200 000 гектолітрів пива на рік.**

Також, з огляду на те, що Закон про виробництво спирту дає визначення малим виробництвам виноробної продукції, поняття «малі виробники пива» також потребує законодавчого закріплення.

Таким чином, з метою гармонізації законодавства України із законодавством ЄС щодо справляння акцизного податку з алкогольних напоїв, поняття «малі виробники пива» має бути закріплене на законодавчому рівні.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (н. 1482 - 1485 Плану заходів) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#Text>

² Директива Ради 92/83/ЄЕС «Про гармонізацію структур акцизних зборів на алкоголь та алкогольні напої» від 19.10.1992 р. — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_430#Text

³ EUR-Lex - 62014CJ0285 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

⁴ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

ПРИЧИНИ

- 1 Відсутність в українському законодавстві поняття «малі виробники пива».
- 2 Не приведення українського законодавства у відповідність до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з другої сторони (далі — Угода про асоціацію).

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1 Юридичне закріплення терміну «малі виробники пива» шляхом внесення змін до Закону про виробництво спирту.

Пропонується таке визначення: «Малі виробники пива — суб'єкти господарювання (у тому числі іноземні суб'єкти господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які здійснюють за повним технологічним циклом виробництво пива в об'ємі, що не перевищує **200 000 гектолітрів** на рік, використовують приміщення, які фізично знаходяться відокремлено від території будь-якої іншої пивоварні, та не виробляють пиво на підставі договору (ліцензії) про право використання торгової марки або виробничого процесу іншого виробника. Малі виробники пива не повинні бути пов'язаними особами у значенні підпункту 159 пункту 1 статті 14 Податкового кодексу України з іншими виробниками пива. Якщо два або більше пивоварних заводи співпрацюють, а об'єднаний річний обсяг продукції не перевищує **200 000 гектолітрів** на рік, такі пивоварні заводи розглядаються як єдиний незалежний пивоварний завод».

- 2 Імплементация Директиви Ради 92/83/ЄЕС, зокрема, шляхом підвищення граничного обсягу виробництва пива для малих виробників пива до **200 000 гектолітрів** на рік (**20 млн л.**) шляхом внесення змін до Закону про виробництво спирту та встановлення знижених ставок акцизного податку на алкогольні напої для них (*про це детальніше далі*).

2. Відсутність податкових пільг на сплату акцизного податку для малих виробників пива

ОПИС ПРОБЛЕМИ

Наразі в Україні ставка акцизного податку на пиво становить **2,78 грн** на 1 літр пива¹. Разом з тим, така ставка є однаковою як для великих, так і для малих пивоварних заводів, при тому, що у ряді європейських країн малі виробники можуть сплачувати акциз з 1 літра пива до **50%** менший, ніж великі пивні заводи.

У розрізі країн ЄС граничні межі обсягу виробництва, що ідентифікують малого виробника, суттєво відрізняються від ситуації, яку Україна має на сьогодні. Така межа становить **200 000 гектолітрів** пива, а ставки акцизного податку диференціюються в залежності від обсягів виробництва пива. Наприклад, у таких країнах як Болгарія, Польща, Угорщина та Франція, ставка акцизу для малих виробників пива з річним об'ємом виробництва до **20 млн л.** на рік знижена у **50%** від загальної національної ставки акцизу, в Італії — на **40%**, у Словаччині — на **30%** (*детальніше у додатку № 4 даної Зеленої книги*).

Разом з тим, відповідно до Угоди про асоціацію, податкове законодавство України має бути наближене до законодавства ЄС, у тому числі щодо справляння акцизного податку з алкогольних напоїв.

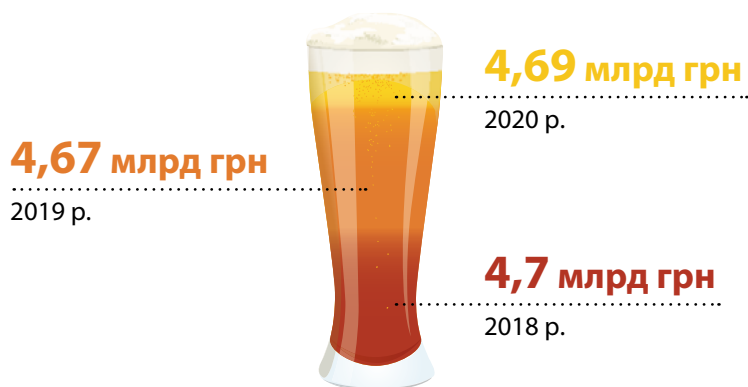
¹ ПКУ (н. 215.3.1 см. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>

Директивою Ради 92/83/ЄЕС встановлено, що держави-члени можуть застосовувати менші ставки податку, які можуть диференціюватися згідно зі щорічним обсягом виробництва відповідних пивоварних заводів, до пива, що варять незалежні малі пивоварні заводи, у таких межах:

- ◆ зменшені ставки не застосовуються до підприємств, що виробляють більше **200 000 гектолітрів** пива на рік;
- ◆ зменшені ставки, які можуть бути нижчими за мінімальну ставку, не можуть встановлюватися на рівні, нижчому ніж **50%** від стандартної національної ставки акцизного податку.

Для цілей застосування зниженої ставки Директивою Ради 92/83/ЄЕС також визначається термін «незалежний малий пивоварний завод».

Схема 2.20. Розміри сплаченого акцизного податку з пива протягом 2018-2020 року¹

ПРИЧИНИ

Відсутня диференціація ставок акцизного податку згідно зі щорічним обсягом виробництва відповідних пивоварних заводів, до пива, що варять малі пивоварні заводи.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Диференціація ставок акцизного податку на пиво згідно зі щорічним обсягом виробництва відповідних пивоварних заводів, до пива, що варять малі пивоварні заводи з обсягом виробництва до **200 000 гектолітрів** на рік, шляхом внесення змін до ПКУ. Встановлення зменшеної акцизної ставки для малих виробників пива на **50%** від загальнонаціональної ставки на пиво.

¹ За даними ДПС

3. Надмірне регуляторне та фінансове навантаження на виробників пива

ОПИС ПРОБЛЕМИ

Ліцензія на виробництво алкогольних напоїв (пива) діє протягом 5 років без можливості її продовження, а отже, **виробник змушений повторно проходити повну процедуру отримання ліцензії на таку діяльність кожні 5 років**. При цьому, виробники пива **кожного разу перед отриманням ліцензії на виробництво зобов'язані подавати пакет документів**, передбачений Законом про виробництво спирту, **зокрема, проходити атестацію виробництва** та подавати атестат виробництва. Таким чином, виробники пива проходять атестацію кожні 5 років.

Атестація виробництва виробів здійснюється з метою оцінки можливостей підприємства - виробника забезпечити їх відповідність обов'язковим вимогам, що встановлені чинними законодавчими актами України, щодо:

- ◆ захисту життя та здоров'я людей;
- ◆ охорони навколишнього природного середовища;
- ◆ дотримання санітарних норм і правил;
- ◆ дотримання пожежних норм і правил;
- ◆ дотримання екологічних норм і правил¹.

Строки проведення атестації законодавчо не встановлені, однак, за інформацією ринку, **процедура займає один місяць**.

Разом з тим, окрім Закону про виробництво спирту, на виробництво алкогольних напоїв поширюються вимоги державного регулювання щодо виробництва харчових продуктів, зокрема, Законів України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі — Закон про безпечність харчових продуктів), «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

Так, Законом про безпечність харчових продуктів передбачено реєстрацію потужностей з виробництва харчових продуктів, у тому числі і реєстрацію потужностей виробників пива², що також здійснюється з метою захисту життя, здоров'я та інтересів споживачів.³ Для реєстрації потужностей виробники пива подають інформацію, зокрема, щодо назви (опису) потужностей, запланованих видів діяльності та переліку харчових продуктів, виробництво та/або обіг яких планується здійснювати з використанням цих потужностей.⁴ Використання виробником пива нових потужностей або припинення їх використання також потребує реєстрації.⁵ Отже, забезпечення безпеки харчових продуктів для життя та здоров'я людини здійснюється не тільки шляхом проведення атестації виробництва, а й шляхом проходження реєстрації потужностей у відповідності до Закону про безпечність харчових продуктів.

¹ Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 29.02.1996 р. № 85 «Про затвердження Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-96#Text>

² Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (ч. 8 ст. 20): операторам ринку забороняється здійснювати обіг харчових продуктів, отриманих з потужностей, що не пройшли державної реєстрації або не отримали експлуатаційного дозволу відповідно до цього Закону, та/або використовувати такі харчові продукти у виробництві інших харчових продуктів — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

³ Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (ч. 1 ст. 4) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

⁴ Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (ч. 3 ст. 25) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

⁵ Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (ч. 8 ст. 25) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Після закінчення п'ятирічного строку дії ліцензії виробник пива може далі використовувати ті ж потужності, що вже пройшли відповідну атестацію і реєстрацію. За таких умов недоцільно вимагати від СГ здійснювати атестацію кожні 5 років. У разі використання нових потужностей, виробники пива зобов'язані будуть провести їх реєстрацію, чим і підтвердять їхню безпечність для життя та здоров'я людини. Що стосується перевірки потужностей виробника пива на відповідність екологічним та пожежним вимогам, то для цього застосовуються спеціальне регулювання та інструменти, передбачені Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» та Кодексом цивільного захисту України, а саме: висновок з оцінки впливу планованої діяльності виробника пива на довкілля¹ та декларація відповідності матеріально-технічної бази такого СГ вимогам законодавства з питань пожежної безпеки.

Як бачимо, об'єктивної необхідності у проходженні атестації виробництва кожні 5 років немає, особливо за наявності у виробників пива обов'язку здійснювати реєстрацію потужностей. **Чинне регулювання є дублюючим, надмірним та не виправданим навантаженням** на СГ, а отже, потребує скасування. **Достатньо пройти атестацію виробництва один раз під час отримання ліцензії на виробництво пива**, а у разі використання нових потужностей забезпечувати, у подальшому, безпеку життя та здоров'я споживачів, проходячи реєстрацію потужностей у рамках Закону про безпечність харчових продуктів. Не треба також забувати, що виробники пива підлягають державному нагляду (контролю) Держекоінспекцією, Держпродспоживслужбою, ДПС та ДСНС.

Те ж саме стосується і строків дії ліцензії на виробництво пива. Адже, відповідно до Закону про виробництво спирту, ціллю ліцензування є надання виробнику пива права на провадження господарської діяльності з виробництва пива, а не забезпечення захисту життя, здоров'я людини та навколишнього середовища. Також, основною умовою для застосування ліцензування є необхідність сплати СГ платежів за отримання ліцензії. **Проте платити за користування ліцензією можна і за безстроковості її дії.** Запровадження безстроковості дії ліцензії на виробництво пива зменшить адміністративне навантаження на бізнес, знизить корупційні чинники, що можуть мати місце при отриманні ліцензії, та дозволить СГ, що здійснюють діяльність у цій сфері, зекономити час та власні кошти. З огляду на зазначене, впровадження безстроковості дії ліцензії на виробництво пива є доцільним і таким, що відповідає загальному регулюванню у сфері ліцензування за Законом про ліцензування.

Завищена вартість ліцензії на оптову торгівлю алкогольними напоями (пивом)

Оптова торгівля алкогольними напоями, зокрема, пивом, здійснюється за наявності у СГ усіх форм власності **ліцензії на право оптової торгівлі** алкогольними напоями, яка:

для виробників з обсягами виробництва пива до **3000 гектолітрів** на рік **складає 30 тис. грн;**

для виробників з обсягами виробництва пива більше **3000 гектолітрів** на рік **складає 500 тис. грн.**²

¹ Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (ч. 3 ст. 3) передбачає, що планована діяльність та об'єкти, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає, зокрема:

- виробництво продуктів харчування шляхом обробки та переробки: сировини тваринного походження (крім молока) продуктивністю виходу готової продукції понад 75 тонн на добу; сировини рослинного походження продуктивністю виходу готової продукції понад 300 тонн на добу (середній показник за квартал); молоко, якщо обсяг одержаного молока перевищує 200 тонн на добу (на основі середньорічного показника);
- виробництво пива та солоду в обсязі понад 50 тонн на добу.

² У 2019 році загальна кількість СГ, які здійснювали оптову торгівлю алкогольними напоями, складала 893, з них виробників пива з обсягом виробництва до 3 000 гектолітрів на рік - 137.

Кількість СГ - виробників алкогольних напоїв, які здійснювали оптову торгівлю алкогольними напоями у 2019 році та сплачували річну плату за ліцензію на право оптової торгівлі у розмірі 500 тис.грн., складала 89, з них виробників пива - 38.

У 2019 році кількість виробників пива з обсягом виробництва пива до **3000 гектолітрів** на рік **склала 204**, якими загалом було вироблено **61,2 млн л. пива**. Тобто такі виробники, відповідно до законодавств, у разі провадження діяльності з оптової торгівлі, могли сплачувати **30 тис. грн** за оптову ліцензію.

Поряд з цим, існує ще така категорія виробників пива, обсяги виробництва яких складають від **300 000 л.** до **20 млн л.** на рік (які у розумінні європейського законодавства є малими виробниками пива), однак які сплачують загальну вартість за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями у розмірі **500 000 грн** на рівні з великими пивними заводами, обсяги виробництва яких складають від **20 млн л.** на рік. **Таких виробників налічується 28** і вони перебувають у несправедливих конкурентних умовах з великими пивзаводами. У порівнянні з великими пивними заводами, частка обсягу виробництва пива цими **28 СГ складає лише 10%** від загального обсягу виробленого пива в Україні. Це при тому, коли частка обсягу виробництва пива великими пивними заводами (**9 виробників пива**) **складає 87%** від загального обсягу виробленого пива в Україні.

Щодо ліцензії на оптову торгівлю для «малих виробників пива»:

Законом про виробництво спирту передбачено виключення для деяких СГ щодо отримання ліцензії на право оптової торгівлі:

- ◆ СГ (у тому числі іноземний СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво), який отримав ліцензію на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, має право здійснювати оптову торгівлю спиртом коньячним і плодовим та зерновим дистилятом без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю;
- ◆ СГ (у тому числі іноземний СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво), який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) та виробляє їх із виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних або медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю;
- ◆ оптова торгівля спиртом коньячним власного виробництва (включаючи дистиляти у вигляді головної і хвостової фракцій) може здійснюватися СГ (у тому числі іноземним СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) на підставі ліцензії на виробництво спирту коньячного та за умови реалізації його СГ (у тому числі іноземним СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які мають ліцензії на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією.¹

З метою стимулювання крафтового виробництва пива та враховуючи пропозиції щодо законодавчого закріплення визначення поняття «малі виробники пива» (зазначені в проблемі 1) і встановивши для таких виробників граничний обсяг виробництва пива до **200 000 гектолітрів** на рік, доцільно розглянути питання щодо **скасування отримання окремої ліцензії на оптову торгівлю для таких СГ.**

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

Щодо всіх інших СГ, які здійснюють оптову торгівлю пивом:

Формувати вартість видачі такої ліцензії необхідно, базуючись виключно на вартості адміністративних послуг, що надаються державою, як зазначено в Угоді про асоціацію.¹

ПРИЧИНИ

- 1) Необхідність отримання ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (пива) кожні 5 років.
- 2) Необхідність проходження виробниками пива атестації виробництва кожні 5 років.
- 3) Наявність дублюючого регулювання під час забезпечення доступу СГ до діяльності з виробництва пива.
- 4) Висока вартість ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями (пивом) для виробників з обсягами виробництва пива більше **3000 гектолітрів** на рік.
- 5) Необхідність отримання ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями (пивом) для малих виробників пива.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Встановлення необмеженого строку дії ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (пива).
- 2) Скасування обов'язкової атестації виробництва для виробників алкогольних напоїв (пива) кожні 5 років.
- 3) Скасування необхідності отримання окремої ліцензії на право оптової торгівлі для малих виробників пива.
- 4) Зменшення вартості ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями (пивом) для виробників з обсягами виробництва пива більше **3000 гектолітрів** на рік.

4. Диспропорційні штрафні санкції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ОПИС ПРОБЛЕМИ

СГ, які отримали ліцензії на виробництво та/або оптову торгівлю спиртом, алкогольними напоями і тютюновими виробами та здійснюють таку діяльність та/або експорт, імпорт зазначеної продукції, подають до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати такі ліцензії, щомісяця до 10 числа наступного місяця звіт про обсяги виробництва та/або обігу (у тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів за формою, встановленою цим органом.

За неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв передбачена відповідальність СГ у вигляді штрафу у розмірі **17 000 грн.**²

¹ Процедури ліцензування та формальності повинні бути якомога більш простими і не повинні надмірно ускладнювати або затримувати надання послуг. Будь-яка плата за ліцензування¹, яка може стягуватися із заявників за розгляд заяв, має бути обґрунтованою і пропорційною вартості зазначених процедур ліцензування (ст. 105) — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

² Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 16-17) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

За інформацією ДПС, загальна кількість прийнятих рішень про стягнення штрафів із СГ за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв за 2019 рік склала **236**, з них **виробникам пива** з об'ємом виробництва до **20 млн л. було прийнято 64 рішення, тобто 27% від загальної кількості штрафів.**

Сума сплачених штрафних санкцій за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв за 2019 рік **склала 2 млн грн.¹**

Графік 2.21. Кількість прийнятих рішень та розміри сплачених штрафів СГ за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв²

Виходячи з того, що **штрафні санкції диспропорційно сильно впливають саме на фінансовий стан малих виробників, а особливо нових компаній**, що лише розпочали свою діяльність, доцільно розглянути питання щодо зменшення розміру штрафних санкцій за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв для виробників пива з об'ємом виробництва до **20 млн л. (проблема відсутності диференціації штрафних санкцій стосується також малих виробництв виноробної продукції, див. розділ «Аналіз ринку вина»).**

Варто зазначити, що під час розрахунку розміру штрафних санкцій у бік зменшення слід брати до уваги те, що компанії-виробники пива з об'ємом виробництва менше **20 млн л.** на рік продукують лише **13%** виробленої продукції на пивному ринку, у порівнянні з великими пивними заводами.

Окрім того, під час подання звіту про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв виробники пива стикаються з проблемою, яка полягає у **недостатньому строку та відсутності механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту** (дана проблема описана у розділі «Аналіз ринку вина»).

ПРИЧИНИ

Відсутня диференціація штрафних санкцій для малих виробників пива за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробників пива за неподання чи несвоєчасне подання ними звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв шляхом внесення змін до Закону про виробництво спирту.

¹ За даними ДПС
² За даними ДПС

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

Ефективність розвитку пивоварної галузі залежить від реалізації державної політики України та законодавчих змін спрямованих, зокрема, на спрощення ведення господарської діяльності, підвищення рівня зайнятості та соціального захисту працівників вказаного сегмента економіки.

Незважаючи на скорочення обсягів виробництва, закриття виробничих майданчиків та наявність олігополії на ринку, перспективи розвитку пивної галузі в Україні все ж таки є.

Зокрема, до таких перспективних шляхів можна віднести: розвиток крафтових пивоварень (маленьких незалежних броварень, які готують напій за традиційними рецептами), виробництво пивної продукції згідно з європейськими стандартами з метою збільшення експорту пива до країн Європейського Союзу.

Однак, наявність негативних факторів, описаних у цьому розділі, а також встановлених з 12 березня 2020 року на всій території України обмежувальних карантинних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), наразі лише стримують їхній розвиток.

Такі виробники, які є частиною системи ресторанного бізнесу та прив'язані до офлайн-майданчиків і обмежені каналами збуту (не мають доступу до мережі продуктових магазинів та супермаркетів), у зв'язку із зупиненням діяльності закладів громадського харчування (ресторанів, кафе тощо) призупинили виробництво та втратили **90%** каналів збуту в період карантину. Для них практично непідйомною ношею стало податкове навантаження в поєднанні з виплатою кредитів і орендної плати. Такі СГ наразі потребують підтримки з боку держави, у першу чергу — з метою збереження та створення нових робочих місць.

Враховуючи зазначене, з метою зменшення регуляторного навантаження на виробників пивоварної продукції та створення умов для розвитку малих пивоварних заводів і пивоварної галузі в цілому, у даному розділі **запропоновані такі рішення:**

- 1) Юридичне закріплення терміну «малі виробники пива». Пропонується таке визначення: «Малі виробники пива — суб'єкти господарювання (у тому числі іноземні суб'єкти господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які здійснюють за повним технологічним циклом виробництво пива в об'ємі, що не перевищує **200 000 гектолітрів** на рік, використовують приміщення, які фізично знаходяться відокремлено від території будь-якої іншої пивоварні та не виробляють пиво на підставі договору (ліцензії) про право використання торгової марки або виробничого процесу іншого виробника. Малі виробники пива не повинні бути пов'язаними особами у значенні підпункту 159 пункту 1 статті 14 Податкового кодексу України з іншими виробниками пива. Якщо два або більше пивоварних заводи співпрацюють, а об'єднаний річний обсяг продукції не перевищує **200 000 гектолітрів** на рік, такі пивоварні заводи розглядаються як єдиний незалежний пивоварний завод».
- 2) Імплементация Директиви Ради 92/83/ЄЕС, зокрема, шляхом підвищення граничного обсягу виробництва пива для малих виробників до **200 000 гектолітрів** на рік (**20 млн л.**) та встановлення знижених ставок акцизного податку на алкогольні напої для них.
- 3) Диференціація ставок акцизного податку на пиво, згідно зі щорічним обсягом виробництва відповідних пивоварних заводів, до пива, що варять малі пивоварні заводи з обсягом виробництва до **200 000 гектолітрів** на

рік. Встановлення зменшеної акцизної ставки для малих виробників пива на **50%** від загальнонаціональної ставки на пиво.

- 4 Встановлення необмеженого строку дії ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (пива).
- 5 Скасування обов'язкової атестації виробництва для виробників алкогольних напоїв (пива) кожні 5 років.
- 6 Скасування необхідності отримання окремої ліцензії на право оптової торгівлі для малих виробників пива.
- 7 Зменшення вартості ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями (пивом) для виробників з обсягами виробництва пива більше 3000 гектолітрів на рік.
- 8 Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробників пива за неподання чи несвоєчасне подання ними звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

Запропоновані зміни дозволять стимулювати розвиток малого бізнесу в Україні та покращити інвестиційну привабливість у галузі пивоваріння, забезпечать спрощення господарської діяльності з виробництва алкогольних напоїв, у першу чергу, для малих виробників пива, а також забезпечать гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РИНКУ ВИНА

3.1.

ОПИС ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ВИНА

Виноробна галузь України відзначається значним потенціалом розвитку. Разом з тим, під впливом таких негативних факторів, як економічна та політична нестабільність у країні, дана галузь зазнає істотних втрат та характеризується негативними тенденціями. У цілому, за період 2011-2019 років **ринок вина зменшився на 41%**.¹

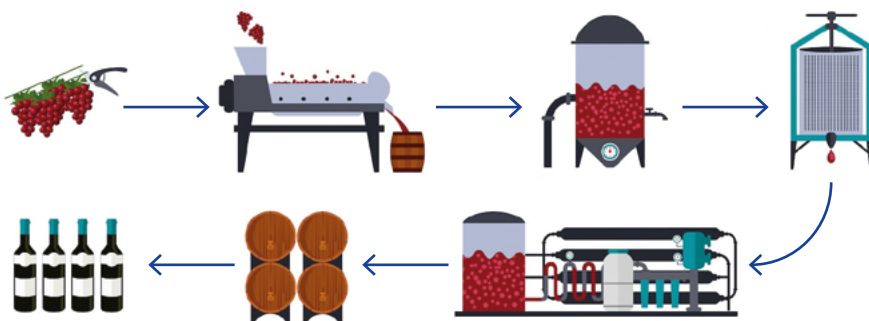
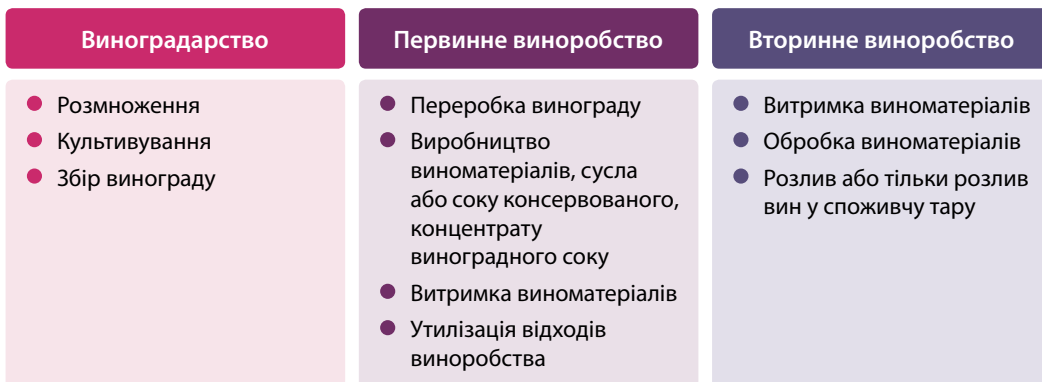
Також, виноградно-виноробна галузь зазнала значних втрат у зв'язку з анексією АР Крим, оскільки Україна втратила значну частину виробничої бази. Так, загальна площа українських виноградників зменшилась з **75 тис. га** у 2013 році до **49 тис. га** у 2014 році.

Окрім того, розвиток галузі стримується через чинну акцизну політику, низький рівень державної підтримки та інших преференцій для виробників, зарегульованість процесу отримання ліцензій на виробництво вина.

Виноградарсько-виноробна галузь — це сукупність підприємств, організацій, науково-дослідницьких закладів, зайнятих у сфері виробництва винограду, виробництва і реалізації виноробної продукції.²

Виноробна промисловість включає усі види діяльності, пов'язані з виробництвом та переробкою винограду.

Схема 3.1. Виноробна промисловість³

1 За даними Держстату, у 2011 році обсяги виробництва вина з фактичною концентрацією спирту не більше 15% (крім газованого, ігристого, та вина із захищеним найменуванням за походженням) склали 11,4 млн дал, у 2019 році — 6,7 млн дал

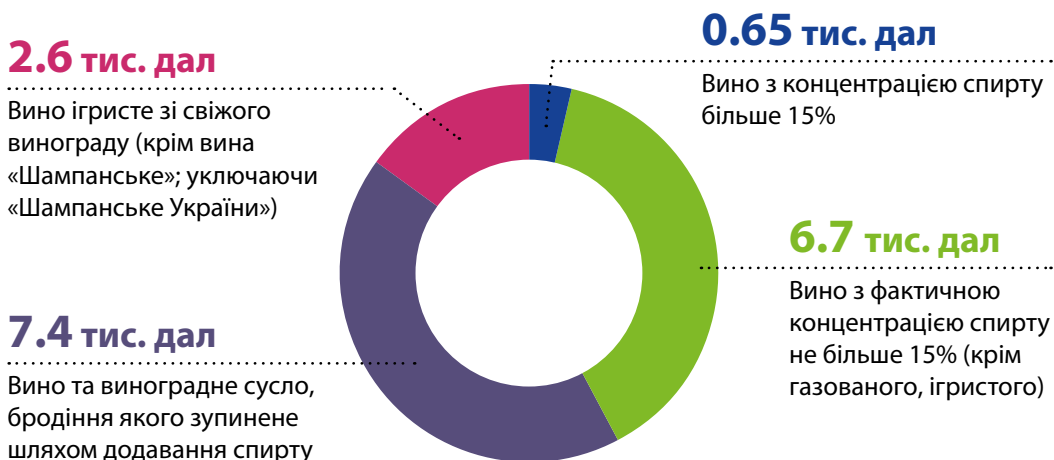
2 Закон України «Про виноград та виноградне вино» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

3 Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

Виноробна продукція включає: вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження.¹

Оскільки, дане дослідження ми присвячуємо ферментованим (збродженим) напоям, далі розглядатимуться лише **вина тихі, шампанські, ігристі та газовані**.

Діаграма 3.2. Структура вітчизняної виноробної продукції у 2019 році²

ОПИС РИНКУ

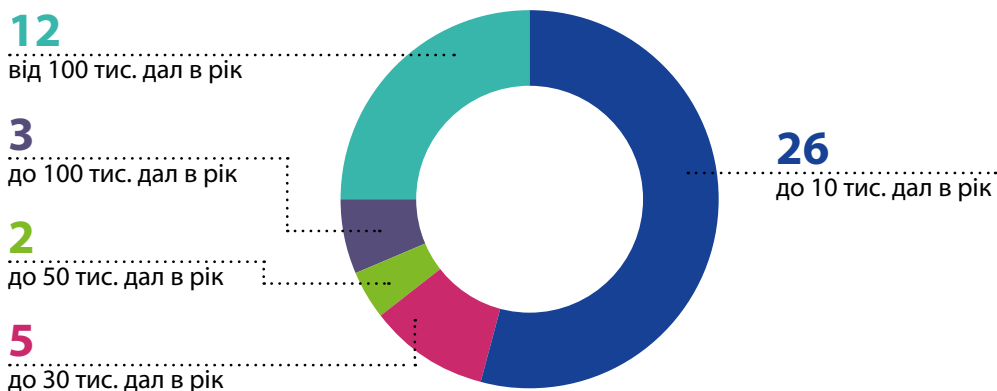
Відповідно до КВЕД, діяльність у сфері виробництва вина здійснюється згідно з класом 11.02 Виробництво вина.

Згідно з даними ДПС, станом на 01.12.2020, загальна **кількість СГ**, які здійснюють господарську діяльність з виробництва вина, склала **48** (у тому числі, **12 ФОП**), тобто **11% від загальної** кількості ліцензіатів, які провадять господарську діяльність з виробництва алкогольних напоїв (**414** — за даними ДПС станом на 01.09.2020³).

Надходження **від акцизного податку** за вироблену виноробну продукцію до Державного бюджету в 2019 році склали **більше 1,7 млрд грн.**⁴

Вид діяльності (КВЕД)	11.02 Виробництво вина
Кількість зайнятих працівників	Загальна кількість зайнятих працівників 31 571 ⁵

Діаграма 3.3. Кількість виробників вина за обсягами виробництва станом на 01.12.2020 року⁶

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

³ <https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/reestri/151988.html>

⁴ За даними ДПС

⁵ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁶ За даними ДПС, <http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Reestri/38/> <https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/reestri/151988.html>

Окремої уваги заслуговують малі виробники виноробної продукції.

У квітні 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв» (далі — Закон), яким було спрощено процедуру ліцензування виробництва алкогольних напоїв для малих виробництв виноробної продукції.

Так, на сьогодні винороби, які виготовляють вино із власного виноградного саду, для отримання ліцензії на виробництво замість атестату виробництва подають декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства для малих виробництв виноробної продукції.

Даний Закон був покликаний забезпечити вхід на ринок нових підприємств з обсягами виробництва виноробної продукції до **10 000 декалітрів** на рік.

Проте, незважаючи на спрощення процедури отримання ліцензії на виробництво алкогольних напоїв малими виробництвами виноробної продукції, з моменту прийняття вищевказаного Закону та станом на 01.12.2020 нові ліцензії **отримали лише 26 СГ**. Окрім того, **ще 20 виноробів очікують на свої ліцензії**, у тому числі **половина з них — більше року** (додаток № 2 даної Зеленої книги).

Вино — алкогольний напій, вироблений з виноградного саду, міцність якого набувається внаслідок спиртового бродіння роздушених ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин кріплених - підвищується шляхом додавання спирту етилового, ректифікованого та/або спирту етилового ректифікованого виноградного, та/або дистилляту виноградного спиртового. Міцність вин може становити від **9 до 20 відсотків об'ємних**. Органолептичні якості вина повинні відповідати природному складу виноградного саду або відтворювати особливості, набуті внаслідок купажування чи спеціальної технологічної обробки виноматеріалів.¹

Таблиця 3.4. Ставки акцизного податку на вино станом на 01.01.2021 року²

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2204 (крім 2204 10, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00), 2205 10 10 00, 2205 90 10 00, 2206 00 59 00, 2206 00 89 00	Звичайні (неігристі) вина, сушло виноградне, зброджені напої, фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15 відсотків об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження	гривень за 1 літр	0,01
2204 10, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00, 2205 10 10 00, 2205 90 10 00, 2206 00 39 00	Вина ігристі та вина газовані, зброджені напої, вина (напої) ароматизовані ігристі (газовані), фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15 відсотків об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження, які розливаються у пляшки, закорковані спеціальними пробками для таких напоїв типу «гриб», що утримуються на місці за допомогою стяжок або застібок, та/або мають надмірний тиск, спричинений наявністю діоксиду вуглецю у розчині на рівні не менше 1 бар при температурі 20° С	гривень за 1 літр	11,65
2204, 2205, 2206 (вина та інші зброджені напої без додавання етилового спирту в іншому місці не зазначені; вина та інші зброджені напої з додаванням етилового спирту)	Вина та інші зброджені напої (у тому числі суміші зі зброджених напоїв та суміші на основі зброджених напоїв), фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 22 відсотки об'ємних одиниць етилового спирту	гривень за 1 літр	8,02

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

² ПКУ (n. 215.3 ст. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5483>

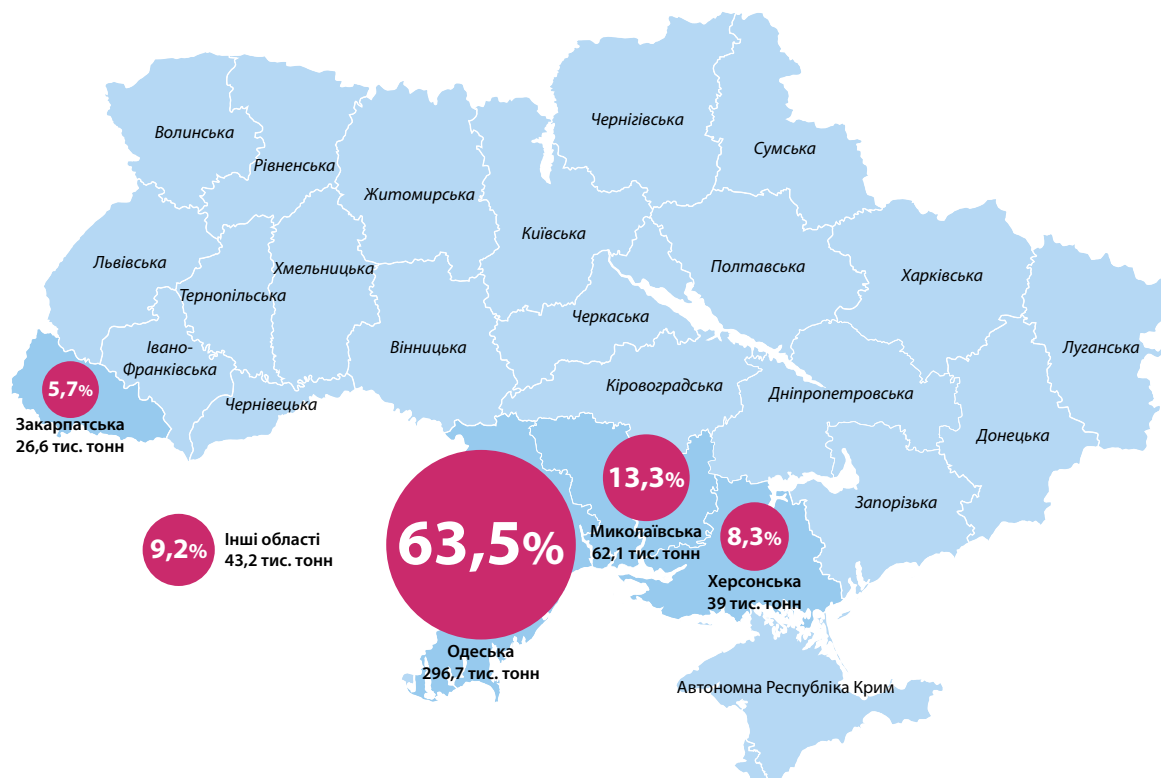
ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ

Виробництво винограду характеризується незначними темпами росту, а виробництво виноматеріалів знизилося вдвічі

Виробництво винограду зосереджено в Одеській, Херсонській, Миколаївській та Закарпатській областях. У цілому, в цих областях **виробляється 90%** усього обсягу винограду.

Загалом, в Україні площа плодоносних виноградників у 2018 році становила **41 тис. га**. Вирощуванням цієї культури займаються спеціалізовані сільськогосподарські підприємства, які часто інтегровані із заводами первинного виноробства, оскільки переробляти виноград доцільніше у зоні його вирощування.

Діаграма 3.5. Виробництво винограду за регіонами у 2018 році¹

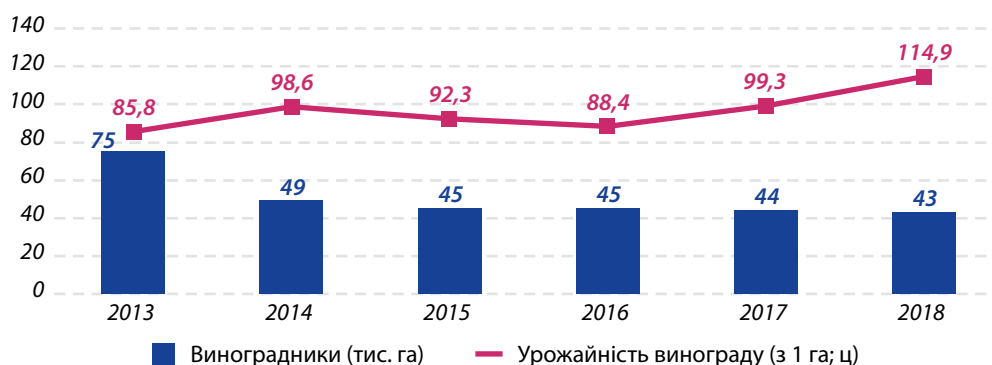

Площі під виноградними насадженнями практично не змінилися — **43 тис. га** в 2018 році, а у 2017 році — **44 тис. га**. Разом з тим, це майже вдвічі менше, ніж було в 2013 році, до анексії АР Крим, коли цей показник складав **75 тис. га**.

При цьому, **урожайність винограду у 2018 році збільшилася на 14%** порівняно з 2017 роком і становила **114,9 ц/з 1 га**.

Урожайність винограду залежить від агрокліматичних умов, рівня використання добрив, культури землеробства та інших факторів.

Графік 3.6. Динаміка площ виноградників та урожайності винограду протягом 2013-2018 років²

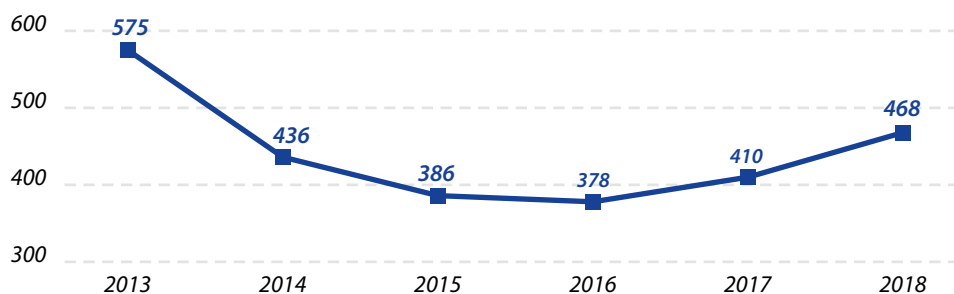

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

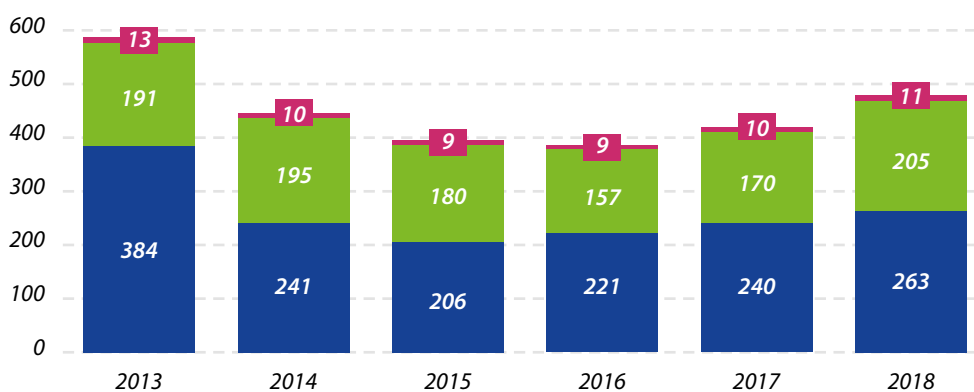
² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Збір винограду характеризується незначними темпами росту. Так, у 2018 році було **зібрано 468 тис. тонн винограду**, а у 2017 році — **410 тис. тонн**, тобто, **на 58 тис. тонн більше, або на 12,3 %**.

Графік 3.7. Динаміка виробництва винограду протягом 2013-2018 років, тис. тонн¹

Графік 3.8. Виробництво винограду за категоріями господарств протягом 2013-2018 років²

■ Сільськогосподарські підприємства ■ Господарства населення* ■ На одну особу (кг)

* Господарства населення — домогосподарства, що здійснюють сільськогосподарську діяльність як з метою самозабезпечення продуктами харчування, так і з метою виробництва товарної сільськогосподарської продукції. До цієї категорії виробників віднесені також фізичні особи-підприємці, які провадять свою діяльність у галузі сільського господарства.

Обсяги переробки винограду на виноматеріали та виробництво виноматеріалів у 2019 році суттєво знизилися порівняно з 2018 роком. **Переробка винограду на 149,8 тис.тонн** або майже **на 55%**, а **виробництво виноматеріалів — на 9867 тис.дал** або **на 50%**.

Графік 3.9. Динаміка переробки винограду та вироблених виноматеріалів протягом 2015-2019 років³

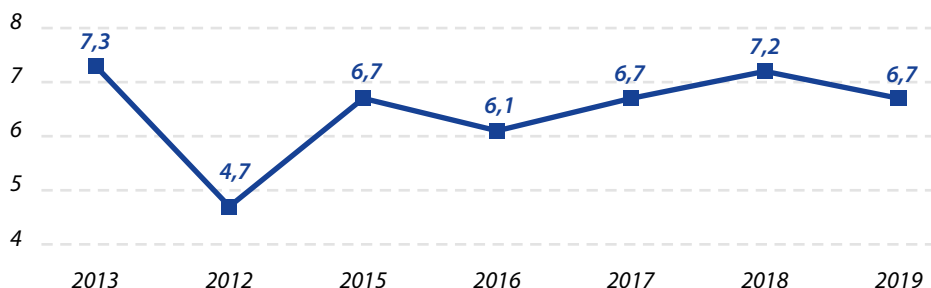
■ Перероблено винограду на виноматеріали, тонн
— Обсяг вироблених виноматеріалів, тис. дал

1 За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2 За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3 За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Виробництво вина не характеризується значними темпами росту

Починаючи з 2011 року виробництво виноградного вина знизилося на 41%¹, а з 2015 року обсяги виробництва вина не характеризуються значними темпами росту та складають в середньому 6,7 млн дал.

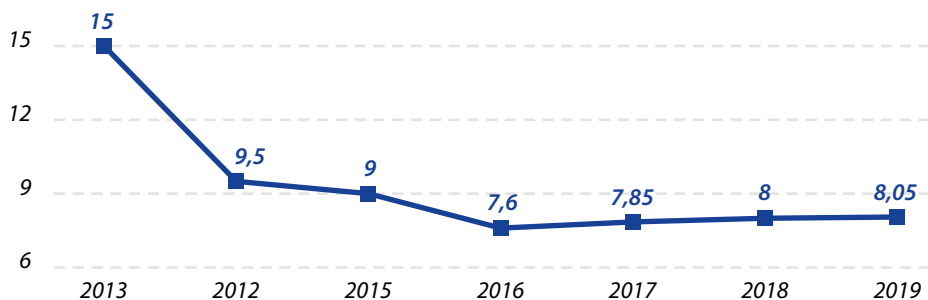
Графік 3.10. Динаміка обсягів виробництва вина з фактичною концентрацією спирту не більше 15% протягом 2013-2019 років, млн дал²

* крім газованого, ігристого та вина із захищеним найменуванням за походженням

Вино кріплене — вино, одержане в результаті повного або неповного збродження цукрів суслу шляхом припинення бродіння через додавання спирту етилового ректифікованого та/або спирту етилового ректифікованого виноградного, та/або дистилляту виноградного спиртового.³

Графік 3.11. Динаміка обсягів виробництва кріпленого вина протягом 2013-2019 років, млн дал⁴

* Включає:

- Вино з концентрацією спирту більше 15% (Портвейн, Мадера, Херес та інші)
- Вино та виноградне сусло, бродіння якого зупинене шляхом додавання спирту, з фактичною концентрацією спирту не більше 15% (крім газованого, ігристого та вина із захищеним найменуванням за походженням)

Слід зазначити, що той **рівень виробництва виноградного вина**, який є на сьогодні, **є нижчим від запланованого** Галузевою програмою розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року, затвердженою наказом Мінагрополітики України, Української академії аграрних наук від 21.07.2008 р. № 444/74.⁵

1 За даними Держстату, у 2011 році обсяги виробництва вина з фактичною концентрацією спирту не більше 15% (крім газованого, ігристого та вина із захищеним найменуванням за походженням) склали 11,4 млн.дал., у 2019 році — 6,7 млн.дал.

2 За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3 Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

4 За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5 Наказ Мінагрополітики України, Української академії аграрних наук від 21.07.2008 р. № 444/74 «Про затвердження галузевої Програми розвитку садівництва України на період до 2025 року і галузевої Програми розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0444555-08#Text>

Таблиця 3.12. Обсяги виробництва винопродукції до 2025 року відповідно до Галузевої програми розвитку виноградарства та виноробства України

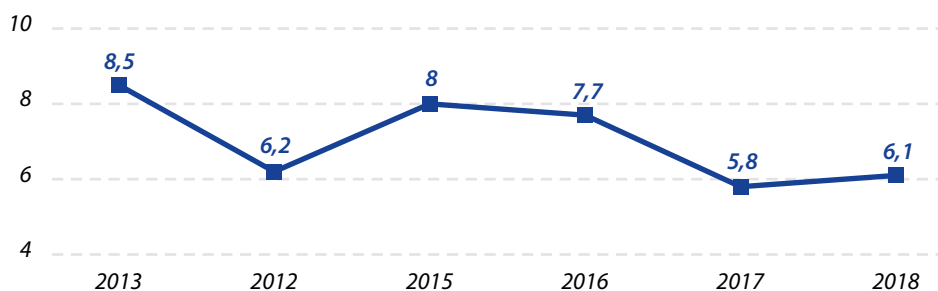
Найменування продукції	Фактичний обсяг, 2006 р.	Прогнозований обсяг за роками					
		2008	2009	2010	2015	2020	2025
Вино виноградне, тис. дал	17097	7323	7694	8066	9800	11926	14492
Вина ігристі, тис.дал	5177	4036	4248	4465	5420	6596	8017

Вино газоване — вино, піняста властивість якого набула внаслідок його штучного насичення діоксидом вуглецю.¹

Вино ігристе — вино, піняста властивість якого набула внаслідок його насичення діоксидом вуглецю ендogenousного походження, що утворюється під час бродіння суслу або вторинного бродіння виноматеріалів у герметично закритих посудинах.²

Шампанське України — біле ігристе вино, виготовлене шляхом його насичення діоксидом вуглецю ендogenousного походження при вторинному бродінні шампанських виноматеріалів з використанням сахарози в герметично закритих ємностях міцністю не нижче **10,5 відсотка** об'ємних одиниць. При здійсненні процесу шампанізації в пляшках з наступною трирічною витримкою ігристе вино має назву «Шампанське України класичне».³

Графік 3.13. Динаміка виробництва вина ігристого (включаючи «Шампанське України») протягом 2013-2018 років, млн дал⁴

¹ Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

² Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

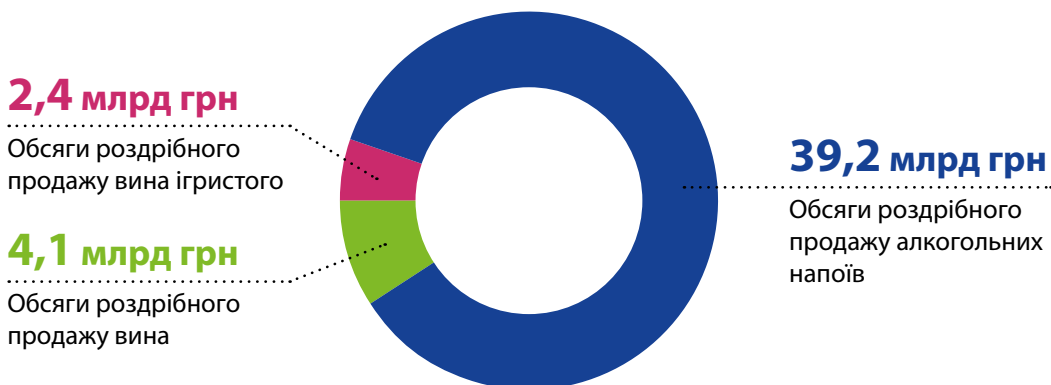
³ Закон України «Про виноград та виноградне вино» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2662-15#top>

⁴ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

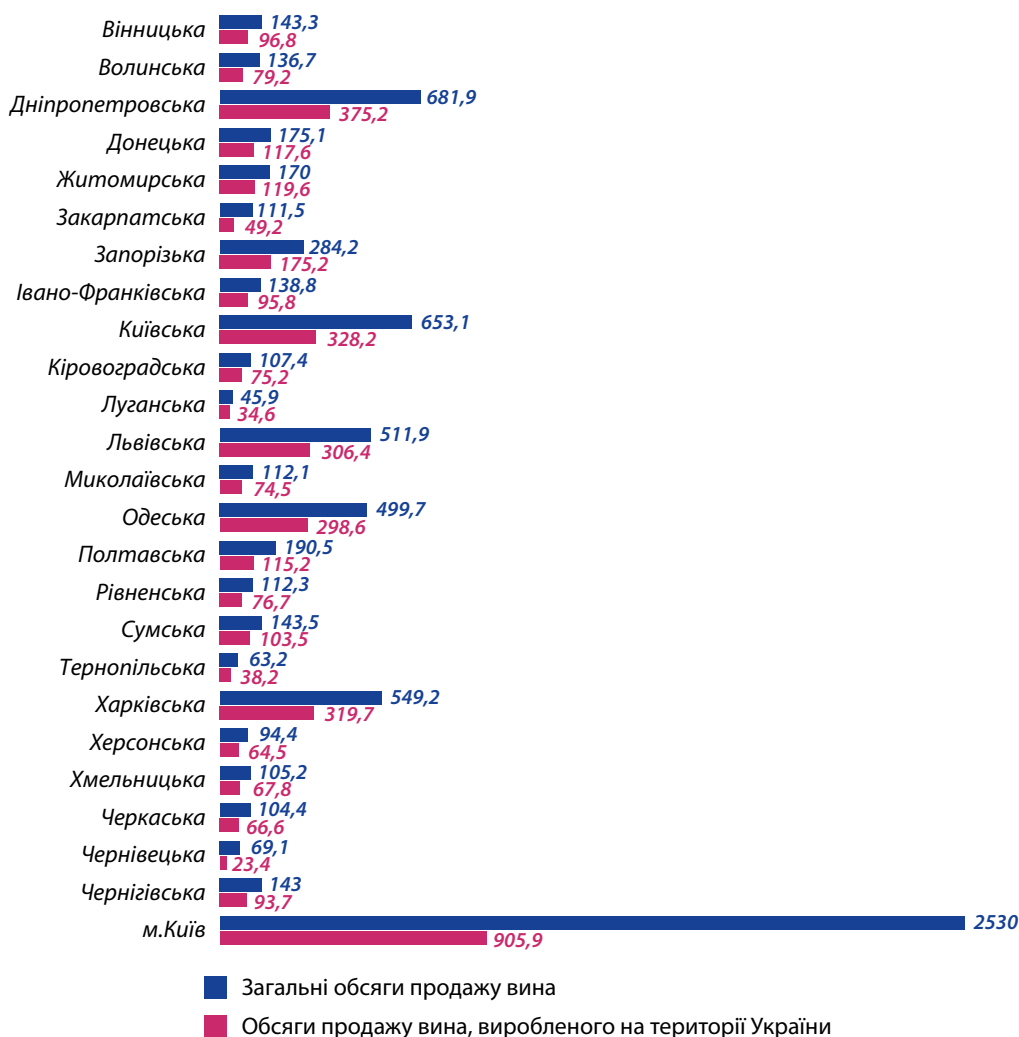
Оптова та роздрібна торгівля

У 2019 році загальний обсяг роздрібного товарообігу вина склав **7,8 млрд грн** та вина ігристого (шампанського) **3,9 млрд грн**, у тому числі продано вина, яке вироблено на території України, на **4,1 млрд грн** та вина ігристого (шампанського) на **2,4 млрд грн**. Тобто частка роздрібного продажу вітчизняного вина та вина ігристого склала близько **53%** та **62%** відповідно.¹

Діаграма 3.14. Обсяги роздрібного продажу вина та вина ігристого, виробленого на території України, у 2019 році²

Графік 3.15. Обсяги роздрібного продажу вина у 2019 році, млн грн³

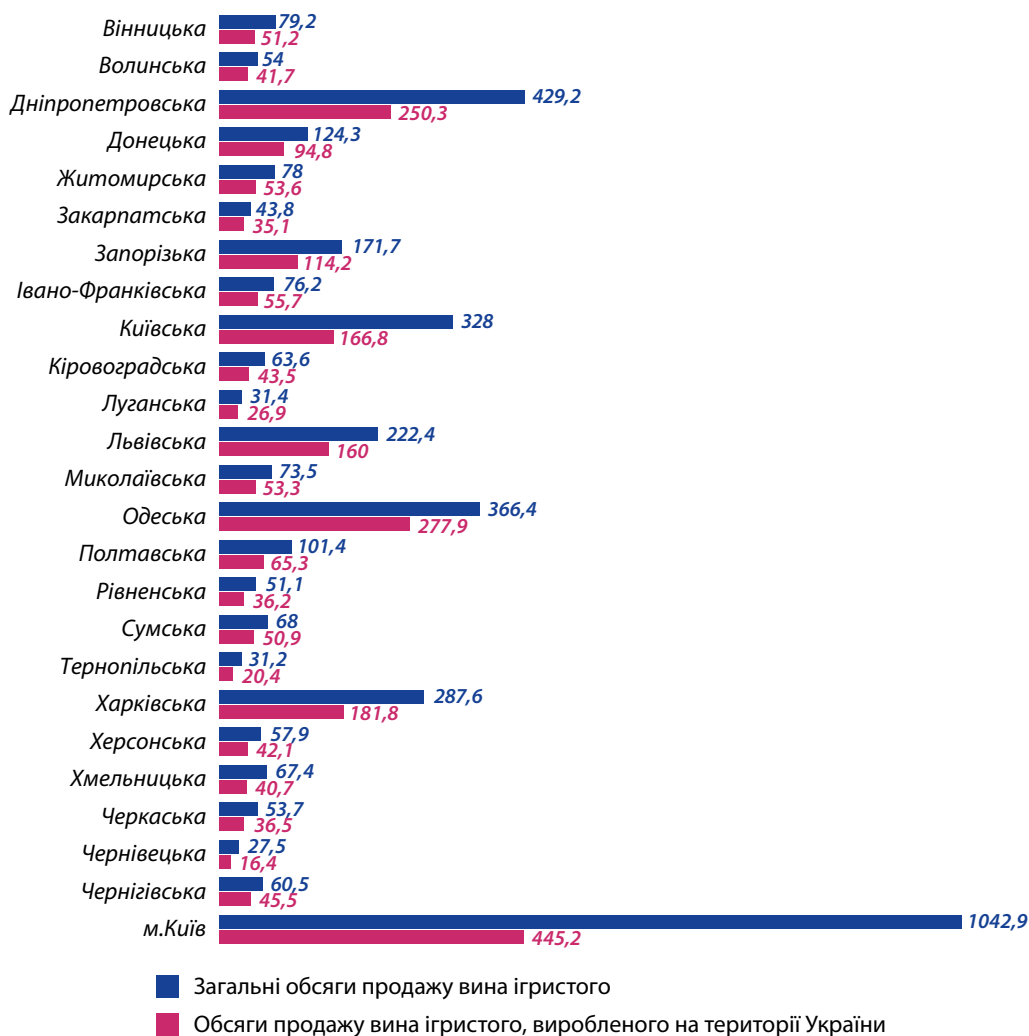

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

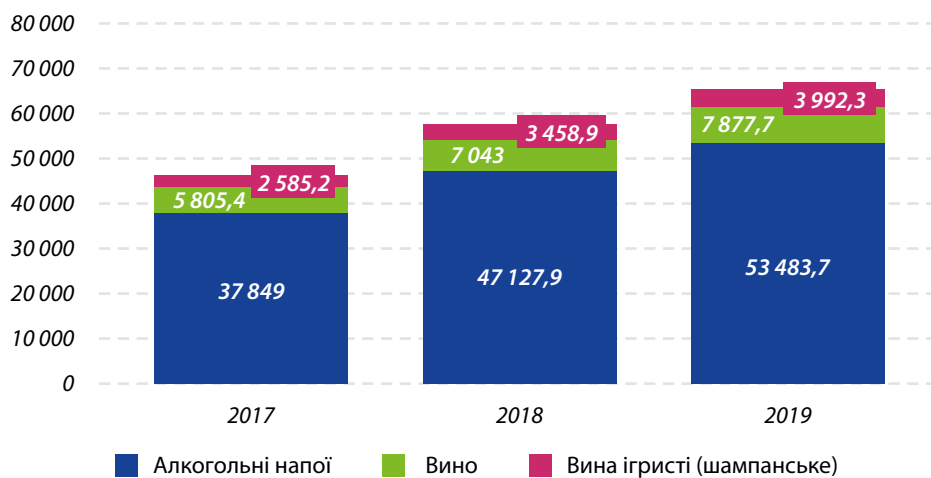
³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Графік 3.16. Обсяги роздрібного продажу вина ігристого у 2019 році, млн грн¹

У 2019 році частка роздрібного продажу вина та вина ігристого у сегменті алкогольних напоїв склала близько **15%** та **7%** відповідно.²

Графік 3.17. Роздрібний продаж вина та вин ігристих протягом 2017-2019 років, млн грн³

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Графік 3.18. Обсяги оптового продажу вина зі свіжого винограду, сусла виноградного протягом 2017-2019 років¹

Імпорт переважає над експортом

У 2019 році **імпорт вина переважив** над експортом **на 84%**. Так, імпорт українських вин склав **55,7 тис. тонн**, у той час як експорт — **8,8 тис. тонн**. При тому, що у 2018 році експорт переважав над імпортом на **6%**.

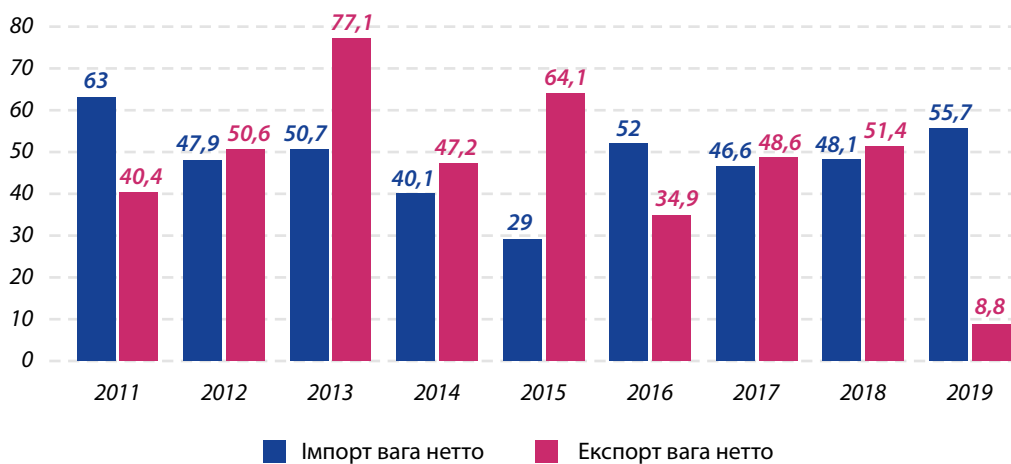
У 2019 році найбільшими країнами-імпортерами вина виноградного та виноградного сусла були Італія 🇮🇹 (**46,5 млн дол. США**), 🇬🇪 Грузія (**23,9 млн дол. США**), 🇫🇷 Франція (**21 млн дол. США**) та 🇪🇸 Іспанія (**15,2 млн дол. США**).²

Експорт вина виноградного та виноградного сусла переважно здійснювали до таких країн, як 🇰🇿 Казахстан (**1,3 млн дол. США**) та 🇩🇪 Німеччина (**1 млн дол. США**).

Імпорт вин ігристих у 2019 році **теж переважив** над експортом: **7 тис. тонн (29,6 млн дол. США)** та **2 тис. тонн (5,4 млн дол. США)** відповідно.

Найбільше вин ігристих було імпортовано з 🇮🇹 Італії (**13,6 млн дол. США**), 🇫🇷 Франції (**4,9 млн дол. США**), 🇪🇸 Іспанії (**3,3 млн дол. США**), 🇩🇪 Німеччини (**2,3 млн дол. США**) та 🇬🇪 Грузії (**2,2 млн дол. США**).

Графік 3.19. Динаміка імпорту та експорту вина виноградного та виноградного сусла протягом 2011-2019 років, тис. тонн³

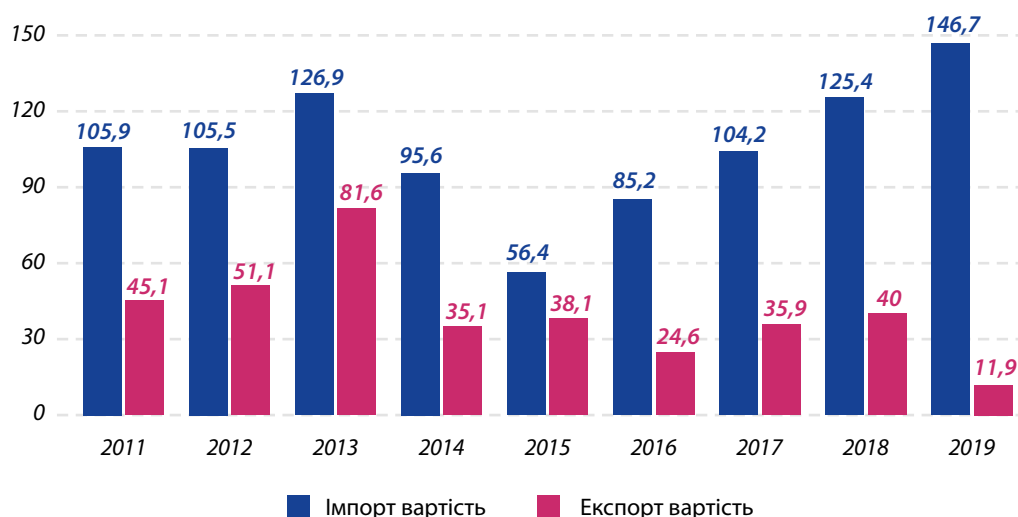

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Графік 3.20. Динаміка імпорту та експорту вина виноградного та виноградного суслу у грошовому еквіваленті протягом 2011-2019 років, млн дол. США¹

Положеннями статті 29 Розділу IV Угоди про асоціацію² передбачено скасування **ввізного мита для певних категорій товарів.**

Так, кожна Сторона повинна зменшити або скасувати ввізне мито на товари, що походять з іншої Сторони, відповідно до Графіків, встановлених у Додатку I-A до Угоди про асоціацію.

Для кожного товару базова ставка ввізного мита, стосовно якої повинно застосовуватися поступове зменшення відповідно до пункту 1 цієї статті, зазначається у Додатку I до Угоди про асоціацію (пункт 2 статті 29 Угоди про асоціацію).

Тимчасове застосування Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» почалося з 1 січня 2016 року після здійснення стороною ЄС відповідної нотифікації згідно зі статтею 486 Угоди про асоціацію.³

Положеннями Додатку I-A до Угоди про асоціацію передбачено, що для винної продукції, відповідно до коду УКТЗЕД 2204 — «Вина виноградні, включаючи вина кріплені; сушло виноградне, крім того, що включено до товарної позиції 2009», встановлено перехідний період у 5 років. Перехідний період означає кількість років, впродовж яких ставку мита буде знижено/скасовано.⁴

Тобто через 5 років, починаючи з дати тимчасового застосування додатку IV Угоди про асоціацію, ставка має обнулитися в рамках створення зони вільної торгівлі. Оскільки, тимчасове застосування почалося 1 січня 2016 року, то 5 років якраз завершилися 1 січня 2021 року. Таким чином, **з 1 січня 2021 року ставка ввізного мита на винну продукцію становить 0%.⁵**

Така ситуація, ймовірно, призведе до зростання долі імпортової продукції з країн ЄС, яка і так є значною в Україні. Це ставить вітчизняних виробників в економічно не вигідне становище, в той час як існує низка регуляторних проблем вітчизняної виноробної галузі, які розглянуті нижче.

¹ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами з іншої сторони — https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/984_011#Text

³ <https://www.kmu.gov.ua/news/247723148>

⁴ <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0bf5b3e8-67fa-498d-99bc-80652231b49c&title=SkasuvanniaUviznikhMit>

⁵ Витяг із рівнів ставок увізного мита України, які застосовуються у 2021 році до імпорту товарів походженням з Європейського Союзу в рамках вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (Додаток I-A до Угоди про асоціацію) — <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0bf5b3e8-67fa-498d-99bc-80652231b49c&title=SkasuvanniaUviznikhMit>

ПРОБЛЕМИ РИНКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

1. Невідповідність Закону про виробництво спирту рамковому Закону України «Про адміністративні послуги»

Ліцензія на виробництво, оптову і роздрібну торгівлю алкогольними напоями або рішення про відмову у її видачі видається заявнику не пізніше 30 календарних днів з дня одержання документів, зазначених у Законі про виробництво спирту. **У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинна бути вказана підстава для відмови.¹**

Однак у Законі про виробництво спирту **не визначені підстави для відмови у видачі ліцензії на виробництво алкогольних напоїв**, а також на оптову та роздрібну торгівлю ними.

У той же час, правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг визначаються рамковим Законом України «Про адміністративні послуги» (далі — Закон про адмінпослуги).

Рамковим Законом про адмінпослуги передбачено, що перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги встановлюється виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, тобто² саме Закон про виробництво спирту має містити чіткий та виключний перелік підстав для відмови у видачі ліцензії на виробництво, оптову і роздрібну торгівлю алкогольними напоями. Отже, **Закон про виробництво спирту потребує приведення у відповідність до вимог Закону про адмінпослуги**, у частині визначення підстав для відмови у видачі ліцензії на виробництво, оптову і роздрібну торгівлю алкогольними напоями.

Відповідне регулювання Закон про адмінпослуги містить і щодо переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги. А саме Закон про адмінпослуги передбачає те, що виключний перелік документів, які подаються СГ для отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями і вимоги до таких документів мають теж встановлюватися у Законі про виробництво спирту.

Слід зазначити, що Закон про виробництво спирту виконує цю вимогу рамкового Закону про адмінпослуги і містить перелік документів, що мають подаватися для отримання ліцензії. У той же час, з невідомих причин, **на офіційному веб-порталі ДПС зазначений значно ширший перелік документів, необхідний для отримання ліцензії.**

Так, відповідно до розміщеної на офіційному веб-порталі ДПС інформації від 20.10.2020 року³, для отримання ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (для малих виробництв виноробної продукції), СГ мають подавати документи, що підтверджують право користування відокремленими нежитловими приміщеннями (цехами, підвалами, ангарами), призначеними для здійснення господарської діяльності, що належать СГ (у тому числі іноземному СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України та обладнанням для виробництва та розливу в споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових.

З огляду на зазначене веб-портал ДПС потребує оновлення з метою приведення у відповідність до Закону про виробництво спирту.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 3) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#top>

² Закон України «Про адміністративні послуги» (ст. 5) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

³ <https://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/435863.html>

ПРИЧИНИ

- 1) Не приведення спеціальних законодавчих актів у відповідність до вимог рамкових законів.
- 2) Недостатність коштів для підтримки у стані постійного оновлення веб-порталів центральних органів виконавчої влади.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Внесення змін до Закону про виробництво спирту та визначення підстав для відмови у видачі ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями.
- 2) Приведення інформації на веб-порталі ДПС щодо переліку документів, який подається СГ для отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, у відповідність до Закону про адмінпослуги.

2. Штучне звуження виноградно-виноробного ринку та наявність на ньому державних заборон

Відповідно до Закону про виробництво спирту, однією з умов для віднесення СГ до малих виробництв виноробної продукції є необхідність здійснення такими СГ виробництва вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових **з виноматеріалів виключно власного виробництва** (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва.¹

У той же час, виноградно-виноробна галузь має свою специфіку та характеризується тривалим циклом виробництва основної продукції: на вступ винограду в плодоношення необхідно 5 років і ще 2 роки — на виробництво вина ординарного. Закладка ж молодих насаджень має високу вартість (близько **10 тис. дол. США/га**). При цьому виноград є досить чутливою культурою і обсяги його врожайності можуть коливатися з року в рік.

За таких умов не тільки започаткувати бізнес у виноградно-виноробній галузі є складним та тривалим процесом, а й подальша господарська діяльність несе непередбачувані ризики. Це означає, що час від часу малі виробництва виноробної продукції не завжди можуть забезпечити необхідний обсяг виробництва вина з власноруч вирощених ягід.

Взагалі, починаючи з 2011 року, ринок виробництва виноробної продукції поступово знизився на **41%**² (Див. графік 3.10). Звісно, таке стрімке зниження передусім пов'язане з анексією АР Крим, проте й фактори неврожайності та надмірного звуження виноградно-виноробного ринку теж впливають на таку негативну динаміку.

Для виноградно-виноробної галузі ситуацію можна назвати критичною, тому вона потребує негайного втручання з боку держави, зокрема, шляхом запровадження спрощеного регулювання для малих виробництв виноробної продукції та надання їм державної підтримки. Подальше зволікання з боку держави може призвести до втрати Україною цілої галузі.

Для початку було б достатнім внесення змін до Закону про виробництво спирту і надання малим виробництвам виноробної продукції можливості виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, а й з придбаних з цією метою в інших виробників.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² За даними Держстату, у 2011 році обсяги виробництва вина з фактичною концентрацією спирту не більше 15% (крім газованого, іристого, та вина із захищеним найменуванням за походженням) склали 11,4 млн дал, у 2019 році — 6,7 млн дал

Наступним етапом має стати комплексна підтримка державою виноградно-виноробної галузі зі скасуванням чинних в Законі України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» заборон щодо надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які здійснюють виробництво та/або реалізацію алкогольних напоїв.¹

У подальшому доцільним є розроблення та впровадження галузевих програм розвитку виноградарства та виноробства в Україні, а також запровадження комплексної державної підтримки галузі, як на етапі започаткування бізнесу, так і під час його ведення.

ПРИЧИНИ

- 1) Запровадження державного регулювання без використання міжнародного досвіду провідних країн у виноградно-виноробної галузі.
- 2) Не проведення аналітичних досліджень та вивчення динаміки розвитку виноградно-виноробного ринку.
- 3) Спрямованість державної політики у виноградно-виноробної галузі здебільшого на створення умов для поповнення бюджетів усіх рівнів.
- 4) Недостатнє обговорення нового регулювання виноградно-виноробної галузі з представниками громадськості та бізнес-середовища перед його запровадженням.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Внесення змін до Закону про виробництво спирту і надання малим виробництвам виноробної продукції можливості виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, а й з придбаних з цією метою у інших виробників.
- 2) Внесення змін до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» та скасування заборони надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які здійснюють виробництво та/або реалізацію алкогольних напоїв.
- 3) Розроблення та впровадження галузевих програм розвитку виноградарства та виноробства в Україні.
- 4) Запровадження комплексної державної підтримки галузі, як на етапі започаткування бізнесу, так і під час його ведення.

¹ Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» (ст. 13) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>

3. Надмірне податкове навантаження на виробників виноробної продукції

ОПИС ПРОБЛЕМИ

На сьогодні вітчизняна **ставка акцизного податку** на звичайні (неігристі) вина, сушло виноградне, зброджені напої, фактична міцність яких вища за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження, **складає 0,01 грн за 1 літр**.¹ Разом з тим, **розмір плати за одну марку** для алкогольних напоїв становить **0,1926 грн**.² Тобто, **у 19 разів більше**.

На рівні ЄС мінімальні ставки акцизного податку встановлені Директивою Ради № 92/84/ЄЕС «Про наближення акцизних зборів на спирт та алкогольні напої» від 19 жовтня 1992 року (далі — Директива 92/84/ЄС).³

Імплементация Директиви 92/84/ЄС не передбачена Угодою про асоціацію.

Однак, частиною 2 статті 1 обов'язкової для імплементации Директиви № 92/83/ЄС «Про гармонізацію структур акцизних зборів на алкоголь та алкогольні напої» від 19 жовтня 1992 року (далі — Директива 92/83/ЄС) передбачено, що держави-члени повинні встановити ставки акцизного податку відповідно до Директиви 92/84/ЄЕС. Відповідно до статті 5 Директиви 92/84/ЄС, **для вина встановлена нульова ставка акцизного податку**.

Отже, відповідно до Директиви 92/84/ЄС держави-члени **можуть встановлювати ставки на рівні нуля або вище**.

Як бачимо, ставки акцизного податку на звичайні (неігристі) вина в Україні є дуже низькими. У той же час, усі алкогольні напої з вмістом спирту етилового понад **8,5%** об'ємних одиниць в Україні підлягають маркуванню. Маркування вироблених в Україні алкогольних напоїв із вмістом спирту етилового до **8,5%** об'ємних одиниць не здійснюється.⁴ До прикладу, в Україні не підлягає маркуванню марками акцизного податку пивна продукція.

Процедура отримання та зберігання акцизної марки є доволі витратною для виробників виноробної продукції, особливо малих.

Так, підприємства-виробники алкогольних напоїв подають засобами електронного зв'язку в електронній формі щомісяця до 8 числа продавцю марок акцизного податку для задоволення через два місяці потреби в марках таку інформацію: попередню заявку-розрахунок про потребу в марках за їх видами, реквізити платіжного документа/платіжних документів (номер, дата платіжного доручення та сума перерахованих коштів) на перерахування плати за виготовлення марок та звіт про використання марок, придбаних у попередньому місяці.

Приміщення, в якому зберігаються марки, повинні бути ізольованими, технічно укріпленими, обладнані засобами охоронно-пожежної сигналізації. Марки повинні зберігатися у металевих шафах, які після закінчення роботи замикаються та опечатуються.⁵

1 ПКУ (ст. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

2 Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#top>

3 Директива Ради 92/84/ЄЕС «Про наближення акцизних зборів на спирт та алкогольні напої» від 19.10.1992 р. — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_431#Text

4 ПКУ (п. 226.6 ст. 226) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

5 Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>

Таблиця 3.22. Орієнтовний розрахунок витрат СГ на придбання та використання акцизних марок

№ п/п	Процедура	Періодичність	Витрати часу	Витрати СГ за рік
1	Формування заявки-розрахунку про потребу в марках та звіту про використання марок, придбаних у попередньому місяці	щомісяця	14 год. ¹ × 12 = 168 год.	168 год. × 36,11 грн ² = 6066,48 грн
2	Перерахування плати за виготовлення марок (в банківській установі)	щомісяця	3 год. × 12 = 36 год.	36 год. × 36,11 грн = 1299,96 грн
3	Подання заявки та звіту до ДПС	щомісяця	3 год. × 12 = 36 год.	36 год. × 36,11 грн = 1299,96 грн
4	Отримання марок в ДПС	один раз на 2 місяці	5 год. × 6 = 30 год.	18 год. × 36,11 грн = 649,98 грн
5	Оренда індивідуальних сейфів в банківських установах ³	щомісяця		5110 грн⁴
6	Доставка марок із банківської та в банківську установу з метою нанесення марок на продукцію	щомісяця	3 год. × 12 = 36 год.	36 год. × 36,11 грн = 1299,96 грн
	Всього:			15 726,34 грн в рік

Слід зазначити, що плата за марки акцизного податку — плата, що вноситься вітчизняними виробниками та імпортерами алкогольних напоїв і тютюнових виробів за покриття витрат з виробництва, зберігання та реалізації марок акцизного податку.⁵ **Плата за марки акцизного податку** зараховується до державного бюджету і відповідно до бюджетного законодавства **використовується виключно для фінансування витрат, пов'язаних із їх виробництвом, зберіганням та реалізацією.**⁶ Для прикладу, **витрати на виготовлення марок для алкогольної продукції у 2018 році склали майже 126 млн грн, а у 2017 — 134 млн грн.**⁷

Введення державою будь-якого регулювання у сфері господарської діяльності має бути спрямоване, передусім, на вирішення чинних проблем. Оподаткування має спрямовуватися на поповнення бюджетів усіх рівнів, а господарська діяльність не повинна спричиняти шкоду життю, здоров'ю людини та навколишньому природному середовищу. Застосування марок акцизного податку не виконує жодне із перерахованих завдань. Марки акцизного податку не інформують споживачів про безпеку та якість алкогольної продукції, їхня вартість покриває лише витрати на їх виробництво, зберігання та реалізацію. За таких умов використання марок акцизного податку є недоцільним регулюванням, а сплату СГ акцизного податку можна перевірити іншим чином, зокрема, відповідним звітуванням та під час проведення перевірок СГ.

1 За результатами консультацій із СГ (якщо СГ формує заявку вперше)

2 Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», розмір мінімальної заробітної плати у погодинному розмірі з 1 січня складає — 36,11 грн — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#top>

3 У разі відсутності у СГ можливості забезпечити зберігання марок в окремому приміщенні з дотриманням обов'язкових вимог

4 <https://www.oschadbank.ua/ua/individualni-seyfy>

5 ПКУ (пн. 14.1.148 п. 14.1 ст. 14) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

6 Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1251 «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (п. 9) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF#Text>

7 За інформацією ДПС: у 2018 році було замовлено 658,9 млн шт. марок для алкогольної продукції, а у 2017 році — 695,2 млн шт.

Ще одним свідченням про недоцільність застосування марок акцизного податку є досвід країн ЄС, у яких **звичайні (неігристі) вина не підлягають маркуванню марками акцизного податку**. У країнах Європи маркування взагалі застосовується не з метою підтвердження сплати акцизного податку. В ЄС маркування означає всі описи та інші покликання, знаки, зображення і торгові марки, що відрізняють напій, і які розміщені на тій же ємності, включно з її кришкою, або на етикетці, що прикріплена до ємності, і на оболонці, що покриває шийку пляшки.¹

Так, у законодавстві ЄС встановлюються вимоги до продажу (опису, представлення та маркування, захисту географічних зазначень) спиртних напоїв,² дотримання яких є обов'язковим, незалежно від того, виробляються вони в державах-членах ЄС або поза їхніми межами. Відповідно до Регламенту 110/2008, до спиртних напоїв належать алкогольні напої з мінімальною міцністю **15%** об. Залежно від своїх характеристик всі спиртні напої класифікуються на категорії. Передбачено **46** різних категорій спиртних напоїв із різними якостями, які повинен мати спиртний напій, щоб бути включеними до будь-якої з категорій. **Пиво з солоду, вино зі свіжого винограду, сидр, перрі та медовуха у значенні вказаного Регламенту, не є спиртними напоями, однак є алкогольними.**

Україна має зобов'язання з імплементації вказаного Регламенту відповідно до:

Додатку XXXVIII Угоди про асоціацію;

Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію³, згідно з яким до 31 грудня 2021 року та до 31 грудня 2023 року відповідно необхідно внести зміни до законодавства з метою імплементації Регламенту 110/2008, зокрема щодо закріплення на законодавчому рівні поняття «спиртний напій», забезпечення дотримання правил щодо комерційної назви спиртного напою, узгодження класифікації спиртних напоїв відповідно до стандартів ЄС, забезпечення дотримання правил визначення, опису, презентації і маркування спиртних напоїв, а також захисту їхніх географічних зазначень, встановлення єдиного класифікаційного переліку категорій спиртних напоїв та загальних правил щодо них, закріплення на законодавчому рівні заборони обгортки та фольги, вироблених на основі свинцю.

Відповідно до урядової моніторингової системи «Пульс Угоди», станом на листопад 2020 року інформація про будь-які законодавчі ініціативи, спрямовані на імплементацію Регламенту 110/2008, відсутня.

¹ Регламент Європейського Парламенту та Ради № 110/2008 від 15.01.2008 про визначення, опис, представлення, маркування та охорону географічних зазначень спиртних напоїв та скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1576/89 — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b12#top

² Відповідно до Регламенту 110/2008 спиртний напій – це алкогольний напій, призначений для споживання людиною, який має певні органолептичні показники, мінімальну міцність 15 % об та який був вироблений:

(i) або безпосередньо:

- шляхом дистиляції природньо зброджених продуктів, зі смако-ароматичними добавками чи без них, та/або
- шляхом мацерації або подібної переробки рослинної сировини в етиловому спирті сільськогосподарського походження та/або дистилятах сільськогосподарського походження, та/або спиртних напоях у значенні, встановленому в цьому Регламенті, та/або
- шляхом додавання смако-ароматичних добавок, цукрів чи інших підсолджувальних продуктів, та/або інших сільськогосподарських продуктів та/або харчових продуктів до етилового спирту сільськогосподарського походження та/або до дистилятів сільськогосподарського походження, та/або до спиртних напоїв,

(ii) або шляхом змішування спиртного напою з одним чи кількома:

- іншими спиртними напоями, та/або
- етиловим спиртом сільськогосподарського походження або дистилятами сільськогосподарського походження, та/або
- іншими алкогольними напоями, та/або
- напоями.

³ Пункти 138, 139, 1163 - 1171 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 1106 — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#Text>

Окрім того, Директивою Ради (ЄС) № 2020/1151 від 29 липня 2020 року «Про внесення змін до Директиви 92/83/ЄС» було запроваджено нові інструменти з метою регулювання питання щодо податкових преференцій. Зокрема, **можливість застосовувати знижені ставки акцизного податку до вина, виробленого незалежними малими виробниками вина у таких межах:**

- ◆ знижені ставки не застосовуються до підприємств, які виробляють у середньому більше **1000 гектолітрів** на рік;
- ◆ знижені ставки не повинні встановлюватися на рівні більш ніж на **50%** нижчому за звичайну національну ставку акцизного податку.

Для цілей знижених ставок термін «незалежний малий виробник вина» означає виробника вина, який є юридично та економічно незалежним від будь-якого іншого виробника вина, і який використовує приміщення, розташовані фізично окремо від приміщень будь-якого іншого виробника вина, та не працює на підставі ліцензії. Однак, якщо два або більше малих виробників співпрацюють, і їхнє сукупне річне виробництво не перевищує **1000 гектолітрів**, ці виробники вина можуть розглядатися як єдиний незалежний малий виробник вина.

Враховуючи зазначене, для звичайних (неігристих) вин міцністю вище за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вище за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, пропонуємо встановити нульову ставку акцизного податку, а також скасувати вимоги щодо маркування акцизними марками.

ПРИЧИНИ

- 1) Великі недоцільні фінансові витрати СГ на придбання і використання марок акцизного податку.
- 2) Не приведення вітчизняних законодавчих актів до вимог актів ЄС, у частині імплементації Регламенту 110/2008 та Директиви 92/83/ЄС.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Забезпечення імплементації Регламенту 110/2008 та Директиви 92/83/ЄС.
- 2) Встановлення нульової ставки акцизного податку для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження.
- 3) Скасування акцизної марки для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження.

4. Наявність обмежувальних умов для малих виробників виноробної продукції для перебування на спрощеній системі оподаткування

ОПИС ПРОБЛЕМИ

СГ, які здійснюють виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до **20 літрів** та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин), не можуть бути платниками єдиного податку першої - третьої груп.¹

Фізичні особи - підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України «Про фермерське господарство», які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, можуть бути платниками єдиного податку та перебувати на четвертій групі, за умови виконання сукупності таких вимог:

- ◆ здійснюють виключно вирощування, відгодовування сільськогосподарської продукції, збирання, вилов, переробку такої власновирощеної або відгодованої продукції та її продаж;
- ◆ провадять господарську діяльність (крім постачання) за місцем податкової адреси;
- ◆ не використовують працю найманих осіб;
- ◆ членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени її сім'ї у визначенні частини другої статті 3 Сімейного кодексу України;
- ◆ площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду у власності та/або користуванні членів фермерського господарства становить **не менше двох гектарів**, але не більше **20 га**.²

У зв'язку з цим, малі виробники виноробної продукції можуть бути платниками єдиного податку та перебувати лише на четвертій групі.

Разом з цим, у більшості громадян України відсутні можливості зареєструватися як сімейне фермерське господарство у зв'язку з тим, що у їхній власності знаходяться земельні ділянки площею менше **2 га**.

Так, за даними Держгеокадастру, середня площа земельної ділянки в Україні становить **1,8 га**. Для земельних ділянок приватної форми власності — **1,6 га** (**2,13 га** у районах та **0,26** у містах); державної — **7,9 га** (відповідно **10,12 га** та **1,77 га**); комунальної — **0,8 га** (відповідно **0,96 га** та **0,54 га**)³.

Таким чином, значна більшість малих виробників виноробної продукції позбавлена права реєструватися платниками єдиного податку та перебувати на четвертій групі оподаткування.

¹ ПКУ (ст. 291) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

² ПКУ (ст. 291) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

³ Моніторинг земельних відносин в Україні: 2016-2017 — <https://land.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/monitoring.pdf>

Таблиця 3.23. Розподіл земель приватної власності за статтю власника за областями станом на 2017 рік¹

Регіон	Середній розмір земельної ділянки, зареєстрованої на ім'я:	
	чоловіків	жінок
Автономна Республіка Крим	3.21	3.21
Вінницька	1.35	1.37
Волинська	0.71	0.73
Дніпропетровська	2.86	2.82
Донецька	4.40	4.83
Житомирська	1.36	1.32
Закарпатська	0.32	0.33
Запорізька	3.31	3.37
Івано-Франківська	2.69	4.08
Київська	1.02	1.11
Кіровоградська	3.23	3.22
Луганська	2.46	2.44
Львівська	0.69	0.88
Миколаївська	3.04	3.06
Одеська	2.28	2.31
Полтавська	2.48	2.38
Рівненська	0.91	0.88
Сумська	1.29	1.28
Тернопільська	0.95	1.02
Харківська	2.52	2.53
Херсонська	3.45	3.56
Хмельницька	1.25	1.25
Черкаська	1.71	1.75
Чернівецька	0.50	0.52
Чернігівська	1.47	1.87
м. Київ	0.10	0.10
м. Севастополь	0.29	0.53
Україна	1.83	1.94
Україна (без урахування АПК)	1.80	1.91

Крім того, слід зазначити, що діяльність на четвертій групі оподаткування зобов'язує СГ здійснювати виключно вирощування, відгодовування сільськогосподарської продукції, збирання, вилов, переробку такої власновирощеної або відгодованої продукції та її продаж, що не дозволяє малим виробникам виноробної продукції виготовляти її з придбаних виноматеріалів.

Разом з тим, наведемо деякі розрахунки діяльності малих виробництв виноробної продукції на четвертій та третій групі спрощеної системи оподаткування (у випадку, якби третя група передбачала діяльність з підкацзними товарами).

¹ Моніторинг земельних відносин в Україні: 2016-2017 — <https://land.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/monitoring.pdf>

Таблиця 3.24. Економічний ефект від діяльності малих виробництв виноробної продукції

	ФОП на четвертій групі оподаткування	ФОП на третій групі оподаткування
Земельна ділянка	2 га	немає
Обсяги виробництва	10 000 л/рік	10 000 л/рік
Кількість працюючих	3 особи	3 особи
Єдиний соціальний внесок (з 1 вересня 2020 року)	1100 грн $1100 \times 3 \times 12 = 39\,600$ грн	1100 грн $1100 \times 3 \times 12 = 39\,600$ грн
Єдиний податок	$50\,000^1 \times 2 \times 0,57 / 100 = 570$ грн	5% $10\,000 \times 150^2 \times 0,05 = 75\,000$ грн
Загальний річний податок із СГ	$39\,600 + 570 = 40\,170$ грн	$39\,600 + 75\,000 = 114\,600$ грн
Надходження до бюджету з 1 л. вина	$40\,170 / 10\,000 = 4,017$ грн/л	$114\,600 / 10\,000 = 11,46$ грн/л

Тобто, якщо взяти 22 СГ - ФОП та ФГ (малі виробництва виноробної продукції, які отримали ліцензії на виробництво та ті, що ще очікують), то вони заплатять податок $22 \times 11,46 \times 10\,000 = 2\,521\,200$ грн, що майже в 3 рази більше, ніж на четвертій групі оподаткування. Це без розрахунку інших податкових зборів за найманих працівників, що також сприятиме зайнятості населення та створенню додаткових робочих місць.

ПРИЧИНИ

- 1) Встановлення на законодавчому рівні для малих виробників виноробної продукції, які перебувають на четвертій групі оподаткування, вимог щодо необхідності мати великі розміри земельної ділянки.
- 2) Відсутність можливості для малих виробників виноробної продукції перебувати на третій групі оподаткування.
- 3) Необхідність малим виробництвам виноробної продукції виготовляти виноробну продукцію із виноматеріалів виключно власного виробництва.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Внесення змін до ПКУ та Закону про виробництво спирту, а саме:

- 1) надати можливість малим виробникам виноробної продукції перебувати на третій групі оподаткування (що дозволить їм мати земельну ділянку за розміром менше 2 га, а також виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва, а й з придбаних з цією метою у інших виробників);
або
- 2) надати можливість малим виробникам виноробної продукції, які перебувають на четвертій групі оподаткування, шляхом внесення змін до законодавства, мати земельну ділянку за розміром менше 2 га, а також виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва, а й з придбаних з цією метою у інших виробників.

1 Нормативна грошова оцінка землі в середньому 50000 грн. для багаторічних насаджень — <https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--peredik/dovidniki-/325490.html>. Ставка податку для багаторічних насаджень — 0,57 % (пп. 293.9.3 п. 293.9 ст. 293 ПКУ) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n7077>

2 При середній вартості вина 150 грн/л

5. Недосконалий порядок подання звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ОПИС ПРОБЛЕМИ

Щодо необхідності подавати щомісячну звітність

Як вже було зазначено в даній Зеленій книзі, СГ, які отримали ліцензії на виробництво та/або оптову торгівлю спиртом, алкогольними напоями і тютюновими виробами та здійснюють таку діяльність та/або експорт, імпорт зазначеної продукції, подають до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати такі ліцензії, **щомісяця до 10 числа** наступного місяця **звіт про обсяги виробництва та/або обігу** (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів за формою, встановленою цим органом.¹

Форми та порядки заповнення вказаної звітності затверджені наказом Міністерства фінансів України від 11.02.2016 р. № 49 «Про затвердження форм звітів щодо виробництва й обігу спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів та порядків їх заповнення», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 березня 2016 р. за № 340/28470 (далі — Наказ № 49).² Дана звітність запроваджена з метою посилення контролю держави за виробництвом і обігом алкогольних напоїв та з метою забезпечення своєчасності надходжень коштів до бюджету.

Разом з тим, малі виробництва виноробної продукції **вимушені подавати таку щомісячну звітність на рівні з великими виробниками**. Однак, така вимога не є досить обґрунтованою, оскільки обсяги виробництва малих виробників у десятки разів менші за обсяги великих заводів, а тому не потребують такого щомісячного контролю за обсягами виробництва. Окрім того, забезпечення своєчасності надходжень коштів до бюджету, тобто контроль за сплатою акцизного податку, здійснюється шляхом щомісячного подання малими виробниками декларації акцизного податку.

Враховуючи зазначене, **для таких малих виробників доцільно запровадити щорічне звітування**, а не щомісячне.

Щодо недостатнього строку та відсутності механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту (дана проблема стосується також виробників пива)

Звіт про обсяги виробництва та реалізації алкогольних напоїв подається в електронній формі засобами електронного зв'язку. Однак, порядками щодо заповнення зазначених звітів **не передбачено механізму виправлення технічних помилок**, допущених СГ під час заповнення звіту. Наказ № 49 містить лише норму, яка надає можливість СГ у разі виявлення помилки у звітній інформації направити **звіт з уточненими даними у граничні строки подання звітності, тобто теж до 10 числа**. Тобто якщо СГ самостійно виявив не умисно допущену технічну помилку **після 10 числа, він вже не може її виправити та мусить сплатити штраф**, який складає **17 000 грн**.³

Разом з тим, у судовій практиці наявні прецеденти, коли СГ через таку колізію у законодавстві оскаржували рішення ДПС про застосування фінансових санкцій до СГ через допущену технічну помилку під час заповнення граф звітності, що не призводить до викривлення загальної інформації. У такому випадку суд ухвалює рішення на користь позивача, оскільки, навіть самостійно виявивши технічну помилку в заповненні звітності, СГ позбавлений можливості її виправити через

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 16-17) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² Наказ Міністерства фінансів України від 11.02.2016 р. № 49 «Про затвердження форм звітів щодо виробництва й обігу спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів та порядків їх заповнення» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0340-16#top>

³ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 16-17) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

відсутність відповідного механізму. За таких обставин, накладення на позивача штрафу в розмірі **17 000 грн** за технічну помилку, що не призвела до заниження податкових зобов'язань та втрат бюджету, суд вважає надмірним тягарем, що не відповідає принципу верховенства права.¹

Як вже зазначалося у попередньому розділі даної Зеленої книги, **штрафні санкції диспропорційно сильно впливають саме на фінансовий стан малих виробників**, а особливо нових компаній, що лише розпочали свою діяльність.

Так, відповідно до даних, наданих ДПС, у 2019 році **9 СГ** — **малим виробникам виноробної продукції було нараховано 4 штрафи** за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв. Загальна кількість коштів, сплачених відповідно до нарахованих штрафів у 2019 році малими виробниками виноробної продукції, **склала 449 тис. грн.**

Враховуючи викладене, доцільно розглянути питання щодо диференціації штрафних санкцій для малих виробництв виноробної продукції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

ПРИЧИНИ

- 1) Необхідність подання щомісячної звітності малими виробниками виноробної продукції про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.
- 2) Відсутність достатнього строку та механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.
- 3) Відсутня диференціація штрафних санкцій для малих виробництв виноробної продукції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Внесення змін до Закону про виробництво спирту щодо подання малими виробництвами виноробної продукції щорічної звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв замість щомісячної.
- 2) Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробництв виноробної продукції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв шляхом внесення змін до Закону про виробництво спирту.
- 3) Встановлення строку та визначення механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

¹ Рішення № 82013049, 27.05.2019, Миколаївський окружний адміністративний суд — <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/82013049/>

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

На сьогодні виноградарство та виноробство України перебуває у скрутному становищі. Зокрема, наявна система ліцензування та акцизна політика, низький рівень державної підтримки та інших преференцій для виробників стримують розвиток малого та середнього бізнесу, що у свою чергу впливає на скорочення обсягів виробництва вина, закладок нових виноградників і заганяє бізнес у тінь.

Чинне регулювання робить економічно не вигідним існування, зокрема, малих виробників виноробної продукції, які стикаються з низкою проблем: податкове навантаження, обмеження щодо використання лише власно вирощеного винограду, подання щомісячної звітності, диспропорційно великі розміри штрафів, відсутність державної підтримки.

Для вирішення проблем, які стримують розвиток виноградарства та виноробства, підвищення рівня конкурентоспроможності українських виноробів, існує необхідність у прийнятті законодавчих актів щодо регулювання ринку, підтримки виробників, нового підходу в оподаткуванні та створення сприятливого інвестиційного клімату.

З метою створення умов для збільшення обсягів виробництва вітчизняного вина та державної підтримки для малих виробництв виноробної продукції у даному розділі **запропоновані такі рішення:**

- 1) Визначення підстав для відмови у видачі ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями.
- 2) Приведення інформації на веб-порталі ДПС щодо переліку документів, який подається СГ для отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, у відповідність до Закону про адмінпослуги.
- 3) Надання малим виробництвам виноробної продукції можливості виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, а й з придбаних із цією метою у інших виробників.
- 4) Скасування заборони надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які здійснюють виробництво та/або реалізацію алкогольних напоїв.
- 5) Розроблення та впровадження галузевих програм розвитку виноградарства та виноробства в Україні.
- 6) Запровадження комплексної державної підтримки галузі, як на етапі започаткування бізнесу, так і під час його ведення.
- 7) Забезпечення імплементації Регламенту 110/2008 та Директиви 92/83/ЄС.
- 8) Встановлення нульової ставки акцизного податку для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження.
- 9) Скасування акцизної марки для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за **1,2%** об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження.

- 10» Надати можливість малим виробникам виноробної продукції перебувати на третій групі оподаткування;
або
надати можливість малим виробникам виноробної продукції, які перебувають на четвертій групі оподаткування, шляхом внесення змін до законодавства, мати земельну ділянку за розміром менше **2 га**, а також виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва, а й з придбаних з цією метою у інших виробників.
- 11» Подання малими виробництвами виноробної продукції щорічної звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв замість щомісячної.
- 12» Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробництв виноробної продукції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.
- 13» Встановлення строку та визначення механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв.

РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ РИНКУ ІНШИХ ФЕРМЕНТОВАНИХ НАПОЇВ

4.1.

ОПИС ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ІНШИХ ФЕРМЕНТОВАНИХ НАПОЇВ

ОПИС РИНКУ МЕДОВИХ НАПОЇВ

Напої медові — напої, вироблені з натурального бджолиного меду, міцність яких набувається в результаті спиртового бродіння розчину натурального бджолиного меду, а в разі виготовлення напоїв медових кріплених — підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого.¹

Існує три групи медових ферментованих напоїв: безалкогольні, слабоалкогольні та алкогольні. Як основну сировину використовують різні види меду натурального та воду питну. Технологія виробництва питних медів схожа на винну, але використовується не виноградний сік, а мед або мед з додаванням соку ягід.

Відповідно до КВЕД, діяльність у сфері виробництва медових напоїв здійснюється згідно з класом 11.03. Виробництво сидру та інших плодово-ягідних вин.

Слід зазначити, що оскільки медові напої не виділені в окрему категорію, кількість СГ, які виробляють дану продукцію, також не виділяються в окрему категорію в джерелах статистичної інформації.

Так, за даними ДПС, станом на 01.07.2020 року, загальна **кількість СГ**, які здійснюють господарську діяльність з виробництва інших зброджених напоїв (наприклад, сидру, перрі, напоїв медових), становила **32**, тобто близько **8% від загальної** кількості ліцензіатів, які провадять господарську діяльність з виробництва алкогольних напоїв (**414** — за даними ДПС станом на 01.09.2020), з них **3** виробника медових напоїв.

ОПИС РИНКУ СИДРУ ТА ПЕРРІ

Сидр — слабоалкогольний напій, що утворюється в результаті бродіння яблучного соку, насиченого киснем (**2-8%** спирту). **Грушевий сидр** (перрі) — слабоалкогольний напій із забродженого соку груші (**5-8,5%** спирту).² Слід зазначити, що **Закон про виробництво спирту не містить визначення термінів «сидр» та «перрі»**.

Таблиця 4.1. Ставки акцизного податку на сидр і перрі (без додання спирту) станом на 01.01.2021 року³

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2206 00 31 00, 2206 00 51 00, 2206 00 81 00	Сидр і перрі (без додання спирту)	гривень за 1 літр	1,06

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#n172>

² VOLUNTARY INGREDIENT LISTING & NUTRITION INFORMATION: PRODUCTION PROCESS FOR CIDER AND FRUIT WINE, EUROPEAN CIDER AND FRUIT WINE ASSOCIATION (AICV), March, 2018 — https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fs_labelling-nutrition_legis_alcohol-self-regulatory-proposal_cider_en.pdf

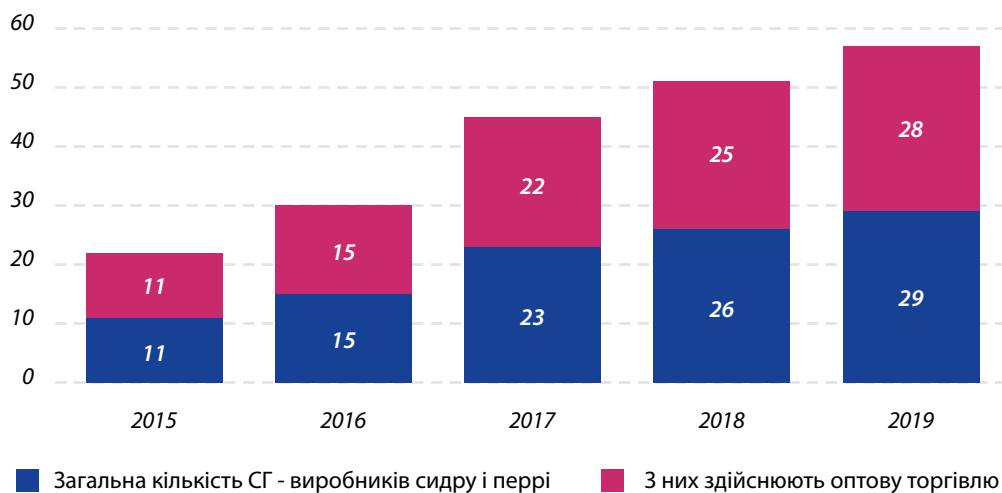
³ ПКУ (n. 215.3 cm. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5483>

Відповідно до КВЕД, діяльність у сфері виробництва сидру та перрі здійснюється згідно з класом 11.03. Виробництво сидру та інших плодово-ягідних вин.

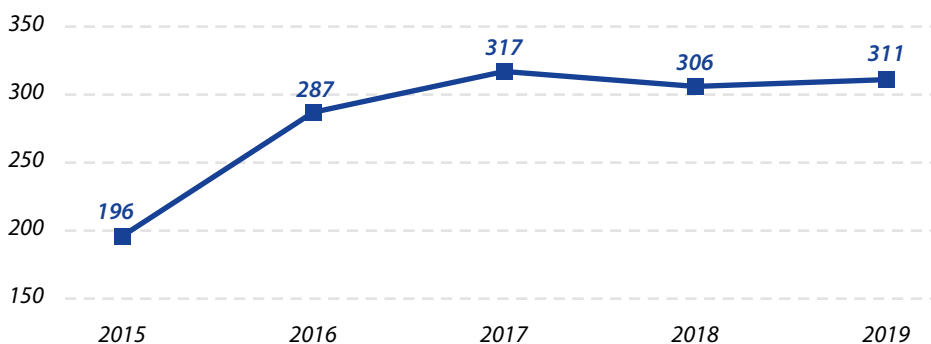
Згідно з даними ДПС, станом на 01.07.2020 року у сфері виробництва сидру та перрі **загальна кількість СГ** становила **29**, тобто **7% від загальної** кількості ліцензіатів, які провадять господарську діяльність з виробництва алкогольних напоїв (**414** — за даними ДПС станом на 01.09.2020).

Оптову торгівлю сидром та перрі у 2019 році здійснювали **311 СГ**, що становить **35%** від загальної кількості СГ, які здійснюють оптову торгівлю алкогольними напоями (**899** — за даними ДПС станом на 01.09.2020).

Графік 4.2. Кількість виробників сидру та перрі, які мають ліцензію на виробництво та здійснюють оптову торгівлю¹

Графік 4.3. Кількість СГ, які здійснюють оптову торгівлю сидром та перрі²

¹ За даними ДПС
² За даними ДПС

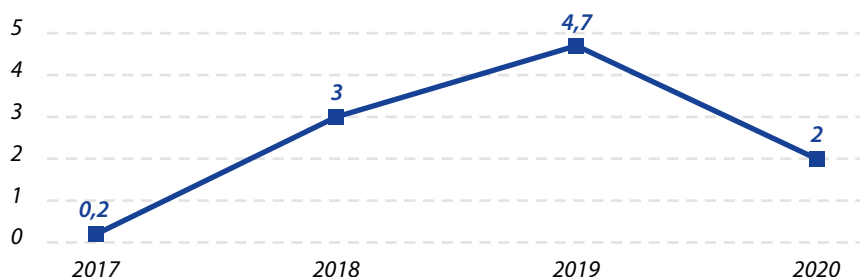
ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ІНШИХ ФЕРМЕНТОВАНИХ НАПОЇВ

Виробництво медових напоїв не характеризується значними темпами росту

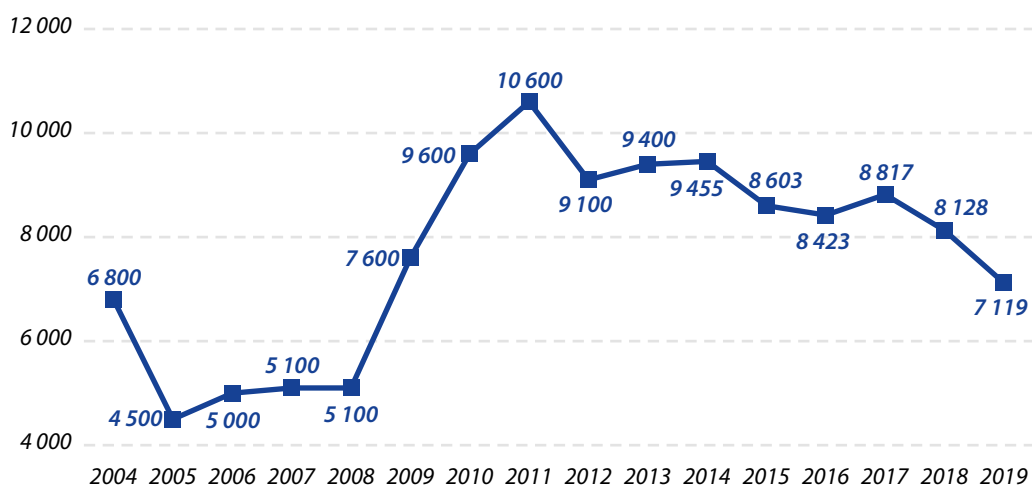
За даними ДПС, у 2019 році обсяг ринку з виробництва медових напоїв склав **4,7 тис. дал (47 000 л.)**, що на **36%** більше, ніж у 2018 році. У I півріччі 2020 року обсяги виробництва склали **2 тис. дал**.

Для порівняння, у **Польщі** у 2019 році було вироблено **711 900 л.** медових напоїв (Див. графік 4.5.), тобто **у 15 разів більше, ніж в Україні**. Таким чином, офіційний ринок медових напоїв в Україні не характеризується великими обсягами виробництва та високими темпами росту.

Графік 4.4. Обсяги виробництва медових напоїв протягом 2017-2020 років, тис. дал¹

Графік 4.5. Обсяги виробництва медових напоїв у Польщі, гектолітри²

Обсяги виробництва меду більші, ніж виробники можуть продати на експорт

Україна входить у п'ятірку найбільших виробників меду у світі та поступається лише **Китаю**, **Аргентині**, **США** та **Туреччині**.

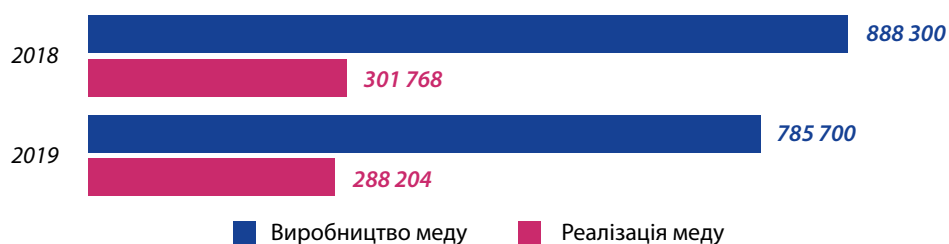
У 2019 році було вироблено **785 700 кг** меду, що на **63%** більше, ніж було реалізовано, а у 2018 — на **66%**.

Обсяги виробництва меду більші, ніж виробники можуть продати на внутрішньому ринку або експортувати. Це та сировина, яка може бути перероблена в медові напої та реалізована з доданою вартістю.

¹ За даними ДПС

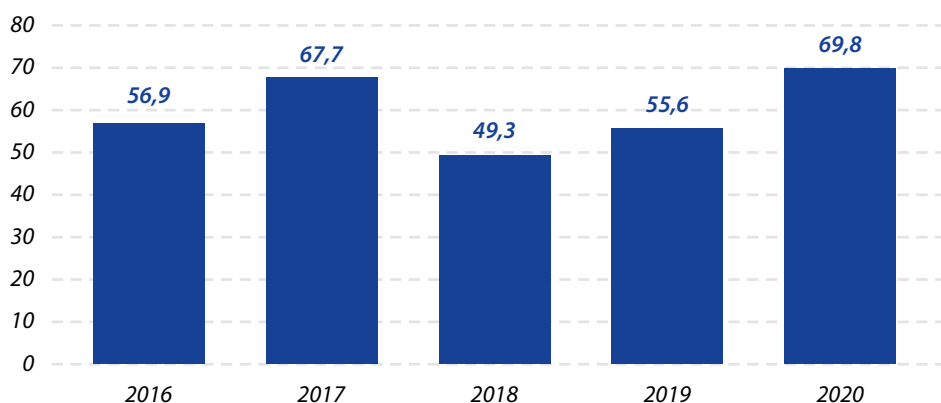
² <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2016/02/The-alcoholic-beverages-market-in-Poland-2014-online.pdf>
<https://www.statista.com/statistics/1140781/poland-mead-production/#statisticContainer>

Графік 4.6. Виробництво та реалізація меду протягом 2018-2019 років, кг

У 2019 році Україна експортувала **55,6 тис. тонн** меду, а за 11 місяців 2020 року експорт меду досяг абсолютного рекорду — **69,8 тис. тонн**. Останній раз такий високий показник був зафіксований у 2017 році.

Графік 4.7. Динаміка експорту меду протягом 2016-2020 років, тис. тонн

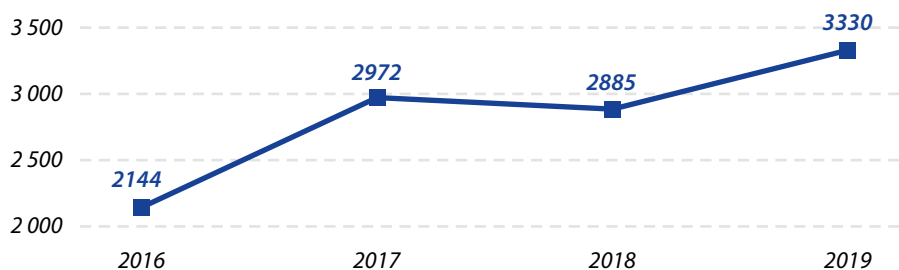

Ринок сидру в Україні характеризується значними темпами росту

У 2019 році обсяги виробництва сидру та перрі склали **3330 тис. дал**, що **на 13%** більше, ніж у 2018 році (**2885 тис. дал**). Якщо порівнювати з 2016 роком, то ринок сидру **зріс на 35%**. У порівнянні з такими сегментами алкогольних напоїв, як вино та пиво, де обсяги виробництва скорочуються, ринок сидру, навпаки, зростає.

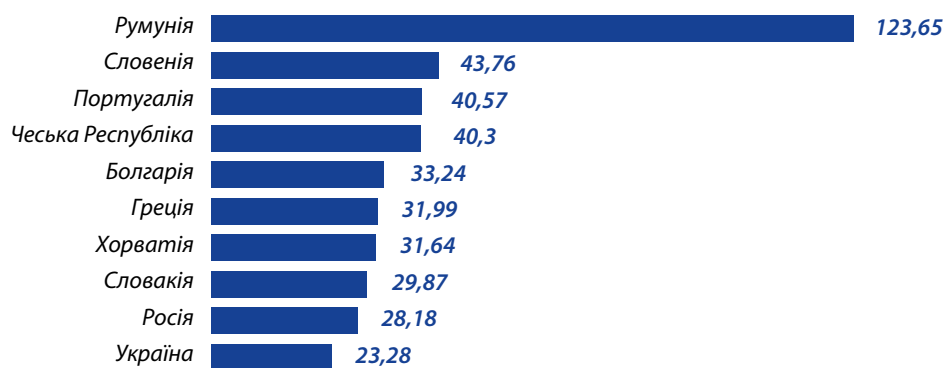
За інформацією Європейської Асоціації сидру та фруктових вин (L'Association des Industries des Cidres et Vins de Fruit de l'UE (AICV), Україна **входить у ТОП - 10 країн за середньорічними темпами зростання ринку** — **понад 23%** за період 2014-2019 років з показником **3330 тис. дал (33,3 млн л.)**.

Графік 4.8. Обсяги виробництва сидру та перрі протягом 2016-2019 років, тис. дал¹

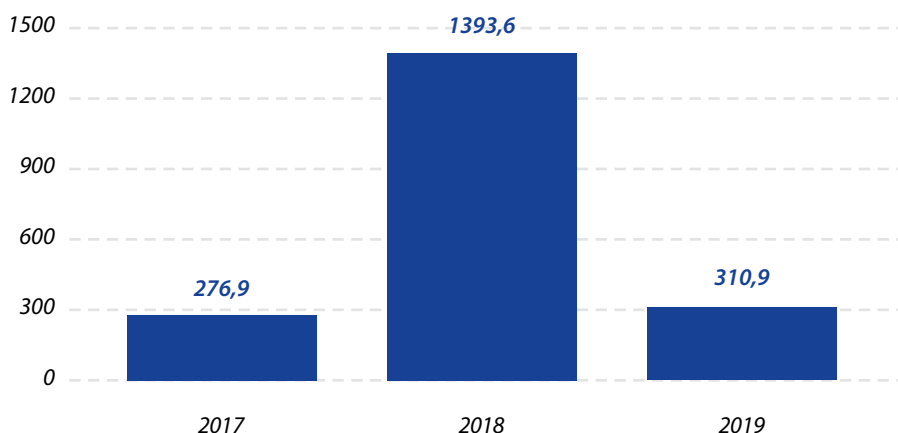

¹ За інформацією ДПС

Графік 4.9. ТОП - 10 країн ЄС, у яких найбільший середньорічний темп приросту ринку сидру за період 2014-2019 років, %¹

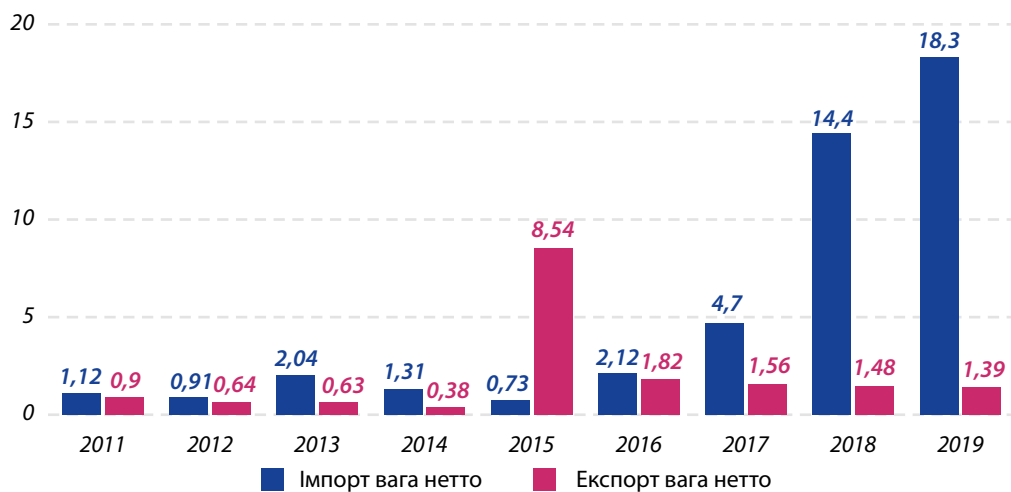
Графік 4.10. Обсяги оптового продажу сидру та вина плодово-ягідного протягом 2017-2019 років, тис. дал²

Імпорт зброджених напоїв переважає над експортом

У 2019 році обсяг імпорту зброджених напоїв (сидру, перрі, напоїв медових) склав **18,3 тис. тонн**, що на **92%** більше експорту, а у 2018 році — **14,4 тис. тонн**, що на **90%** більше експорту.

Графік 4.11. Динаміка імпорту та експорту зброджених напоїв (сидр, перрі (грушевий напій), напій медовий) протягом 2011-2019 років, тис.тонн³

¹ https://aicv.org/files/attachments/407/AICV_Cider_Trends_2020.pdf

² За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

³ За даними Держстату — <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4.2.

ПРОБЛЕМИ РИНКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Надмірне податкове та регуляторне навантаження на виробників медових напоїв

У Законі про виробництво спирту закріплене визначення терміну «медові напої». Незважаючи на офіційне визначення, **державні стандарти** на медові напої в Україні **відсутні**. Також медові напої не мають окремого коду **УКТ ЗЕД** та **не мають окремого коду** згідно з КВЕД.

Відповідно до Закону України «Про Митний тариф України», медовим напоям присвоєно код УКТ ЗЕД 2206 00 — інші зброджені напої (наприклад, сидр, перрі (грушевий напій), напій медовий, саке); суміші зі зброджених напоїв та суміші зброджених напоїв із безалкогольними напоями, в іншому місці не зазначені.¹

Виходячи з цього, у ПКУ **на зброджені напої встановлено декілька ставок акцизного податку**.

Таблиця 4.11. Ставки акцизного податку на зброджені напої станом на 01.01.2021 року²

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2204, 2205, 2206 (алкогольні напої з додаванням або без додавання етилового спирту в іншому місці не зазначені)	Алкогольні напої, фактична міцність яких вища за 22 відсотки об'ємних одиниць етилового спирту, інші суміші із зброджених напоїв та суміші на основі зброджених напоїв	за 1 літр 100-відсоткового спирту	126,96 грн
2204, 2205, 2206 (вина та інші зброджені напої без додавання етилового спирту в іншому місці не зазначені; вина та інші зброджені напої з додаванням етилового спирту)	Вина та інші зброджені напої (у тому числі суміші із зброджених напоїв та суміші на основі зброджених напоїв), фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 22 відсотки об'ємних одиниць етилового спирту	за 1 літр	8,02 грн
2204 (крім 2204 10, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00), 2205 10 10 00, 2205 90 10 00, 2206 00 59 00, 2206 00 89 00	Звичайні (неігристі) вина, сушло виноградне, зброджені напої, фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15 відсотків об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження	за 1 літр	0,01 грн

Таке регулювання є непрозорим та містить корупційні чинники, у результаті чого **медові напої можуть оподатковуватися за різними ставками**, що у свою чергу може призводити до надмірного податкового навантаження на окремих виробників медових напоїв.

Відповідно до Закону про виробництво спирту, малі виробництва виноробної продукції — це СГ (у тому числі іноземні СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які здійснюють за повним технологічним циклом без додавання спирту виробництво та розлив у споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових в об'ємі, що не перевищує **10 000 декалітрів** на рік, з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва.³

Враховуючи зазначене, **якщо виробник медових напоїв відповідає таким критеріям**, він отримує право на виробництво **як малий виробник виноробної продукції**.

¹ Закон України «Про Митний тариф України» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674%D0%B0-20#Text>

² ПКУ (п. 215.3 ст. 215) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5483>

³ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#top>

Плоди, ягоди, виноград, мед власного виробництва — плоди, ягоди, виноград, вирощування яких СГ (у тому числі іноземний СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) здійснює на земельних ділянках, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України, та/або мед, який цей СГ (у тому числі іноземний СГ, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) отримує від бджолосімей, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України.¹

Разом з тим, навіть якщо пасічник має власну пасіку та свій мед, він несе ризик того, що в якомусь році він не отримає врожаю меду та не зможе виготовити продукцію. До прикладу, в Україні наявна велика кількість випадків отруєння бджіл, а належне законодавство, яке захищало б інтереси виробників меду — відсутнє. Окрім того, на врожай меду впливають природні чинники, які не залежать від СГ. При цьому, у такого пасічника вже запущений процес виробництва, можливо, наявні кредитні зобов'язання, а права купити мед у нього немає. Окрім того, медовари використовують різні рецептури для виробництва медових напоїв, які у тому числі, окрім меду, передбачають додавання різних плодів та ягід, вирощування яких передбачається на власних земельних ділянках, що також не кожен СГ може забезпечити (**схожа проблема окреслена у проблемах ринку вина**).

Враховуючи зазначене, незважаючи на те, що процес виробництва налагоджено та запущено, **медовари не завжди мають можливість забезпечити достатню кількість сировини для виготовлення медових напоїв**, у тому числі плодів та ягід, або **фінансово забезпечити утримання власної пасіки**.

Також, як було зазначено в попередньому розділі, відповідно до Регламенту 110/2008, до спиртних напоїв належать алкогольні напої з мінімальною міцністю **15%** об. Залежно від своїх характеристик усі спиртні напої класифікуються на категорії. Передбачено **46** різних категорій спиртних напоїв з різними якістьями, які повинен мати спиртний напій, щоб бути включеними до будь-якої з категорій. Пиво з солоду, вино зі свіжого винограду, сидр, перрі та **медовуха у значенні вказаного Регламенту не є спиртними напоями**.

Разом з тим, в українському законодавстві на медові напої з міцністю вище **8,5%** об. поширюються вимоги щодо маркування марками акцизного податку. **Малі медовари зазнають значних фінансових витрат на адміністрування маркування**, окрім того, що сплачують вартість марок та акцизний збір (*детальніше дана проблема та розрахунки наведені у попередньому розділі даної Зеленої книги*).

Таке **регуляторне та податкове навантаження прирівнює медоварів до великих виробників алкогольних напоїв**. У результаті простий пасічник неспроможний вести бухгалтерію, сплачувати всі податки та вести рентабельний бізнес.

ПРИЧИНИ

- 1 Відсутня окрема категорія «медові напої» в ПКУ та Законі України «Про Митний тариф України».
- 2 Заборона для малих виробників медових напоїв виготовлення напоїв з куплених плодів, ягід, винограду, меду.
- 3 Великі фінансові витрати на адміністрування марок акцизного податку.
- 4 Відсутні державні стандарти виробництва медових напоїв та код згідно з КВЕД.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 1) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#top>

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1 Скасування акцизної марки для медових напоїв, виготовлених без додавання спирту, фактична міцність яких не вища за 15% об'ємних одиниць етилового спирту.
- 2 Розробка та затвердження Методики визначення ставки акцизного податку для медових напоїв в залежності від міцності напою або виокремлення категорії «медові напої» в ПКУ.
- 3 Дозволити малим медоварам виробництво медових напоїв із власного сусла, шляхом внесення змін до Закону про виробництво спирту.
- 4 Розробка та затвердження державних стандартів виробництва медових напоїв.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

Як уже зазначалося у цій Зеленій книзі, у 2018 році було ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва терруарних вин та натуральних медових напоїв», яким було легалізовано, у тому числі, виробництво пасічниками питних медів.

Разом з тим, на сьогодні є лише **3** ліцензовані виробники медових напоїв. Головна причина цього — чинна система оподаткування, яка гальмує розвиток ринку медових напоїв. У той час як медове виноробство є одним з найдієвіших і найважливіших засобів, що дозволяє переробити надлишок меду на ринку в медове вино.

З метою збільшення кількості ліцензованих виробників медових напоїв у даному розділі **запропоновані такі рішення:**

- 1) Скасування акцизної марки для медових напоїв, виготовлених без додавання спирту, фактична міцність яких не вища за **15%** об'ємних одиниць етилового спирту.
- 2) Розробка та затвердження Методики визначення ставки акцизного податку для медових напоїв в залежності від міцності напою або виокремлення окремої категорії «медові напої» в ПКУ.
- 3) Дозволити малим медоварам виробництво медових напоїв із власного сусла.
- 4) Розробка та затвердження державних стандартів виробництва медових напоїв.

РОЗДІЛ 5. СПРОЩЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИРОБНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ

Проблема

Паперовий документообіг у сфері ліцензування виробництва, оптової та роздрібно торгівлі алкогольними напоями та зайві витрати СГ на отримання паперових документів

ОПИС ПРОБЛЕМИ

На сьогодні Законом про виробництво спирту не тільки досі передбачено паперовий документообіг, а й сплату СГ чималих коштів за отримання паперових документів. Так, у разі втрати або пошкодження ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, орган ліцензування видає СГ дублікат ліцензії. Крім того, за видачу дублікату ліцензії справляється плата у розмірі **780 грн.**¹

Користування таким застарілим регулюванням у той час як у світі відбувається тотальна цифровізація, є недоцільним та таким, що призводить не тільки до значних часових та фінансових втрат СГ, а й до підвищення вартості адміністрування такого інструменту державного регулювання, як ліцензія на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями.

Видавати СГ паперову ліцензію, тим більше її паперовий дублікат, якщо орган ліцензування і так володіє інформацією про тих СГ, яким він видав ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, є недоцільним.

Крім того, реєстр виданих, призупинених та анульованих ліцензій є в загальному доступі на офіційному веб-порталі ДПС.² Отже, в будь-який час кожна особа чи орган влади може перевірити наявність у СГ відповідної ліцензії.

З огляду на зазначене, Закон про виробництво спирту потребує внесення змін, а адміністративні послуги, що надаються ДПС, потребують цифровізації з метою спрощення господарської діяльності з виробництва та торгівлі алкогольними напоями.

ПРИЧИНИ

- 1) Необхідність поповнення бюджетів усіх рівнів за рахунок видачі дублікатів ліцензій на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями.
- 2) Складний та тривалий процес внесення змін до законодавчих актів.
- 3) Недостатність коштів для цифровізації всіх видів адміністративних послуг, що надаються ДПС.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

- 1) Внесення змін до Закону про виробництво спирту та виключення необхідності отримання/видачі СГ дублікату ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, у разі її втрати.
- 2) Цифровізація адміністративних послуг, що надаються ДПС.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 3, 4, 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

² <https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--peredlik/reestri/>

Щодо цифровізації адміністративних послуг, які надаються ДПС:

Пропозиція 1

Оцифрування ліцензій на виробництво, роздрібну та оптову торгівлю алкогольними напоями

Процес на сьогодні

Заява про видачу ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями та визначені Законом про виробництво спирту документи подаються СГ особисто або надсилаються рекомендованим листом.¹

Документи на отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями подаються в одному примірнику в копіях, засвідчених нотаріально або органом, який видав оригінал документа, або посадовою особою органу ліцензування.²

Ліцензії на виробництво та оптову торгівлю алкогольними напоями видаються строком на 5 років, а на роздрібну торгівлю — на 1 рік, та на бланках єдиного зразка.³

За ліцензію на виробництво та оптову торгівлю алкогольними напоями справляється щорічна плата.⁴

Видача ліцензій на оптову торгівлю здійснюється тільки за умови подання довідки відповідного фінансового органу про фактичне надходження коштів до бюджету.

Відмітка про внесення плати за ліцензію на наступний рік проставляється на оригіналі ліцензії на підставі поданих документів, а також довідки ДПС про відсутність заборгованості перед бюджетом.⁵

Ліцензії на право роздрібною торгівлю алкогольними напоями підлягають обов'язковій реєстрації в податковому органі, а у сільській місцевості — і в органах місцевого самоврядування за місцем торгівлі СГ.⁶

За ліцензію на роздрібну торгівлю справляється щоквартальна плата.⁷

У разі втрати або пошкодження ліцензії орган, який видав ліцензію, видає СГ дублікат ліцензії.⁸

Пропозиції експертів BRDO

- 1 Оцифрування процесу видачі ліцензій на виробництво, роздрібну та оптову торгівлю алкогольними напоями.
- 2 Подання заяви та документів для отримання ліцензії онлайн.
- 3 Видача ліцензії здійснюється шляхом прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі.
- 4 Автоматична процедура за допомогою ліцензійного реєстру призупинення/поновлення/анулювання ліцензії.
- 5 Скасування бланків ліцензій.
- 6 Створення єдиного реєстру виданих ліцензій на виробництво, роздрібну та оптову торгівлю алкогольними напоями.
- 7 Автоматичне відображення в ліцензійному реєстрі інформації про внесення плати за ліцензію.
- 8 Скасування необхідності отримання/видачі СГ дублікату ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями, у разі її втрати.
- 9 Скасування необхідності засвідчувати нотаріально або органом, який видав оригінал документа, або посадовою особою органу ліцензування, документи на отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями.
- 10 Надання права СГ сплачувати вартість ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями за весь термін дії ліцензії.

1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 3, 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

2 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 3, 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

3 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 4, 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

4 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 4, 14) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

5 Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.1999 р. № 500 «Про впорядкування видачі суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на право оптової торгівлі спиртом етиловим і плодним, алкогольними напоями та тютюновими виробами» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-99-%D0%BF#Text>

6 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

7 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

8 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

Пропозиція 2

Оцифрування довідки про внесення місць зберігання алкогольних напоїв до Єдиного державного реєстру місць зберігання

Процес на сьогодні

Внесення даних до Єдиного реєстру проводиться на підставі заяви СГ.⁹

До заяви додаються копія виданої заявнику ліцензії на відповідний вид діяльності, засвідчена нотаріально або посадовою особою органу ліцензування, та документ, що підтверджує право користування цим приміщенням.¹⁰ Разом з тим, вказані документи є у розпорядженні ДПС і їх витребування не є доцільним.

Довідка повинна перебувати у місці зберігання та пред'являтися працівникам ДПС.¹¹

Пропозиції експертів BRDO

ВАРІАНТ 1

- 1) Онлайн подання заяви про внесення місць зберігання алкогольних напоїв до Єдиного реєстру, а також виключення з реєстру.
- 2) Скасування паперових форм довідок про внесення місць зберігання до Єдиного реєстру.
- 3) Внесення місць зберігання алкогольних напоїв до Єдиного реєстру, здійснюється шляхом прийняття органом ДПС рішення про видачу довідки, про що робиться запис у Єдиному реєстрі.
- 4) Скасування зайвих документів, необхідних для внесення місць зберігання.
- 5) Створення електронного Єдиного державного реєстру місць зберігання алкогольних напоїв.

ВАРІАНТ 2

Враховуючи те, що видачу ліцензії і включення до Реєстру здійснює один і той же орган, пропонуємо розглянути варіант відмови від довідки та, ймовірно, ведення Реєстру місць, шляхом подання інформації про приміщення в заяві про видачу ліцензії.

Пропозиція 3

Удосконалення подання звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

Процес на сьогодні

Звіт про обсяги виробництва та реалізації алкогольних напоїв подається в електронній формі засобами електронного зв'язку щомісячно до 10 числа.¹²

СГ у разі самостійного виявлення помилки у звітній інформації, має право направити звіт з уточненими даними у граничні строки подання звітності, тобто теж до 10 числа.

На практиці виникають ситуації, коли СГ не виявляють вчасно допущені помилки, а їх виявляють під час перевірки контролюючі органи. Частіше за все, такі помилки є незначними, однак СГ зобов'язаний заплатити значний штраф.

Порядками щодо заповнення звітів про обсяги виробництва та реалізації алкогольних напоїв не передбачено механізму виправлення технічних помилок, допущених СГ під час заповнення звіту.

Пропозиції експертів BRDO

- 1) Апаратно-логічний контроль зазначених відомостей під час подачі онлайн.
- 2) Збільшення строку для подання уточнюючої звітної інформації.

⁹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁰ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (ст. 15) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹¹ Наказ Державної податкової служби України від 28.05.2002 р. № 251 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та форми довідки про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0670-02#Text>

¹² Наказ Міністерства фінансів України від 11.02.2016 р. № 49 «Про затвердження форм звітів щодо виробництва й обігу спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів та порядків їх заповнення» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0340-16#top>

ВИСНОВКИ

У дослідженні окреслені основні проблеми, що стримують розвиток пивоварної, виноградно-виноробної галузей та ринку медоваріння, а також запропоновані такі регуляторні зміни для їх подолання.

ПРОБЛЕМИ НА РИНКУ ПИВА

Невизначеність статусу «малих виробників пива»

Відсутність податкових пільг на сплату акцизного податку для малих виробників пива

Надмірне регуляторне та фінансове навантаження на виробників пива

Диспропорційні штрафні санкції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Юридичне закріплення терміну «малі виробники пива»

Імплементация Директиви Ради 92/83/ЄЕС, шляхом підвищення граничного обсягу виробництва пива для малих виробників пива до 200 000 гектолітрів на рік

Диференціація ставок акцизного податку на пиво згідно з щорічним обсягом виробництва

Встановлення зменшеної акцизної ставки для малих виробників пива на 50% від загальнонаціональної ставки на пиво

Встановлення необмеженого строку дії ліцензії на виробництво алкогольних напоїв (пива)

Скасування обов'язкової атестації виробництва для виробників алкогольних напоїв (пива) кожні 5 років

Скасування необхідності отримання окремої ліцензії на право оптової торгівлі для малих виробників пива

Зменшення вартості ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями (пивом) для інших виробників пива

Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробників пива за неподання чи несвоєчасне подання ними звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ПРОБЛЕМИ НА РИНКУ ВИНА

Штучне звуження виноградно-виноробного ринку та наявність на ньому державних заборон

Надмірне податкове навантаження на виробників виноробної продукції

Наявність обмежувачих умов для малих виробників виноробної продукції для перебування на спрощеній системі оподаткування

Недосконалий порядок подання звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Надання малим виробництвам виноробної продукції можливості виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, а й з придбаних з цією метою у інших виробників

Розроблення та впровадження галузевих програм розвитку виноградарства та виноробства в Україні

Скасування заборони надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які здійснюють виробництво та/або реалізацію алкогольних напоїв

Запровадження комплексної державної підтримки галузі, як на етапі започаткування бізнесу, так і під час його ведення

Забезпечення імплементації Регламенту 110/2008 та Директиви 92/83/ЄС

Встановлення нульової ставки акцизного податку для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за 1,2% об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15% об'ємних одиниць етилового спирту, за умови, що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження

Скасування акцизної марки для звичайних (неігристих) вин, фактична міцність яких вища за 1,2% об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15% об'ємних одиниць етилового спирту, за умови що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження

Надати можливість малим виробникам виноробної продукції, які перебувають на четвертій групі оподаткування, мати земельну ділянку за розміром менше 2 га, а також виготовляти виноробну продукцію не тільки із виноматеріалів виключно власного виробництва, а й з придбаних з цією метою у інших виробників

АБО

Надати можливість малим виробникам виноробної продукції перебувати на третій групі оподаткування

Подання малими виробництвами виноробної продукції щорічної звітної інформації про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв замість щомісячної

Зменшення розміру штрафних санкцій для малих виробництв виноробної продукції за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

Встановлення строку та визначення механізму для виправлення технічних помилок під час подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу алкогольних напоїв

ІНШІ ПРОБЛЕМИ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ НАПОЇВ

Надмірне податкове та регуляторне навантаження на виробників медових напоїв

Паперовий документообіг у сфері ліцензування виробництва, оптової та роздрібно торгівлі алкогольними напоями та зайві витрати СГ на отримання паперових документів

Невідповідність Закону про виробництво спирту рамковому Закону України «Про адміністративні послуги»

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Скасування акцизної марки для медових напоїв, виготовлених без додавання спирту, фактична міцність яких не вища за 15% об'ємних одиниць етилового спирту

Виключення необхідності отримання/ видачі СГ дублікату ліцензії на виробництво, оптову та роздрібно торгівлю алкогольними напоями, у разі її втрати

Визначення підстав для відмови у видачі ліцензії на виробництво, оптову та роздрібно торгівлю алкогольними напоями

Дозволити малим медоварам виробництво медових напоїв із власного суслу

Цифровізація адміністративних послуг, що надаються ДПС

Приведення інформації на веб-порталі ДПС щодо переліку документів, який подається СГ для отримання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібно торгівлю алкогольними напоями, у відповідність до Закону про адмінпослуги

Розробка та затвердження державних стандартів виробництва медових напоїв

Розробка та затвердження Методики визначення ставки акцизного податку для медових напоїв в залежності від міцності напою або виокремлення категорії "медові напої" в ПКУ

Запропоновані регуляторні зміни дозволять:

- 1) **Забезпечити гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС.**
- 2) **Стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу в Україні, збільшити частку крафтового виробництва пива.**
- 3) **Покращити інвестиційну привабливість пивоварної, виноробної галузей та ринку медоваріння.**
- 4) **Спростити господарську діяльність із виробництва алкогольних напоїв та відповідно збільшити кількість СГ на ринку ферментованих алкогольних напоїв, зокрема, малих виробників.**
- 5) **Зменшити регуляторні вимоги до бізнесу і податковий тиск та відповідно збільшити обсяги виробництва пива, вина та медових напоїв на внутрішньому ринку та для експорту.**

ДОДАТКИ

ДОДАТОК № 1. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ РИНОК ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

№	Назва	Номер	Дата
1	Податковий кодекс України	2755-VI	02-12-2010
2	Митний кодекс України	4495-VI	13-03-2012
3	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»	481/95-BP	19-12-1995
4	Закон України «Про рекламу»	270/96-BP	03-07-1996
5	Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»	771/97-BP	23-12-1997
6	Закон України «Про виноград та виноградне вино»	2662-IV	16-06-2005
7	Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»	222-VIII	02-03-2015
8	Закону України «Про Митний тариф України»	674-IX	04-06-2020
9	Постанова Кабінету Міністрів України «Про впорядкування видачі суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на право оптової торгівлі спиртом етиловим і плодним, алкогольними напоями та тютюновими виробами»	500	31-03-1999
10	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку застосування фінансових санкцій, передбачених статтею 17 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	790	02-07-2003
11	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв»	957	30-10-2008
12	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів»	1251	27-12-2010
13	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	188	13-03-2013
14	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»	609	05-08-2015
15	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання подання та реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства»	823	03-10-2018
16	Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації «Про затвердження Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	85	29-02-1996
17	Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження форм державної статистичної звітності про закупівлю та реалізацію алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	399	07-12-1999
18	Наказ Державної податкової служби України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та форми довідки про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру»	251	28-05-2002
19	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України матеріалів, які є підставою для застосування фінансових санкцій, передбачених статтею 17 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	817	03-12-2008
20	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку створення енотек, зберігання і використання зразків вин з енотек»	731	27-11-2012

№	Назва	Номер	Дата
21	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з ведення Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, коньячного і плодового та зернового дистиляту, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, біоетанолу, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	1246	30-11-2012
22	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про реєстрацію виноградних насаджень»	303	12-08-2014
23	Наказ Державної фіскальної служби України «Про затвердження Рекомендацій щодо організації роботи головних управлінь ДФС України із приймання документів та видачі ліцензій на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами»	213	24-10-2014
24	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку»	14	23.01.2015
25	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Вимог до повних технологічних циклів виробництва коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією»	229	19-06-2015
26	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку»	428	11-04-2016
27	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку діяльності Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості, дегустаційної комісії профільної наукової установи, дегустаційної комісії галузевої громадської спілки»	495	18-10-2018

ДОДАТОК № 2. ПЕРЕЛІК СГ, ЯКІ ПОДАЛИ ДЕКЛАРАЦІЇ ВІДПОВІДНОСТІ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ВИМОГАМ ЗАКОНОДАВСТВА ТА СГ, ЯКІ ОТРИМАЛИ ЛІЦЕНЗІЇ НА ВИРОБНИЦТВО АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ (МАЛІ ВИРОБНИКИ ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ)

Таблиця 2.1. Перелік СГ, які подали декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства, та СГ, які отримали ліцензії на виробництво алкогольних напоїв станом на 01.12.2020¹

№ п/п	Найменування с/г	Область	Дата реєстрації декларації	Дата отримання ліцензії
1	ТОВ «Григорьев і КО»	Вінницька	09.10.2019	
2	ТОВ «ТРИ ДЖИ»	Донецька	03.11.2020	30.11.20
3	ФГ «ТЕРРУАР»	Закарпатська	30.06.2020	30.07.20
4	ФГ «ШОШ»	Закарпатська	06.12.2019	
5	ТзОВ «ШКІЛЬНА ВИННИЦЯ»	Закарпатська	09.10.2020	15.10.20
6	ФГ ВИННА МАНУФАКТУРА «ШТИФКО»	Закарпатська	19.06.2020	02.10.20
7	ТзОВ «ТЕНЕВІ»	Закарпатська	07.07.2020	
8	ТзОВ «ЕЛТА-БЕРЕГОВО»	Закарпатська	09.10.2020	
9	ФОП Шарапов М.С.	Запорізька	25.02.2019	
10	ТОВ «Господарство Бабурка»	Запорізька	05.03.2019	21.02.20
11	ТОВ «Чисте місто - Запоріжжя»	Запорізька	08.04.2020	
12	ФОП Комісаров А.В.	Київська	30.05.2019	30.09.2019
13	ФОП Кулініченко Г.В.	Київська	11.12.2019	
14	ТОВ «ВАЙН АЙДІА»	Київська	31.03.2020	09.09.20
15	ТОВ «ЕКО ФЕРМА ЕДЕМ»	Львівська	30.09.2020	16.11.20
16	ФОП Скоропад С.М.	Миколаївська	05.08.2019	
17	ТОВ «СТЕРХ»	Миколаївська	14.05.2020	04.11.20
18	СФГ «СТАРІЙ СВІТ»	Миколаївська	02.03.2020	
19	ТОВ «РІСТ-АГРО»	Миколаївська	28.08.2020	30.11.20
20	ПП «Виноробня сливино»	Миколаївська	05.11.2018	16.11.18
21	ФОП Бабчук Л.Г.	Миколаївська	31.01.2019	15.07.19
22	ТОВ «Бейкуш Вайнері»	Миколаївська	28.08.2019	
23	СК «Нива»	Миколаївська	12.02.2019	16.10.19
24	ФГ «Перлина струмка»	Одеська	29.10.2018	13.12.18
25	СФГ «Стоянов»	Одеська	13.02.2019	
26	ТОВ ВКФ «БОРОДИНО-А»	Одеська	04.07.2019	05.08.19
27	ФОП Тельпіс А.Ф.	Одеська	14.11.2019	
28	ТОВ «Братове»	Одеська	07.08.2020	15.09.20
29	ТОВ «Бахус ЛТД»	Одеська	30.06.2020	
30	ФОП Польшаков	Одеська	16.07.2020	
31	ПАТ «Придунайський»	Одеська	26.08.2020	15.09.20
32	ФОП Скрипка О.А.	Полтавська	04.04.2019	13.05.19
33	ТОВ «ФЕМЕЛІ ТРЕЙД»	Полтавська	11.03.2020	20.08.20
34	ФГ «ТАТОВЕ ВИНО ВБ»	Тернопільська	06.06.2019	30.09.19
35	ТОВ «ШВЕЙКІВ ТМ»	Тернопільська	06.10.2020	04.11.20

¹ Вибірка проведена з Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів - <https://tax.gov.ua/dovidniki-reestri-perelik/reestri/151988.html> та Переліку зареєстрованих декларацій відповідності матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції вимогам законодавства - <http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Reestri/38/>

№ п/п	Найменування с/г	Область	Дата реєстрації декларації	Дата отримання ліцензії
36	ПП «Мале підприємство «Стаєр»	Херсонська	13.03.2019	15.08.19
37	ФОП Зелениця А.В.	Хмельницька	14.11.2019	
38	ТзОВ «ТІРАС ВАЙН»	Хмельницька	09.04.2020	30.11.20
39	ФОП Бойко І.Ю.	Хмельницька	14.05.2020	
40	ФГ «РОДИННА ВИНРОБНЯ ЗЕЛЕНИЦІ»	Хмельницька	28.05.2020	28.08.20
41	ФОП Павлій Б.М.	Хмельницька	05.06.2020	28.08.20
42	ТзОВ «ТІРАС ВАЙН»	Хмельницька	11.11.2020	
43	ФОП Дармограй В.В.	Черкаська	22.04.2020	
44	ПП «УМАНЬВАЙНЕРІ»	Черкаська	10.11.2020	
45	ФГ «ДРУЖБА»	Чернівецька	18.07.2019	
46	ТОВ «ВИНОМАН»	Чернігівська	06.08.2020	21.08.20

ДОДАТОК № 3. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ (ПИВА, ВИНА, ІНШИХ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ)

Таблиця 3.1. Перелік актів ЄС у сфері виробництва та обігу вина, пива та інших алкогольних напоїв

1. Загальні вимоги до обігу та продажу алкогольних напоїв	
<p>Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 від 17 грудня 2013 року про встановлення спільної організації ринків сільськогосподарських продуктів.</p>	<p>В Угоді про асоціацію передбачена імплементація попередньої версії цього Регламенту — а саме Регламенту Ради (ЄС) № 1234/2007 від 22 жовтня 2007 року про створення спільної організації сільськогосподарських ринків та конкретні положення, що стосуються деяких видів сільськогосподарської продукції (Single CMO Regulation), який наразі втратив чинність.</p>
<p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2019/934 від 12 березня 2019 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 щодо виноробних районів, в яких міцність алкоголю може бути збільшена, дозволених енологічних практик та застосовних обмежень до виробництва та збереження виноградної продукції, мінімального відсотка алкоголю для побічних продуктів та їх утилізації, а також стосовно публікації файлів OIV.</p>	<p>Імплементація не передбачена Угодою про асоціацію.</p>
<p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2018/273 від 11 грудня 2017 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 стосовно схеми дозволів на виноградники, реєстру виноградників, супровідних документів та сертифікації, внутрішнього та зовнішнього реєстру, обов'язкової декларації, повідомлення та публікації повідомленої інформації, а також стосовно доповнення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1306/2013 щодо відповідних перевірок та штрафних санкцій, внесення змін до Регламенту Комісії (ЄС) № 555/2008, (ЄС) № 606/2009 та (ЄС) № 607/2009 та скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 436/2009 та Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/560.</p>	<p>Імплементація не передбачена Угодою про асоціацію.</p>
<p>Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) № 2019/935 від 16 квітня 2019 року, що встановлює правила застосування Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 щодо методів аналізу для визначення фізичних, хімічних та органолептичних характеристик виноградної продукції та повідомлення про рішення держав-членів щодо збільшення природної міцності алкоголю.</p>	<p>Імплементація не передбачена Угодою про асоціацію.</p>
<p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2016/1237 від 18 травня 2016 року про доповнення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 щодо правил застосування системи ліцензій на імпорту та експорту та доповнення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1306/2013 щодо правил надання та повернення гарантій, виданих для таких ліцензій, та про внесення змін до Регламенту Комісії (ЄС) № 2535/2001, (ЄС) № 1342/2003, (ЄС) № 2336/2003, (ЄС) № 951/2006, (ЄС) № 341/2007 та (ЄС) № 382/2008 та скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 2390/98, (ЄС) № 1345/2005, (ЄС) № 376/2008 та (ЄС) № 507/2008.</p>	<p>Імплементація не передбачена Угодою про асоціацію.</p>
<p>Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1169/2011 від 25 жовтня 2011 року про надання споживачам інформації про харчові продукти, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 1924/2006 та (ЄС) № 1925/2006, а також скасовує Директиву Комісії № 87/250/ЄЕС, Директиву Ради № 90/496/ЄЕС, Директиву Комісії № 1999/10/ЄС, Директиву Європейського Парламенту та Ради № 2000/13/ЄС, Директиви Комісії № 2002/67/ЄС та № 2008/5/ЄС та Регламент Комісії (ЄС) № 608/2004.</p>	<p>Імплементація Регламенту ЄС № 1169/2011 передбачена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228-р) «Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».</p>

Регламент Комісії (ЄС) № 555/2008 від 27.06.2008, що визначає детальні правила впровадження Регламенту Ради (ЄС) № 479/2008, про програми підтримки, торгівлю з третіми країнами, виробничий потенціал та контроль виноробної галузі, зокрема Розділ V «Контроль виноробної галузі».	Відповідно до Додатку XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 555/2008 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наблизненні законодавства по конкретному сектору чи продукту.
Регламент Європейського Парламенту та Ради № 110/2008 від 15.01.2008 про визначення, опис/зображення, представлення, маркування та захист географічних зазначень алкогольних напоїв.	Відповідно до Додатка XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 110/2008 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наблизненні законодавства по конкретному сектору чи продукту. Регламент № 110/2008 втратить чинність 24.05.2021 та буде замінений Регламентом Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2019/787 від 17 квітня 2019 року про визначення, опис, представлення та маркування спиртних напоїв, використання назв спиртних напоїв при презентації та маркуванні інших харчових продуктів, захист географічних зазначень для спиртних напоїв, використання етилового спирту та дистилатів сільськогосподарського походження в алкогольних напоях та скасування Регламенту (ЄС) № 110/2008.
2. Оподаткування акцизним податком	
Директива Ради № 2008/118/ЄС від 16 грудня 2008 року стосовно загальних умов акцизного збору.	Імплементация Директиви № 2008/118/ЄС передбачена Додатком XXVIII до Угоди про асоціацію, а також пунктом 1476 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію.
Директива Ради № 92/83/ЄЕС від 19.10.1992 року про гармонізацію структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої.	Імплементация Директиви № 92/83/ЄС передбачена Додатком XXVIII до Угоди про асоціацію, а також пунктами 1476-1489 та пунктом 1524 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію.
Директива Ради № 92/84/ЄЕС від 19 жовтня 1992 року про наблизнення ставок акцизних зборів на спирт та алкогольні напої.	Імплементация Директиви № 92/84/ЄС не передбачена Угодою про асоціацію, однак частиною 2 статті 1 обов'язкової для імплементации Директиви № 92/83/ЄС передбачено, що держави-члени повинні встановити ставки акцизного податку відповідно до Директиви № 92/84/ЄЕС.
3. Захист географічних зазначень	
Регламент (ЄС) № 251/2014 Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року про визначення, опис, презентацію, маркування та захист географічних зазначень ароматизованих винних продуктів.	Додатком XXII-A Угоди про асоціацію передбачена імплементация попередньої версії цього Регламенту — а саме Регламенту Ради (ЄЕС) № 1601/91 від 10 червня 1991 року, що встановлює загальні правила визначення, опису та презентації ароматизованих вин, напоїв на базі ароматизованих вин та коктейлів ароматизованих винних продуктів та правила її застосування.
Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2019/33 від 17 жовтня 2018 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 щодо заявок на захист зазначень місць походження, географічних зазначень та традиційних термінів у виноробному секторі, процедур заперечення, обмеження використання, внесення змін до специфікацій продукції, скасування захисту, маркування та представлення.	Імплементация не передбачена Угодою про асоціацію.
Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) № 2019/34 від 17 жовтня 2018 року, що встановлює правила застосування Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1308/2013 щодо заявок на захист зазначень місць походження, географічних зазначень та традиційних термінів у виноробному секторі, процедури заперечення, внесення змін до специфікацій продукції, реєстру захищених назв, скасування захисту та використання символів, а також правила застосування Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1306/2013 щодо відповідної системи перевірок.	Імплементация не передбачена Угодою про асоціацію.

<p>Регламент Європейського Парламенту та Ради № 1151/2012 від 21 листопада 2012 року про схеми якості для сільськогосподарських та харчових продуктів.</p>	<p>Додаток XXXVIII до Угоди містить попередню версію цього Регламенту, а саме — Регламенту Ради (ЄС) № 509/2006 від 20.03.2006 року про гарантований традиційний склад та спосіб виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів харчування.</p> <p>Відповідно до Додатка XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 509/2006 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наближенні законодавства по конкретному сектору чи продукту.</p> <p>Імплементация Регламенту (ЄС) № 1151/2012 передбачена Планом заходів з виконання Угоди про асоціацію.</p>
<p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 664/2014 від 18 грудня 2013 року, який доповнює Регламент (ЄС) № 1151/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо встановлення символів Союзу для захищених зазначень місця походження, захищених географічних зазначень та гарантованих традиційних видів, а також щодо певних процедурних правил та додаткових перехідних положень.</p>	<p>Додаток XXXVIII до Угоди містить попередню версію цього Регламенту, а саме - Регламенту Комісії (ЄС) № 1216/2007 від 18.10.2007, що визначає детальні правила імплементации Регламенту Ради (ЄС) № 509/2006 про гарантований традиційний склад та спосіб виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів харчування.</p> <p>Відповідно до Додатка XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 1216/2007 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наближенні законодавства по конкретному сектору чи продукту.</p> <p>Імплементация Регламенту (ЄС) № 664/2014 передбачена Планом заходів з виконання Угоди про асоціацію.</p>
<p>4. Вимоги до органічного виробництва вина</p>	
<p>Регламент Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5.09.2008, що визначає детальні правила імплементации Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 про органічне виробництво та маркування органічної продукції стосовно органічного виробництва, маркування і контролю.</p>	<p>Відповідно до Додатку XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 889/2008 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наближенні законодавства по конкретному сектору чи продукту.</p>
<p>Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2018/848 від 30 травня 2018 року про органічне виробництво та маркування органічних продуктів та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007.</p>	<p>Відповідно до Додатку XXXVIII до Угоди про асоціацію Регламент № 834/2007 є частиною юридичних стандартів, які розглядаються Українською стороною при поступовому наближенні законодавства по конкретному сектору чи продукту.</p> <p>Водночас Регламент № 834/2007 скасовано та замінено на Регламент № 2018/848.</p>

Встановлення акцизного податку (або інших податкових зобов'язань) на пиво, вино, інші ферментовані напої

Регулювання акцизного оподаткування алкогольних напоїв в Європейському Союзі встановлюється Директивою № 2008/118/ЄС, Директивою № 92/83/ЄЕС та Директивою № 92/84/ЄС.

Директива № 2008/118/ЄС визначає загальні положення для підакцизних товарів, які стосуються виникнення податкових зобов'язань; винятків з оподаткування та звільнення від акцизних зборів; вимог щодо виробництва, переробки, зберігання та переміщення підакцизних товарів.

Виробництво, переробка та зберігання акцизних товарів, за які не сплачений акциз, має відбуватися на податковому складі. До моменту реалізації підакцизних товарів вони перебувають в режимі призупиненого оподаткування. Переміщення товарів у режимі призупиненого оподаткування може здійснюватися лише на підставі електронного адміністративного документа, виданого відповідно до Регламенту (ЄС) № 684/2009.

Таким чином, Директива № 2008/118/ЄС встановлює загальні рамки для всіх підакцизних товарів. Більш детальне регулювання акцизного оподаткування алкогольних напоїв передбачене іншими двома директивами, а саме Директивою № 92/83/ЄС (визначає категорії алкогольних напоїв, що охоплюються акцизним податком та базу для розрахунку акцизного податку) та Директивою № 92/84/ЄС (визначає мінімальні ставки акцизного податку для різних категорій алкогольних напоїв).

Акцизний збір **на неігристі вина, ігристі вина, інші ферментовані напої**, такі як сидр і перрі, визначається на основі кількості гектолітрів кінцевого продукту (статті 9 та 13 Директиви № 92/83/ЄС).

Що стосується ставок акцизного податку, то вони визначаються Директивою № 92/84/ЄС, і ключовим моментом є те, що на рівні ЄС встановлюються вимоги лише щодо мінімальних ставок акцизних податків. Тобто ставки держав-членів мають бути рівними або вищими за мінімальну ставку, передбачену Директивою № 92/84/ЄС.

Для пива встановлюється ставка мінімального акцизного податку на рівні 0,748 Євро за гектолітр/градус за шкалою Плато або **1,87 Євро** за гектолітр/об'ємний відсоток спирту у готовому продукті (стаття 6 Директиви № 92/84/ЄС).

Необхідно звернути увагу на відмінності одиниць виміру, які застосовуються з метою вирахування акцизного податку на пиво. Так, статтю 3 Директиви № 92/83 встановлено, що акцизний податок на пиво визначається за кількість гектолітрів/градуси за шкалою Плато або за кількість гектолітрів/об'ємний відсоток спирту у готовому продукті, у той час як згідно з пунктом 215.3.1. Податкового кодексу України акцизний податок на пиво вимірюється у гривнях за **1 літр**.

Для вина та інших ферментованих напоїв (сидр та перрі)¹ встановлена нульова ставка мінімального акцизного податку (стаття 5 Директиви № 92/84/ЄС), тобто держави-члени самі можуть визначати розмір акцизного оподаткування на вино, сидр та перрі.

Преференції для малих виробників та/або для певних категорій продукції

Що стосується пива, то відповідно до статті 4 Директиви № 92/83/ЄС держави-члени можуть застосовувати знижені ставки акцизного податку (що можуть бути диференційовані відповідно до річного виробництва відповідних виробників) до пива, виробленого незалежними малими пивоварнями у таких межах:

- знижені ставки не застосовуються до підприємств, які виробляють у середньому більше **200 000 гектолітрів** пива на рік;
- знижені ставки не повинні встановлюватися на рівні більш ніж на **50%** нижчому за звичайну національну ставку акцизного податку.

Для цілей знижених ставок термін «незалежна мала пивоварня» означає пивоварню, яка є юридично та економічно незалежною від будь-якої іншої пивоварні і яка використовує приміщення, розташовані фізично окремо від приміщень будь-якої іншої пивоварні, та не працює на підставі ліцензії (тобто не виробляє пиво на підставі договору (ліцензії) про право використання торгової марки або виробничого процесу іншого виробника). Однак, якщо дві або більше малих пивоварень співпрацюють і їхнє сукупне річне виробництво не перевищує **200 000 гектолітрів**, ці пивоварні можуть розглядатися як єдина незалежна мала пивоварня.

¹ Статтю 15 Директиви 92/13/ЄС передбачено, що усі посилання на «вино» в Директиві 92/84/ЄС повинні застосовуватися так само до інших ферментованих напоїв (сидру, перрі).

Що стосується вина, то відповідно до статті 9 Директиви № 92/83/ЄС держави-члени можуть застосовувати зменшені ставки акцизного податку до будь-якого виду ігристих та неігристих вин з фактичним об'ємним відсотком спирту, що не перевищує **8,5%**. Так само держави-члени можуть застосовувати зменшені ставки акцизного податку до будь-яких інших ферментованих напоїв (тобто до сидру та перрі), якщо їх фактичний вміст спирту не перевищує **8,5%** об'ємних відсотків (стаття 13 Директиви № 92/83/ЄС).

Крім того, стаття 10 Директиви № 92/83/ЄС передбачає, що за умови дотримання положень, встановлених для застосування цієї статті, держави-члени можуть звільнити від акцизного податку вино, вироблене приватною особою та спожите такою особою або членами її сім'ї чи гостями, якщо не здійснювався продаж такого вина.

Варто звернути увагу на **нові зміни, внесені до Директиви № 92/83/ЄС у 2020 році, які стосуються звільнень для малих виробників**. Так, Директивою Ради (ЄС) № 2020/1151 від 29 липня 2020 року про внесення змін до Директиви № 92/83/ЄС було запроваджено нові інструменти з метою регулювання питання щодо податкових преференцій. Зокрема:

1 Можливість застосовувати знижені ставки акцизного податку до **вина**, виробленого незалежними малими виробниками вина у таких межах:

- ◆ знижені ставки не застосовуються до підприємств, які виробляють у середньому більше **1000 гектолітрів** на рік;
- ◆ знижені ставки не повинні встановлюватися на рівні більш ніж на **50%** нижчому за звичайну національну ставку акцизного податку.

Для цілей знижених ставок термін «незалежний малий виробник вина» означає виробника вина, який є юридично та економічно незалежним від будь-якого іншого виробника вина і який використовує приміщення, розташовані фізично окремо від приміщень будь-якого іншого виробника вина та не працює на підставі ліцензії. Однак, якщо два або більше малих виробників співпрацюють і їхнє сукупне річне виробництво не перевищує **1000 гектолітрів**, ці виробники вина можуть розглядатися як єдиний незалежний малий виробник вина.

2 Можливість застосовувати знижені ставки акцизного податку (що можуть бути диференційовані відповідно до річного виробництва відповідних виробників) до **«інших ферментованих напоїв»** (тобто до сидру і перрі), виготовлених незалежними малими виробниками у таких межах:

- ◆ знижені тарифи не застосовуються до підприємств, що виробляють більше **15 000 гектолітрів** таких напоїв на рік,
- ◆ знижені ставки не повинні встановлюватися на рівні більш ніж на **50%** нижчому за звичайну національну ставку акцизного податку, встановлену для інших ферментованих напоїв.

Для цілей цієї статті «інші ферментовані напої» повинні бути отримані шляхом бродіння фруктів, ягід, овочів, розчину меду у воді або ферментації свіжого чи концентрованого соку, отриманого з вищезазначеного. Держави-члени не повинні дозволяти додавання будь-якого іншого алкоголю або алкогольного напою з метою виробництва інших ферментованих напоїв. Для цілей цієї статті додавання спирту, що використовується для розведення або розчинення ароматизаторів у суворо необхідній дозі, яка не призводить до збільшення міцності більш ніж на **1,2%** об'ємних відсотків, не розглядається як додавання алкоголю з метою виробництва інших ферментованих напоїв. Додавання таких ароматизаторів не повинно суттєво змінити характер оригінального продукту.

Держави-члени можуть обмежити застосування цієї статті до певних видів «інших ферментованих напоїв».

Для цілей цієї статті термін «незалежний малий виробник» означає виробника інших ферментованих напоїв, який юридично та економічно незалежний від будь-якого іншого виробника «інших ферментованих напоїв», який використовує приміщення, розташовані фізично окремо від приміщень будь-якого іншого виробників та не працює на підставі ліцензії. Однак, коли два або більше малих виробників співпрацюють, а їхнє сукупне річне виробництво не перевищує **15 000 гектолітрів**, ці виробники можуть розглядатися як єдиний незалежний малий виробник.

3 **Запровадження спільної сертифікаційної системи** в ЄС для підтвердження статусу незалежних малих виробників, що визнаватимуться в усіх державах-членах ЄС.

Держави-члени повинні на вимогу видавати річний сертифікат незалежним малим виробникам, що підтверджує їхні загальні річні обсяги виробництва та підтверджує відповідність незалежних малих виробників встановленим до них критеріям. Також держави-члени можуть дозволити незалежним малим виробникам здійснювати самосертифікацію для підтвердження річних обсягів виробництва та відповідності встановленим критеріям. У цьому випадку держави-члени повинні передбачити вимоги, що дозволять уникнути будь-якого ухилення чи зловживання з боку виробників.

Крім того, статтею 40 Директиви № 2008/118/ЄС передбачено, що держави-члени можуть звільнити малих виробників вина від зобов'язань, передбачених у Главах III (Виробництво, обробка та зберігання підакцизних товарів в режимі податкового складу) і IV (Процедура переміщення підакцизних товарів у режимі призупиненого оподаткування), а також від інших вимог, пов'язаних із переміщенням та контролем.

Для цілей цієї статті «малими виробниками вина» є суб'єкти із середнім виробництвом, що є нижчим від **1000 гектолітрів** вина на рік

Якщо вказані виробники самі здійснюють торговельні операції всередині Співтовариства, то вони повинні повідомити про це свої уповноважені органи влади та виконати вимоги, встановлені у Регламенті Комісії (ЄС) № 884/2001 (Регламент № 884/2001 наразі скасований і замінений Регламентом № 2018/273)

У разі надання такого звільнення малим виробникам вина одержувач повинен із допомогою документу, встановленого у Регламенті (ЄС) № 884/2001 (наразі Регламент 2018/273) або посилаючись на нього, повідомити уповноважені органи влади держави-члена призначення про отриманні партії вина.

Ліцензування імпорту та експорту винної продукції відповідно до законодавства ЄС

За загальним правилом відповідно до статті 176 Регламенту № 1308/2013 передбачена можливість запровадження імпортової або експортної ліцензії у винному секторі. Статтею 177 цього ж Регламенту встановлено, що з метою врахування міжнародних зобов'язань Союзу та відповідних стандартів Союзу щодо соціальних, екологічних стандартів та норм щодо благополуччя тварин, необхідності контролю за розвитком торгівлі, ринку, імпортом та експортом продукції, необхідності зменшення адміністративних бар'єрів, Комісія уповноважена визначати перелік продукції, щодо якої вимагається або не вимагається отримання імпортних та експортних ліцензій.

З цією метою Комісією було ухвалено Делегований Регламент (ЄС) № 2016/1237 від 18 травня 2016 року, який доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013. У цьому Регламенті № 2016/1237 є вимога щодо отримання імпортової чи експортної ліцензії у винному секторі.

Що стосується пива, сидру/перрі, то статтею 176 Регламенту № 1308/2013 не передбачена можливість запровадження експортної чи імпортової ліцензії на цю продукцію.

Маркетингові стандарти (використання лише дозволених енологічних практик для виробництва вина)

Регламентом (ЄС) № 1308/2013 (стаття 80) передбачено, що лише ті енологічні практики, які авторизовані відповідно до Додатку VIII вказаного Регламенту, можуть використовуватися у виробництві та консервації таких продуктів, як вино, лікерне вино, виноградне сушло (крім сушла, що використовується для виробництва виноградного соку), виноградний оцет тощо. Повний перелік винних напоїв, які мають вироблятися з дотриманням енологічних практик, наведений у Частині II Додатку VII Регламенту № 1308/2013.

Зазначені напої не допускаються до продажу у Європейському Союзі, якщо вони вироблені з використанням неавторизованих європейських та національних енологічних практик або не відповідають вимогам Додатку VIII. Натомість вони підлягають знищенню за винятком випадків, коли держави-члени дадуть дозвіл на використання певних таких напоїв спиртовим переробним або оцтовим заводам чи для використання в промислових цілях, за умови, що такий дозвіл не стимулюватиме виробництво винної продукції на основі неавторизованих енологічних практик.

Дозволені до використання енологічні практики визначені у Додатку VIII Регламенту (ЄС) № 1308/2013. Детальніші правила щодо застосування дозволених енологічних практик передбачені Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) № 2019/934 від 12 березня 2019 року, який доповнює Регламент № 1308/2013.

Держави-члени можуть обмежити або заборонити використання певних енологічних практик та встановити більш суворі правила для виробництва вина на їхній території з метою підсилення та збереження суттєвих характеристик вина із захищеним географічним походженням, а також ігристого та лікерного вина.

Держави-члени також можуть дозволити експериментальне використання неавторизованих енологічних практик на термін не більше 5 років за умови, що такі практики й процеси застосовуються до кількостей не більше **50 000 гектолітрів** на рік для одного експерименту (стаття 4 Регламенту № 2019/934).

Маркетингові стандарти (правила органічного виробництва вина)

Для органічного виробництва вина в ЄС встановлені спеціальні правила.

Регламентом Комісії (ЄС) № 889/2008¹ передбачено, що органічна продукція винного сектору має вироблятися з органічної сировини (стаття 29с). При цьому лише ті продукти та речовини, які перелічені в Додатку VIIIa Регламенту № 889/2008, можуть бути використані для виробництва органічної продукції винного сектору. Крім цього, мають бути дотримані вимоги щодо застосування дозволених енологічних практик відповідно до Регламенту № 1308/2013 та Регламенту № 2019/334.

Назва місця походження товару, географічні зазначення та традиційні назви

Статтею 93 Регламенту № 1308/2013 визначені базові вимоги, яким повинна відповідати винна продукція для того, щоб вона могла бути позначена назвою місця походження товару або географічним зазначенням.

Також вказаним Регламентом № 1308/2013 встановлюється зміст заявки на охорону географічних зазначень, яку може подати будь-яка заінтересована група виробників (або у виключних та належно обґрунтованих випадках один виробник). Інші заінтересовані сторони можуть брати участь у заявці.

Перед тим як заявка на охорону зазначень буде передана на розгляд Комісії, вона повинна пройти попередню національну процедуру розгляду заявки на предмет її відповідності встановленим вимогам. За результатами розгляду заявки, а також можливих заперечень від третіх осіб, Комісія публікує імплементаційний акт зі своїм рішенням щодо затвердження заявки та надання охорони певному географічному зазначенню або щодо відмови у затвердженні заявки, якщо не були дотримані умови, передбачені Регламентом № 1308/2013.

Крім того, Регламентом № 1308/2013 передбачені обмеження щодо назв, які не можуть використовуватися для реєстрації географічних зазначень (статті 100, 101).

Користуватися охороною зареєстрованих географічних зазначень можуть будь-які виробники вина, що здійснюють виробництво відповідно до зазначених під час реєстрації специфікацій продукту.

Зареєстроване географічне зазначення надає охорону від:

- ◆ будь-якого прямого чи непрямого комерційного використання зареєстрованої назви щодо подібної продукції, яка не відповідає специфікації для виробництва такої продукції;
- ◆ будь-якої імітації зареєстрованої назви географічного зазначення;
- ◆ будь-якого іншого оманливого зазначення щодо походження, природи або суттєвих якісних характеристик продукту (у тому числі на упаковці, у рекламі чи в супровідній документації);
- ◆ будь-яких інших практик, що можуть ввести в оману споживача щодо дійсного походження продукції.

¹ Регламент Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5 вересня 2008 року про встановлення детальних правил імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 про органічне виробництво та маркування органічної продукції

Європейська Комісія веде відкритий електронний реєстр захищених географічних зазначень вина.

Більш детальні правила щодо охорони географічних зазначень встановлені Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) № 2019/33 від 17 жовтня 2018 року, яким доповнюється Регламент (ЄС) № 1308/2013. Зокрема, у Регламенті № 2019/33 більш детально врегульовані питання щодо:

- ◆ подання заявки на охорону;
- ◆ процедури висловлення заперечень;
- ◆ обмеження стосовно використання зазначень місця походження товару або географічних зазначень;
- ◆ зміни специфікацій продукції;
- ◆ скасування охорони географічних зазначень;
- ◆ правил маркування та презентації.

Для ароматизованих винних продуктів (ароматизовані вина, вермути, винні аперитиви тощо) правила охорони географічних зазначень передбачені у Регламенті Європейського Парламенту та Ради ЄС № 251/2014 від 26 лютого 2014 року про визначення, опис, презентацію, маркування та захист географічних зазначень ароматизованих винних продуктів.¹

Що стосується пива та сидру/перрі, то Регламентом Європейського Парламенту та Ради № 1151/2012 від 21 листопада 2012 року встановлюються схеми якості для сільськогосподарської продукції, які є основою для ідентифікації та охорони назв сільськогосподарських продуктів, що використовуються для позначення додаткових переваг щодо певних характеристик сільськогосподарських продуктів чи їхніх властивостей з огляду на застосовні методи вирощування чи виробництва.

Управління схемами надання дозволу на садіння виноградників

Держави-члени повинні класифікувати та визначити сорти винограду, які можуть висаджуватися або прививатися на їхній території для цілей виноробства (крім держав, виробництво вина у яких не перевищує **50 000 гектолітрів** протягом винного року) (стаття 81 Регламенту (ЄС) № 1308/2013).

Винні сорти винограду, класифіковані відповідно до частини 2 статті 81 як виноробні/призначені для виробництва вина, можуть висаджуватися лише за умови отримання дозволу (авторизації) згідно зі статтями 64, 66 та 68 Регламенту ЄС № 1308/2013 та за умови дотримання вимог, встановлених Главою III Регламенту.

Дозвіл надається у відповідь на подану заяву від виробника щодо певної території, вираженої в гектарах. Дозвіл чинний протягом 3 років з моменту видачі.

Якщо виробник не користується наданим йому дозволом, то до нього мають застосовуватися адміністративні санкції (стаття 62 Регламенту ЄС № 1308/2013).

Вимоги щодо отримання дозволу не застосовуються до розсадників; до виноградників, висаджених в експериментальних цілях; до виноградників, вино з яких призначене лише для власного споживання виноградними господарствами; до нових насаджень внаслідок примусових процедури відчуження відповідно до національного законодавства.

Держави-члени можуть кожного року надавати дозволи на нові виноградники у розмірі **1%** від загальної площі виноградників, що розташовуються на її території станом на 31 липня попереднього року.

Держави-члени можуть встановлювати обмеження на видачу дозволів на регіональному рівні для окремих площ, придатних для виробництва вина із захищеним позначенням походження, для вина із захищеним географічним позначенням або для вина без географічних зазначень.

Будь-які встановлені державами-членами обмеження мають сприяти планомірному зростанню площ виноградників та повинні ґрунтуватися на одній або більше з таких підстав:

- ◆ потреба уникнення явного ризику надмірного постачання винної продукції на ринок, але не більше, ніж є необхідним для цієї мети;
- ◆ потреба уникнення явного ризику суттєвого знецінення певного захищеного позначення походження або захищеного географічного позначення (стаття 63 Регламенту ЄС № 1308/2013).

¹ Додатком XXII-A Угоди про асоціацію передбачена імплементація Регламенту Ради (ЄЕС) № 1601/91, який наразі скасований і замінений цим Регламентом № 251/2014

Також визначаються критерії для відбору заявок на нові виноградники. Пріоритет надається одному або декільком з таких критеріїв:

- ◆ виробники, які вперше здійснюють садіння виноградників (нові учасники ринку);
- ◆ площі, на яких виноградні господарства будуть сприяти збереженню довкілля;
- ◆ площі, які вперше засаджуються в рамках проектів закріплення ґрунту;
- ◆ площі, які мають природні або інші специфічні обмеження;
- ◆ у рамках проектів сталого розвитку або пересадження, зроблених на основі економічної оцінки;
- ◆ насадження нових площ, що сприятиме підвищенню конкуренції на регіональному рівні;
- ◆ проекти, які мають потенціал до покращення якості продукції із географічними позначеннями;
- ◆ площі, які вперше висаджуються для зростання частки малих та середніх господарств.

Крім того, держави-члени повинні вести реєстр виноробних господарств, у якому має міститися актуальна інформація щодо виробничого потенціалу (стаття 145 Регламенту № 1308/2013).

Більш детальні правила щодо управління схемами надання дозволу на садіння виноградників та щодо реєстру виноробних господарств встановлюються Делегованим Регламентом (ЄС) № 2018/273 від 11 грудня 2017 року, яким доповнюється Регламент (ЄС) № 1308/2013.

Програми державної підтримки виноробства

Регламент № 1308/2013¹ передбачає можливість фінансування заходів у сфері виноробства через залучення коштів п'ятирічних національних програм підтримки («програми підтримки»). Така підтримка відповідно до законодавства ЄС повинна надаватися з дотриманням принципу недискримінації та з врахуванням економічного стану відповідних виробників.

До програм підтримки галузі виноробства можуть включатися виключно заходи з:

- 1) просування виноробної продукції, такий захід підтримки надається:
 - ◆ на території держав-членів ЄС з метою інформування споживачів про відповідальне споживання вина, про системи Союзу із зазначення походження та географічних зазначень;
 - ◆ за межами ЄС з метою підвищення конкурентоспроможності виноробної продукції, зокрема, сприяння участі у заходах, ярмарках чи виставках міжнародного значення, проведенню інформаційних кампаній, дослідженню нових ринків, необхідних для розширення ринкових можливостей;
- 2) реструктуризації та модернізації виноградників (може надаватися лише у формі компенсації виробникам за втрату доходу внаслідок реалізації заходу або внеску у витрати на реструктуризацію та модернізацію);
- 3) зеленого збору врожаю (green harvesting) («зелений збір врожаю» означає повне знищення або видалення грон винограду з метою зниження врожайності відповідної площі до нуля. Підтримка зеленого збору врожаю сприяє відновленню балансу попиту та пропозиції на ринку вина ЄС. Виплата не повинна перевищувати 50% суми прямих витрат на знищення або видалення грон винограду та втрати доходу, пов'язану з цим);
- 4) створення взаємних фондів (підтримка надається виробникам, які прагнуть застрахуватися від коливань на ринку, у вигляді тимчасової допомоги та допомоги, що поступово зменшується, для покриття адміністративних витрат фондів);
- 5) страхування врожаю (сприяє забезпеченню доходів виробників у випадку збитків, отриманих внаслідок стихійних лих, несприятливих кліматичних явищ, хвороб чи зараження шкідниками);
- 6) інвестицій (підтримка у вигляді інвестицій у матеріальні або нематеріальні активи переробних підприємств та інфраструктуру виноробних підприємств, а також маркетингові інструменти. Ці інвестиції мають бути спрямовані на поліпшення загальних показників діяльності підприємства та його адаптацію

¹ Статті 39-52 Регламенту № 1308/2013

до потреб ринку, а також на підвищення його конкурентоспроможності, зокрема з метою підвищення економії енергії, глобальної енергоефективності та сталості процесів);

- 7 > інновацій у галузі виноробства (підтримка може бути спрямована на розробку нових продуктів, процесів та технологій);
- 8 > дистиляції побічного продукту (підтримка надається суб'єктам господарювання, які переробляють побічні продукти виноробства, в сировину із вмістом алкоголю не менше 92 об.%. Спирт, отриманий унаслідок такої дистиляції, повинен використовуватися виключно для промислових або енергетичних цілей, щоб уникнути спотворення конкуренції).

Особливості маркування вин

У Регламенті № 1308/2013¹ встановлено вимоги до маркування та представлення² вина та іншої виноградної продукції, що продається на території ЄС або експортується до ЄС. Серед іншого, у законодавстві ЄС визначено перелік обов'язкових відомостей про таку продукцію, які повинні доводитися до відома споживачів, а також перелік відомостей, надання яких у маркуванні та представленні є добровільним.

Маркування та представлення вина та іншої продукції, виготовленої з винограду (grapevine products), повинні містити такі обов'язкові відомості:

- 1 > позначення категорії виноградної продукції (вино, ігристе вино, напівігристе вино та інші). Дозволяється не вказувати категорію виноградної продукції лише для тих вин, на етикетки яких наноситься найменування захищеного зазначення походження або захищене географічне зазначення;
- 2 > для вин із захищеним зазначенням походження або захищеним географічним зазначенням:
 - ◆ терміни «захищене зазначення походження» або «захищене географічне зазначення» (в законодавстві ЄС чітко визначено випадки, за яких нанесення таких термінів є необов'язковим);³
 - ◆ назву захищеного зазначення походження або захищеного географічного зазначення;
- 3 > фактичну міцність алкоголю за об'ємом;
- 4 > походження;
- 5 > вказівку на суб'єкта господарювання, що здійснив розлив, або, у випадку ігристого вина, газованого ігристого вина, якісного ігристого вина або якісного ароматичного ігристого вина, — найменування виробника або продавця (постачальника);
- 6 > про імпортера (у випадку імпортичних вин);
- 7 > у випадку ігристого вина, газованого ігристого вина, якісного ігристого вина або якісного ароматичного ігристого вина — про вміст цукру.

Маркування та представлення вина та іншої продукції виготовленої з винограду (grapevine products) може містити такі необов'язкові відомості:

- ◆ рік збору врожаю;
- ◆ назва одного або декількох винних сортів винограду;
- ◆ для інших вин, ніж ігристе вино, газоване ігристе вино, якісне ігристе вино або якісне ароматичне ігристе вино, — терміни, що вказують на вміст цукру;
- ◆ для вин із захищеним зазначенням походження або захищеним географічним зазначенням - традиційні терміни, що вказують на спосіб виробництва, витримку або якість, колір, тип місця або конкретну подію, пов'язану з історією вина;
- ◆ символ ЄС, що вказує на захищене зазначення походження або захищене географічне зазначення;

¹ Статті 119 та 120 Регламенту № 1308/2013

² Стаття 117 Регламенту № 1308/2013 «маркування» означає будь-які слова, деталі, торгові марки, торгову марку, зображення або символ, розміщені на будь-якій упаковці, документі, повідомленні, етикетці, кільці або комірці, що супроводжують або посилаються на даний товар; «презентація» означає будь-яку інформацію, що передається споживачам на упаковці відповідного продукту, включаючи форму та тип пляшок

³ Частина третя статті 119 Регламенту № 1308/2013

- ◆ терміни, що стосуються певних методів виробництва;
- ◆ для вин із захищеним зазначенням походження або захищеним географічним зазначенням — назву іншої географічної одиниці, яка менша або більша за територію, що лежить в основі зазначення походження або географічного зазначення.

Регламентом № 1308/2013 передбачено необхідність впровадження на національному рівні процедур сертифікації, затвердження та перевірки достовірності інформації про рік збору врожаю та назв винних сортів винограду для вин із захищеним зазначенням походження або захищеним географічним зазначенням.

Відповідно до Регламенту № 1308/2013, до маркування вина не можуть застосовуватися будь-які інші вимоги, крім тих, які передбачені цим Регламентом та Регламентом № 1169/2011.

Регламентом ЄС № 1169/2011¹ встановлені вимоги до інформації, що має міститися на харчових продуктах (включаючи алкогольні напої).

Стаття 9 Регламенту ЄС № 1169/2011 визначає перелік обов'язкової інформації, що повинна міститися на продуктах харчування, в тому числі на напоях та алкогольних напоях, зокрема:

- ◆ назва харчового продукту;
- ◆ перелік інгредієнтів;
- ◆ будь-який інгредієнт або допоміжний засіб для переробки, з тих, що перелічені в Додатку II, або отримані з речовини чи продукту, перерахованих в Додатку II, що здатні викликати алергію або непереносимість і які використовуються у виробництві або приготуванні продукту харчування і залишаються присутні в готовому продукті, й навіть у зміненому вигляді. Наприклад, одним з таких продуктів, здатних викликати алергію, у Додатку II до Регламенту № 1169/2011 зазначений «рибний желатин, що використовується як освітлювальний засіб у виробництві пива та вина»;
- ◆ кількість інгредієнтів;
- ◆ вага нетто продукту харчування;
- ◆ термін придатності або дата, до якої необхідно вжити;
- ◆ особливі умови зберігання або використання;
- ◆ назва або торгове найменування і адреса виробника чи імпортера;
- ◆ країна походження;
- ◆ інструкція з використання (якщо без інструкції використання продукту харчування може виявитися складним);
- ◆ вміст спирту у випадку з напоями, які містять більше 1,2% об'ємних одиниць алкоголю. При цьому детальні вимоги щодо позначення вмісту спирту зазначені у Додатку XII Регламенту ЄС № 1169/2011;
- ◆ інформація про поживні властивості продукту.

При цьому відповідно до частини 4 статті 16 Регламенту № 1169/2011 для напоїв, які містять більше **1,2%** об'ємних одиниць алкоголю, не потрібно зазначати інформацію щодо переліку інгредієнтів та інформацію про поживні властивості продукту.

Також відповідно до Додатку X Регламенту № 1169/2011 для вина, сидру, перрі, а також для напоїв, які містять **10%** або більше об'ємних відсотків спирту, не потрібно зазначати термін придатності чи дату, до якої необхідно вжити продукт.

¹ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1169/2011 від 25 жовтня 2011 р. щодо надання споживачам інформації про харчові продукти (далі – Регламент ЄС № 1169/2011) (Імплементація Регламенту ЄС № 1169/2011 передбачена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228-р) «Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»

Категорії виноградної продукції (grapevine products)

Частиною II Додатку VII до Регламенту № 1308/2013 встановлено 17 категорій виноградної продукції, визначення, позначення та описи, які застосовуються до них. Відповідно до Регламенту № 1308/2013¹, лише до продукції, яка відповідає встановленим характеристикам, можуть застосовуватися визначення, позначення та описи, передбачені Регламентом. Серед іншого, до категорій виноградної продукції належать:

1 «**ВИНО**», яке означає продукт, отриманий виключно в результаті повного або часткового спиртового бродіння свіжого винограду або виноградного сусла.

Вино повинно мати міцність алкоголю не менше **8,5%** об. за умови, що вино отримується виключно з винограду, зібраного в зонах, перелік яких встановлено законодавством, і з обсягом не менше **9%** з інших виноградарських зон. Як виняток, для вин із захищеним зазначенням походження або захищеним географічним зазначенням фактична міцність алкоголю може становити не менше **4,5%** об. Вино повинно мати загальну міцність алкоголю не більше **15%** об. Однак, як виключення:

♦ верхня межа загальної міцності алкоголю може становити **20%** об. для вин, вироблених без будь-якого збагачення з певних визначених законодавством виноробних районів Союзу,

♦ верхня межа загальної міцності алкоголю може перевищувати **15%** об. для вин із захищеним зазначенням походження, які були виготовлені без збагачення;

2 «**ІГРИСТЕ ВИНО**», яке означає продукт, який отримують в результаті першого або другого спиртового бродіння зі свіжого винограду, з виноградного сусла або з вина та який при відкритті виділяє вуглекислий газ, утворений виключно внаслідок бродіння. Ігристе вино має надлишковий тиск через діоксид вуглецю у розчині не менше **3 бар** при зберіганні за температури **20°C** у закритих контейнерах та загальну міцність кюве, призначеного для його приготування, не менше **8,5%** об.

3 «**ЯКІСНЕ ІГРИСТЕ ВИНО**», яке повинне мати надлишковий тиск через діоксид вуглецю у розчині не менше **3,5 бар** при зберіганні за температури **20°C** у закритих контейнерах та загальну міцність кюве, призначеного для його приготування, не менше **9%** об.

4 «**НАПІВІГРИСТЕ ВИНО**» — продукт, який отриманий з вина, молодого вина, яке ще перебуває у процесі бродіння, виноградного сусла або виноградного сусла у процесі бродіння, якщо вони мають загальну міцність алкоголю не менше **9%** об. Фактична міцність алкоголю в напівігристому вині повинна бути не менше **7%** об. Надлишковий тиск за рахунок ендogenous діоксиду вуглецю в розчині не менше **1 бар** і не більше **2,5 бар** при зберіганні при температурі **20°C** у закритих контейнерах.

¹ Стаття 78 Регламенту № 1308/2013

Таблиця 3.2. Перелік передбачених Регламентом № 2018/273 інструментів щодо супровідних документів, сертифікації та правил імпорту/експорту у секторі вина

Назва інструмента	Положення Регламенту № 2018/273	Опис інструмента
Супровідний транспортний документ	Стаття 8	<p>Кожна транспортна операція з перевезення виноробної продукції між суб'єктами господарювання, що залучені до процесу виробництва та продажу вина, повинна супроводжуватися документом на кожен партію.</p> <p>Перелік винятків, коли такий супровідний транспортний документ не вимагається, встановлений статтею 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. друкowana копія електронного адміністративного документу або будь-якого іншого комерційного документу, в якому у чітко ідентифікованій формі зазначається єдиний адміністративний код посилання (ARC) (документ, що видається для цілей переміщення в режимі призупиненого акцизного оподаткування відповідно до частини 6 статті 21 та пункту а) частини 1 статті 26 Директиви № 2008/118/ЄС); 2. після випуску для споживання — спрощений супровідний документ відповідно до частини 1 статті 34 Директиви № 2008/118/ЄС (лише для випуску в обіг в межах ЄС); 3. для малих виробників (відповідно до статті 40 Директиви № 2008/118/ЄС), а також для винної продукції, що не охоплюється акцизним податком, — друкowana копія встановленого державами-членами електронного адміністративного документу або будь-якого іншого комерційного документу, у якому у чітко ідентифікованій формі зазначається спеціальний адміністративний код посилання (MVV), присвоєний інформаційною системою або уповноваженим органом влади. <p>Зазначені документи (крім спрощеного супровідного документу відповідно до частини 1 статті 34 Директиви № 2008/118/ЄС) повинні також використовуватися для підтвердження походження, якості, року збору врожаю, характеристик винної продукції, сорту винограду, з яких виготовляється винна продукція, а також у передбачених випадках — для підтвердження захищеного зазначення місця походження або захищеного географічного зазначення.</p> <p>Для підтвердження захищеного зазначення місця походження або захищеного географічного зазначення держави-члени можуть вимагати окремий сертифікат, виданий уповноваженим органом держави-члена відповідно до встановлених такою державою вимог.</p>
Реєстр операторів, що залучені до процесу виноробства та продажу вина	Стаття 8	Держави-члени повинні вести актуальний реєстр суб'єктів господарювання, що здійснюють вирощування, збирання, виробництво, переробку, розлив, продаж вина.
Сертифікація експорту винної продукції	Стаття 12	<p>Сертифікація експорту винної продукції, яка використовується для підтвердження походження, якості, року збору врожаю, характеристик винної продукції, сорту винограду, з яких виготовляється винна продукція, а також у передбачених випадках - для підтвердження захищеного зазначення місця походження або захищеного географічного зазначення, повинна мати форму:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● супровідного транспортного документу, передбаченого статтею 8 Регламенту (крім спрощеного супровідного документу відповідно до частини 1 статті 34 Директиви № 2008/118/ЄС); ● спеціального експортного сертифікату, розробленого відповідно до форми, передбаченої у Частині II Додатку VI до цього Регламенту.

Назва інструмента	Положення Регламенту № 2018/273	Опис інструмента
Документи, які є доказом експорту винної продукції	Стаття 13	<p>Документом, що підтверджує переміщення винної продукції за межі ЄС, є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● звіт про експорт — для винної продукції, яка супроводжується друкованою копією електронного адміністративного документу або будь-якого іншого комерційного документу, в якому у чітко ідентифікованій формі зазначається єдиний адміністративний код посилання (ARC); ● посилання на експортну декларацію в супровідних документах — для винної продукції малих виробників, а також для винної продукції, що не охоплюється акцизним податком, яка супроводжується друкованою копією встановленого державами-членами електронного адміністративного документу або будь-якого іншого комерційного документу, в якому у чітко ідентифікованій формі зазначається спеціальний адміністративний код посилання (MVV).
Документи, які супроводжують імпорт винної продукції на територію ЄС	Стаття 15	<p>Для винної продукції на митну територію ЄС винна продукція повинна супроводжуватися одним з таких документів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● документом VI-1 (стаття 20 Регламенту) (у випадку, якщо держава імпорту включена до Розділу С Частини IV Додатку VII, яким встановлено перелік держав, з еквівалентною до ЄС системою контролю, документ VI-1 може бути замінений електронним документом, який надається країною імпорту на запит уповноваженого органу влади держави-члена ЄС); ● еквівалентним документом (статті 26-27 Регламенту); ● витягом з документа VI-2 (стаття 22 Регламенту).
Реєстр вхідних та вихідних операцій з винною продукцією	Ст.28-30 Регламенту № 2018/273, стаття 147 Регламенту № 1308/2013	<p>Усі суб'єкти господарювання у винному секторі (виробники, пакувальники, обробники та продавці) повинні вести реєстр усіх операцій з винною продукцією. Перелік таких операцій встановлений статтею 29 Регламенту, а перелік винятків щодо ведення реєстру - у статті 28 Регламенту.</p> <p>Держави-члени повинні вести реєстр таких суб'єктів господарювання</p>
Декларація про виробництво	Стаття 31	<p>Виробники кожного року зобов'язані подавати до компетентного органу декларацію про виробництво у відповідному винному році.</p>
Декларація про обсяги продукції на складах	Стаття 32	<p>Суб'єкти господарювання у винному секторі (виробники, пакувальники, обробники та продавці), які зберігають вино та сусло на складах, зобов'язані кожного року подавати компетентному органу декларацію про обсяги такої продукції станом на 31 липня.</p>
Декларація про обсяги урожаю	Стаття 33	<p>Держави-члени можуть вимагати, щоб усі суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність зі збору врожаю, або частина таких суб'єктів, визначена на підставі недискримінаційних критеріїв, подавали декларацію про обсяги урожаю до компетентного органу.</p>

Особливості регулювання продажу спиртних напоїв, передбачені законодавством ЄС

У законодавстві ЄС встановлюються вимоги до продажу (опису, представлення та маркування, захисту географічних зазначень) спиртних напоїв¹, дотримання яких є обов'язковим, незалежно від того, виробляються вони в державах-членах ЄС або поза їхніми межами. Відповідно до Регламенту № 110/2008, **до спиртних напоїв належать алкогольні напої з мінімальною міцністю 15% об.** Залежно від своїх характеристик усі спиртні напої класифікуються на категорії. Передбачено 46 різних категорій спиртних напоїв з різними якістьями, які повинен мати спиртний напій, щоб бути включеним до будь-якої з категорій. **Пиво з солоду, вино зі свіжого винограду, сидр, перрі та медовуха у значенні вказаного Регламенту не є спиртними напоями.**

Водночас до категорій спиртних напоїв, зокрема, належать:

- ◆ **медовий спиртний напій** — спиртний напій, який вироблено виключно методом бродіння та дистиляції медового суслу, дистильованого до 86% об. таким чином, щоб дистилят мав органолептичні показники, що походять від використаної сировини. Мінімальна міцність медового спиртного напою за об'ємною часткою спирту повинна становити 35%. Спирт розбавлений чи нерозбавлений не додається. Медовий спиртний напій не повинен мати доданого аромату, може містити тільки додану карамель як засіб для коригування кольору та може бути підсолоджений лише медом.
- ◆ **спиртний напій на основі сидру та/або перрі** — це спиртний напій, який вироблений виключно методом дистиляції до 86% об. сидру чи перрі таким чином, щоб дистилят мав запах і смак, що походять від цих фруктів, має кількість летких речовин, що дорівнює або перевищує 200 грамів на гектолітр спирту 100% об. та максимальний вміст метанолу 1000 грамів на гектолітр спирту 100% об. Мінімальна міцність спиртного напою на основі сидру та перрі за об'ємною часткою спирту повинна становити 37,5%. Додавання спирту розбавленого чи нерозбавленого не повинно відбуватися. Спиртний напій на основі сидру та перрі не повинен мати доданого аромату та може містити тільки додану карамель як засіб для коригування кольору.

Спиртні напої, які відповідають характеристикам, визначеним для тієї чи іншої категорії, повинні містити у своєму описі, представленні та маркуванні торговельне найменування, встановлене у відповідній категорії. Спиртні напої, які не підпадають під жодну з категорій, але водночас за своїми характеристиками є спиртними напоями, повинні містити у своєму описі, представленні та маркуванні торговельне найменування «спиртний напій». Торгові найменування можуть бути доповнені або замінені зареєстрованим географічним зазначенням.

Україна має зобов'язання з імплементації вказаного Регламенту відповідно до:

- ◆ Додатку XXXVIII Угоди про асоціацію;
- ◆ Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію², згідно з яким до 31 грудня 2021 року та до 31 грудня 2023 року відповідно необхідно внести зміни до законодавства з метою імплементації Регламенту № 110/2008, зокрема щодо закріплення на законодавчому рівні поняття «спиртний напій», забезпечення дотримання правил щодо комерційної назви спиртного напою, узгодження класифікації спиртних напоїв відповідно до стандартів ЄС, забезпечення дотримання правил визначення, опису, презентації і маркування спиртних напоїв, а також захисту їх географічних зазначень, встановлення єдиного класифікаційного переліку категорій спиртних напоїв та загальних правил щодо них, закріплення на законодавчому рівні заборони обгортки та фольги, вироблених на основі свинцю.

Відповідно до урядової моніторингової системи «Пульс Угоди» станом на листопад 2020 року інформація про будь-які законодавчі ініціативи, спрямовані на імплементацію Регламенту № 110/2008, відсутня.

¹ Відповідно до Регламенту № 110/2008, спиртний напій — це алкогольний напій, призначений для споживання людиною, який має певні органолептичні показники, мінімальну міцність 15 % об та який був вироблений:

(i) або безпосередньо:

- шляхом дистиляції природно зброджених продуктів, зі смако-ароматичними добавками чи без них, та/або
- шляхом мацерації або подібної переробки рослинної сировини в етиловому спирті сільськогосподарського походження та/або дистилятах сільськогосподарського походження, та/або спиртних напоях у значенні, встановленому в цьому Регламенті, та/або
- шляхом додавання смако-ароматичних добавок, цукрів чи інших підсолоджувальних продуктів, та/або інших сільськогосподарських продуктів та/або харчових продуктів до етилового спирту сільськогосподарського походження та/або до дистилятів сільськогосподарського походження, та/або до спиртних напоїв,

(ii) або шляхом змішування спиртного напою з одним чи кількома:

- іншими спиртними напоями, та/або
- етиловим спиртом сільськогосподарського походження або дистилятами сільськогосподарського походження, та/або
- іншими алкогольними напоями, та/або
- напоями.

² Пункти 138, 138, 1163- 1171 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106

ДОДАТОК № 4. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

1. АЛКОГОЛЬНА ПОЛІТИКА В КРАЇНАХ ЄС

Усі європейські країни мають ряд законів та норм, що стосуються алкоголю. Уряди можуть контролювати розподіл та продаж алкоголю через монопольні системи, ліцензування, обмеження годин та днів продажу.

Таблиця 4.1. Алкогольна політика в країнах ЄС станом на 2014 рік¹

Країна	Вид алкоголю	Акцизний податок	Мінімальна цінова політика	Ліцензія для виробництва	Ліцензія для роздрібно́ї торгівлі
Австрія	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Ні	Ні	Ні	Ні
Бельгія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Болгарія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Ні
Хорватія	Пиво	Так	Ні	Так	Ні
	Вино	Ні	Ні	Так	Ні
Кіпр	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Чеська Республіка	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Так	Ні	Так	Ні
Данія	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Так	Ні	Ні	Ні
Естонія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так
Фінляндія*	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Ні
Франція	Пиво	Так	Ні	Ні	Так
	Вино	Так	Ні	Ні	Так
Німеччина	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Ні	Ні	Ні	Ні
Греція	Пиво	Так	Ні	Так	Ні
	Вино	Ні	Ні	Так	Ні
Угорщина	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Ні	Ні	Ні	Ні
Ірландія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так
Італія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Латвія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так

¹ <https://www.letithapyn.eu/data-si/file/Report%20on%20the%20alcohol%20laws%20in%20EU.pdf>

Країна	Вид алкоголю	Акцизний податок	Мінімальна цінова політика	Ліцензія для виробництва	Ліцензія для роздрібно́ї торгівлі
Литва	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так
Люксембург	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Мальта	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Нідерланди	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так
Польща	Пиво	Так	Ні	Ні	Так
	Вино	Так	Ні	Ні	Так
Португалія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Ні	Ні	Так	Так
Румунія	Пиво	Так	Ні	Так	Так
	Вино	Так	Ні	Так	Так
Словакія	Пиво	Так	Ні	Так	Ні
	Вино	Так	Ні	Так	Ні
Словенія	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Так	Ні	Ні	Ні
Іспанія	Пиво	Так	Ні	Ні	Ні
	Вино	Ні		Ні	Ні
Швеція	Пиво	Так	Ні**	Ні	Ні
	Вино	Так		Ні	Ні
Великобританія	Пиво	Так	Ні	Ні	Так
	Вино	Так		Так	Так

* Монополія на всі алкогольні напої понад 4,7 об.%

** Ціни, встановлені державною монополією

2. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК НА АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ В КРАЇНАХ ЄС¹

Алкоголь — одне з небагатьох видів товарів (крім тютюну та енергетики), яким підлягає акцизний збір. Акцизні збори — це непрямі податки з продажу або використання конкретного товару. Метою акцизного збору в ЄС є запобігання будь-якому виду фальсифікації на єдиному ринку та забезпечення для бізнесу чесної конкуренції. Наприклад, щоб ніхто не міг встановити занадто низьку ціну та мати несправедливу перевагу. Хоча акцизний збір не є основною метою, а більше сприймається як інструмент підтримки інших політик, наприклад, у випадку з алкоголем - збільшення ціни, що призвело б до зниження споживання.

ЄС встановлює мінімальні ставки акцизного збору, і держави-члени вирішують самостійно, чи залишатимуться акцизи в їхній країні мінімальними чи вони його збільшать.

¹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_i_alcohol_en.pdf

Ставки акцизного податку на пиво в країнах ЄС

BEER		Standard rates					Reduced rates											
		CN 2203, CN 2206 (Actual alcoholic strength by vol. exceeding 0,5%.) (Article 2 of Directive 92/83/EEC)					"Low alcohol" (Not exceeding 2,8%.) (Article 5.1 of Directive 92/83/EEC)			"Independent small breweries" (Yearly production limited to 200.000 hl.) (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)								
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir 92/84/EEC)		0,748 EUR per hl/degree Plato of finished product. (Article 6 of Directive 92/84EEC)		1,87 EUR per hl/degree of alcohol of finished product. (Article 6 of Directive 92/84/EEC)		(Article 1 of Directive 92/83/EEC)					Rate may not be set more than 50% below the standard national rate. (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)							
MS	Nat Curr	Excise duty/hl/°Plato		Excise duty/hl/°alc.		VAT %	Additional comments	Excise duty/hl/°alc.		VAT %	Additional comments	Excise duty/hl/°Plato or /°alcohol		Hectolitre Range		VAT %	Additional comments	
		Nat Curr	EUR	Nat Curr	EUR			Nat Curr	EUR			Nat Curr	EUR	Nat Curr	EUR			From
AT	EUR		2			20	Flavoured beers: Following the judgement of the court in Case C-30/17 concerning the basis of assessment for flavoured beers according to the Plato scale, in Austria only the dry extract of the original wort will be taken into consideration but not the aromatic substances or sugar syrup added after the completion of fermentation. The tax rate remains the same.						1,2 hl/°Plato		12,499	20	<12,500 hl	
													1,4 hl/°Plato	12,5	24,999	20	<25,000 hl	
														1,6 hl/°Plato	25	37,499	20	<37,500 hl
															1,8 hl/°Plato	37,499	50	20

BE	EUR		2,0043			21						1,7428 hl/°Plato		12,5	21	yearly production <=12,500 hl
												1,801 hl/°Plato	12,5	25	21	yearly production <=25,000 hl
												1,859 hl/°Plato	25	50	21	yearly production <=50,000 hl
												1,9172 hl/°Plato	50	75	21	yearly production <=75,000 hl
												1,9754 hl/°Plato	75	200	21	yearly production <=200,000 hl
BG	BGN	1,5	0,7669			20	per 1 hectolitre for Plato degrees of the initial extract content			20	0,75 hl/°Plato	0,3835 hl/°Plato			20	
CY	EUR				6	19						3 hl/°Alc			19	As from 28/7/2017, a reduced rate of €3 per hl per ° Alcohol on beer produced by independent small breweries with yearly production of up to 1,000 hl, has been introduced.

CZ	CZK	32	1,2432			21					16 hl/°Plato	0,6216 hl/°Plato		10	21	Production up to 10,000 hl inclusive
											19,2 hl/°Plato	0,7459 hl/°Plato	10	50	21	Production from 10,000 hl up to 50,000 hl inclusive
											22,4 hl/°Plato	0,8702 hl/°Plato	50	100	21	Production from 50,000 hl up to 100,000 hl inclusive
											25,6 hl/°Plato	0,9946 hl/°Plato	100	150	21	Production from 100,000 hl up to 150,000 hl inclusive
											28,8 hl/°Plato	1,1189 hl/°Plato	150	200	21	Production from 150,000 hl up to 200,000 hl inclusive
DE	EUR		0,787			19					0,4407 hl/°Plato		5	19	<=5,000 hl	
											0,5288 hl/°Plato	5	10	19	<=10,000 hl	
											0,617 hl/°Plato	10	20	19	<=20,000 hl	
											0,661 hl/°Plato	20	40	19	<=40,000 hl	
DK	DKK			48,74	6,5287	25	0	0	25	Beer with an alcohol content less than 2.8% is not taxed.					Please see footnote (1), (2) and (3)	
EE	EUR				12,7	20			20	Not applied	6,35 hl/°Alc		15	20	If annual amount of product is <=15,000 hl	
EL	EUR		5			24				Not applied	2,5 hl/°Plato				24	

ES	EUR		7,48			21	Basis of assessment: hectolitres of finished product. Products with an alcoholic strength exceeding 2.8 per cent vol. and a Plato degree less than 11	0	21	Products with an alcoholic strength not exceeding 1.2 per cent vol.						
			9,96			21	Basis of assessment: hectolitres of finished product. Products with Plato degree of not less than 11 and not more than 15	2,75	21	Basis of assessment: hectolitres of finished product. Products with an alcoholic strength exceeding 1.2 per cent vol. and not more than 2.8 per cent vol.						
			13,56			21	Basis of assessment: hectolitres of finished product. Products with a Plato degree greater than 15 and not more than 19									
			0,91			21	Products with a Plato degree greater than 19									
FI	EUR			36,5	24			9,6	24	>0.5%<= 2.8%			5	24	<=5,000 hl	
											18,25 hl/°Alc					
												25,55 hl/°Alc	5,001	30	24	<=30,000 hl
												29,2 hl/°Alc	30,001	55	24	<=55,000 hl
												32,85 hl/°Alc	55,001	100	24	<=100,000 hl
										36,5 hl/°Alc	100,001	150	24	<=150,000 hl		
FR	EUR			7,61	20			3,81	20			3,81 hl/°Alc			20	

HR	HRK			40	5,3973	25						20 hl/°Alc	2,6987 hl/°Alc		5	25	yearly production ≤ 5,000 hl	
												22 hl/°Alc	2,9685 hl/°Alc	5,001	25	25	yearly production 5,001 - 25,000 hl	
												24 hl/°Alc	3,2384 hl/°Alc	25,001	75	25	yearly production 25,001 - 75,000 hl	
												26 hl/°Alc	3,5083 hl/°Alc	75,001	125	25	yearly production 75,001 - 125,000 hl	
HU	HUF			1,62	4,8389	27					810 hl/°Alc	2,4194 hl/°Alc				27	Yearly production < 200,000 hl beer	
IE	EUR				22,55	23	Exceeding 2.8% volume		0	23	Exceeding 0.5% but not exceeding 1.2%		11,27 hl/°Alc		40	23	Yearly production ≤ 40,000 hl	
									11,27	23	Exceeding 1.2% but not exceeding 2.8%							
IT	EUR		2,99			22						1,794 hl/°Plato			10	22	reduced rate equal to 60% of the ordinary excise duty rate is applied to beer brewed by independent small breweries with a production of non more than 10,000 hl per year	
LT	EUR				7,11	21												
LU	EUR		0,7933			17	> 200,000 hl (cat. 3)			17		0,3966 hl/°Plato		50		17	annual production ≤ 50,000 hl (cat. 1)	
												0,4462 hl/°Plato	50	200	17	annual production ≤ 200,000 hl (cat. 2)		

LV	EUR				7,4	21	Minimum level of taxation 13.6 EUR per 100 litres.						3,7 hl/°Alc			21	Tax rate for the first 10,000 hl beer produced in one calendar year. Minimum level of taxation 13.6 EUR per 100 litres.
MT	EUR		1,93			18			0,45	18			0,965 hl/°Plato			18	
NL	EUR		8,83			21	<7% Plato		8,83	21	<= 1.2% alcohol		26,35 hl/°Plato			21	7-11% Plato
			28,49			21	7-11% Plato						35,11 hl/°Plato			21	11-15% Plato
			37,96			21	11-15% Plato						43,92 hl/°Plato			21	>15% Plato
			47,48			21	>15% Plato										
PL	PLN	8,57	1,9578			23						4,285 hl/°Plato	0,9789 hl/°Plato			23	
PT	EUR		10,44			23	strength by vol.>1.2%. Plato <=7°.		8,34	23	strength by vol.>0.5% and <=1.2%.		5,22 hl/°Plato			23	strength by vol.>1.2%. Plato <=7°.
			16,7			23	strength by vol.>1.2%. Plato >7° and <= 11°.		4,17	23	Reduced Rate "Independent small breweries" strength by vol.>0.5% and <=1.2%.		8,35 hl/°Plato			23	strength by vol.>1.2%. Plato >7° and <= 11°.
			20,89			23	strength by vol.>1.2%. Plato 11° and <= 13°.						10,45 hl/°Plato			23	strength by vol.>1.2%. Plato 11° and <= 13°.
			25,06			23	strength by vol.>1.2%. Plato 13° and <= 15°.						12,53 hl/°Plato			23	strength by vol.>1.2%. Plato 13° and <= 15°.
			29,3			23	strength by vol.>1.2%. Plato >15°.						14,65 hl/°Plato			23	strength by vol.>1.2%. Plato >15°.
RO	RON	3,53	0,743			19				not applicable	1,95 hl/°Plato	0,4104 hl/°Plato			19		
SE	SEK			202	18,6963	25		0	0	25							
SI	EUR				12,1	22						6,05 hl/°Alc		20	22		
SK	EUR				3,587	20						2,652 hl/°Alc			20		

UK	GBP			19,08	21,449	20	Exceeding 2.8% - not exceeding 7.5% alcohol by volume	8,42	9,4655	20	Exceeding 1.2% - not exceeding 2.8% abv	9,54 hl/°Alc	10,7245 hl/°Alc		4,999	20	
				24,77	27,8455	20	Exceeding 7.5% alcohol by volume										

AT: The AT standard rate is € 2 / hectolitre / degrees Plato. A reduction in Austria will only be granted to independent breweries with a maximum annual production volume of 50 000 hl and the tax difference may be reimbursed at the request of the person who has paid the tax (standard rate) in Austria. The production quantities, as well as the taxation on the standard tax rate in Austria must be proven in order to receive a refund.

DK: The reduction depends on the brewery's annual production of beer.

1) < 3,700 hl - reduce the excise duty by 50 percent.

2) >= 3,700 and < 20,000 - reduce the excise duty in percent that equals to 168,607 divided by the produced amount in hl + 4.43 dkk.

3) > 20,000 hl - reduce the excise duty in percent that equals to 14.29 reduced by dividing the produced amount in hl by 14,003.

LU: An additional duty is imposed on products containing a mixture of beer and non-alcoholic drinks. Rates: 600€ / HL of finished product

LV: Planned standard tax rate from 01.03.2020. - 8.1 EUR per hl per °Alc, minimum level 14.9 EUR per hl.

Reduced rate from 01.03.2020. for independent small breweries - 4.05 EUR per hl per °Alc, minimum level 14.9 EUR per hl.

SI: Small breweries (yearly production <= 20,000 hl).

Exemption is for natural person use of beer if yearly production is less than 500 l.

UK: For breweries producing less than 5,000hl, 50% of the standard beer duty rate is applied.

For breweries producing between 5,000hl and 30,000hl the following formula is used: (annual production - 2,500)/annual production x standard rate. For breweries producing between 30,000hl and 60,000hl the following formula is used:

(annual production - (2,500hl - 8.33% of annual production in excess of 30,000hl))/annual production x standard rate.

With effect from 1st October 2011 an additional duty, High Strength Beer Duty, is charged on beers exceeding 7.5% alcohol by volume at £5.48 per hectolitre.

IE	EUR		424,84	23	Exceedin g 5.5% volume but not excee- din g 15% volume		849,68	23	Exceedin g 5.5% volume		141,57	23	Not exceeding 5.5% volume		141,57	23	Not exceeding 5.5% volume
	616,45	23	Exceedin g 15% volume														
IT	EUR		0				0										
LT	EUR		164,67	21			164,67	21			65,46	21			65,46	21	
LU	EUR		0	17			0	17				17				17	
LV	EUR		101	21			101	21									
MT	EUR		20,5	18			20,5	18					N/A				N/A
NL	EUR		88,3	21	>8.5%		88,3	21	>8.5%		44,24	21	<= 8.5%		44,24	21	<= 8.5%
PL	PLN	174	39,7496	23		174	39,7496	23									
PT	EUR		0	13			0	23									
RO	RON	0	0	19		50,73	10,6775	19					not applicable				not applicable
SE	SEK	2,618	242,3109	25	5,479 SEK if ABV is 15-18 %	2,618	242,310 9	25	5,479 SEK if ABV is 15-18 %	0	0	25	<2.25%	0	0	25	<2.25%
5.47 9	507,112 9	25		5.47 9	507,1129	25		919	85,0587	25	2.25-4.5%	919	85,0587	25	2.25-4.5%		
								1,358	125,6907	25	4.5-7%	1.35 8	125,6907	25	4.5-7%		
								1,869	172,9867	25	7-8.5%	1.86 9	172,9867	25	7-8.5%		
SI	EUR		0	22			0	22			0	22	The small producer of wine owns and uses at least 0.1 hectares and		0	22	
													a maximum of 20 hectares of vineyard, and annually does not produce more than 100,000 liters of wine.				
SK	EUR		0	20			79,65	20							54,16	20	

UK	GBP	297,57	334,5175	20	Exceedin g 5.5% - not exceedin g 15% abv	381,15	428,475 1	20	8.5% and above - not exceedin g 15% abv	91,68	103,0633	20	Exceeding 1.2% - not exceeding 4% abv	288,1	323,8716	20	Exceeding 5.5% - less than 8.5% abv
								126,0 8	141,7346	20	Exceeding 4% - not exceeding 5.5% abv						

LU: VAT for still wine is 14% if the alcoholic strength is lower or equal than 13°

An additional duty is imposed on products containing a mixture of wine and non-alcoholic drinks. Rates: 600€ / HL of finished product

LV: Planned tax rate from 01.03.2020. - 111 EUR per hl.

UK: On 1.2.2019, changes came in amending the rates as follows:

288.65 GBP increase to 297.57 GBP

369.72 GBP increase to 381.15 GBP

88.93 GBP increase to 91.68 GBP

122.30 GBP increase to 126.08 GBP

279.46 GBP increase to 288.10 GBP

HU	HUF	9,87	29,4812	27		16,46	49,1651	27		0	0	27	Still blend of more than 50% wine and sparkling mineral water without added flavouring				
IE	EUR		309,84	23	Cider and Perry exceeding 8.5% volume		619,7	23	Cider and Perry exceeding 8.5% volume		47,23	23	Cider and Perry not exceeding 2.8% volume		47,23	23	Cider and Perry not exceeding 2.8% volume
			424,84	23	Other than Cider and Perry exceeding 5.5% volume		849,68	23	Other than Cider and Perry exceeding 5.5% volume		94,46	23	Cider and Perry exceeding 2.8% but not exceeding 6.0% volume		94,46	23	Cider and Perry exceeding 2.8% but not exceeding 6.0% volume
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
												218,44	23	Cider and Perry exceeding 6.0% but not exceeding 8.5% volume		218,44	23
										141,57	23	Other than Cider and Perry not exceeding 5.5% volume		141,57	23	Other than Cider and Perry not exceeding 5.5% volume	
IT	EUR		0				0										
LT	EUR		164,67	21			164,67	21			65,46	21			65,46	21	
LU	EUR		0	17			0	17				17				17	
LV	EUR		101	21			101	21			64	21	<= 6.0% vol.		64	21	<= 6.0% vol.
MT	EUR		2	18			2	18					N/A				N/A
NL	EUR		88,3	21	>8.5%		88,3	21	>8.5%		44,24	21	<=8.5%		44,24	21	<=8.5%
PL	PLN	97	22,1593	23	cider & perry with the actual strength by volume not exceeding 5.0 % vol.	97	22,1593	23	cider & perry with the actual strength by volume not exceeding 5.0 % vol.								

MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments	Excise duty per hectolitre		VAT %	Additional comments
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
		174	39,7496	23	other fermented beverages	174	39,7496	23	other fermented beverages								
PT	EUR		10,44	23			10,44	23									
RO	RON	424,9	89,4319	19		50,73	10,6775	19					not applicable				not applicable
		0	0	19	cider and perry, hydromel	0	0	19	cider and perry								
SE	SEK	2,618	242,3109	25		2,618	242,3109	25		0	0	25	<2.25%	0	0	25	<2.25%
										919	85,0587	25	2.25-4.5%	919	85,0587	25	2.25-4.5%
										1,358	125,6907	25	4.5-7%	1,358	125,6907	25	4.5-7%
										1,869	172,9867	25	7-8.5%	1,869	172,9867	25	7-8.5%
SI	EUR		0	22			0	22			0	22			0	22	
SK	EUR		0	20			79,65	20							54,16	20	
UK	GBP									61,04	68,619	20	Cider and perry exceeding 7.5% - less than 8.5% abv	40,38	45,3937	20	Cider and perry exceeding 1.2% - not exceeding 5.5% abv
										40,38	45,3937	20	Cider and perry exceeding 1.2% - less	288,1	323,8716		Cider and perry exceeding 5.5% - less

LU: An additional duty is imposed on products containing a mixture of fermented beverages and non-alcoholic drinks. Rates: 600€ / HL of finished product

LV: Planned tax standard rate from 01.03.2020. - 111 EUR per hl.

UK: On 1.2.2019, changes amended the rates as follows:

279.46 GBP increase to 288.10 GBP

In addition, a new rate comes into force for cider and perry at least 6.9% - not exceeding 7.5% of 50.71 GBP.

Current rate for cider and perry exceeding 1.2% not exceeding 7.5% will not be from 1.2% - less than 6.9%. This remains at 40.38 GBP.

3. ВИРОБНИЦТВО АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

3.1. ПИВО

Сполучені Штати Америки¹

Американський крафтовий пивовар — це невелика та незалежна пивоварня з річним виробництвом не більше **6 мільйонів барелів** пива (приблизно **3%** річних продажів в США), менше **25%** якої належить або контролюється представником алкогольної індустрії, який сам не є крафтовим пивоваром.

У 2019 невеликі і незалежні пивовари США в сукупності виробили **26,3 мільйона барелів** пива (близько **3 млрд л.**) і продемонстрували загальне зростання на **4%**, збільшивши загальну частку ринку крафтового пива за обсягом до **13,6%**.

Невеликі і незалежні пивовари створюють робочі місця та вносять значний вклад в економіку держави. Крафтові компанії також зберігають досить стабільні темпи зростання і продовжують збільшувати частку на ринку пива.

У 2019 році функціонувало **8275** крафтових пивоварень, у тому числі **2058** мікропивоварних заводів, **3011** пивоварних заводів, **2966** пивоварних заводів при барах та **240** регіональних пивоварних заводів. Протягом року було відкрито **942** нових пивоварних заводи та **294** закрито.

Європейський Союз

 Європейський Союз у цілому є другим за величиною виробником пива у світі. У 2016 році в ЄС налічувалося близько **8500** активних пивоварних заводів. У 2016 році щорічне виробництво пива перевищило позначку в **40 мільярдів літрів**, а кількість робочих місць у пивоварній галузі становило близько **2,3 млн**.

Споживачі, як правило, готові платити вищі ціни за це пиво, як наслідок, загальний ринок зміщується до менших обсягів, але більш цінних продуктів.

Це різноманіття також відображається на кількості мікропивоварень, що зростає. Особливо в Чехії, Франції, Португалії, Словенії, Іспанії, Швеції, Швейцарії, Італії та Великобританії.²

Ключові статистичні дані пивоварної галузі в Європі:³

- **5000** європейських пивоварень
- Більше **2 мільйонів** робочих місць, що становить **1%** усіх робочих місць в ЄС
- Понад **50 мільярдів євро** доданої вартості щороку
- Щорічні податкові надходження понад **50 мільярдів євро**

¹ <https://www.brewersassociation.org/press-releases/brewers-association-releases-annual-growth-report-for-2019/>

² <https://www.smilebrewing.com/wp-content/uploads/2018/05/SMILE-REPORT-2018.pdf>

³ https://brewersofeurope.org/site/brewers/index.php?doc_id=850

Таблиця 4.2. Пивоварні профілі країн ЄС¹

Країна ЄС	Пивоварні	Малі пивоварні ²	Виробництво (гл)	Робочі місця	Експорт (гл)	Споживання (л/рік)
Австрія	298	126	9472000	3700	1259000	107
Бельгія	304		20616000	6300	16185000	68
Болгарія	29	16	5070000	2100	186000	75
Хорватія	6		3434000	1500	673000	84
Кіпр	4		398000		11000	59
Чеська Республіка	488	440	21722000	5600	5103000	141
Данія	206	175	6040000	5600	3110000	62
Фінляндія	82	104	3812000	1700	229000	77
Франція	1600	1450	22000000	7080	6768000	33
Німеччина	1539	853	93652000	27561	15765000	102
Греція	46	30	3933000	2000	368000	36
Угорщина	77	74	6090000	1835	496000	64
Ірландія	128	75	8322000	1100	3692000	80
Італія	874	692	16415000	550	3045000	34
Литва	72		2727000	2300	682000	88
Люксембург	34	31	293000	116	96000	72
Норвегія	128	103	2312000	1200	51000	51
Польща	250		42603000	9500	3758000	100
Португалія	120	115	6758000	2274	1622000	51
Румунія*	64		16600000	5973	549000	85
Словакія	73	57	2144000	1500	90000	74
Словенія	99	97	2303000	798	778000	80
Іспанія*	538		38134000	7200	2975000	52
Швеція	375	369	4480000		506000	58
Швейцарія	1021	933	3659000	3000	43000	55
Нідерланди	699		24912000	6100	14598000	70
Туреччина	15		9567000		530000	11
Великобританія*	2030		42282000	17200	5230000	73

* Дані в Іспанії охоплюють усі мікропивоварні, незалежно від обсягу їх виробництва.

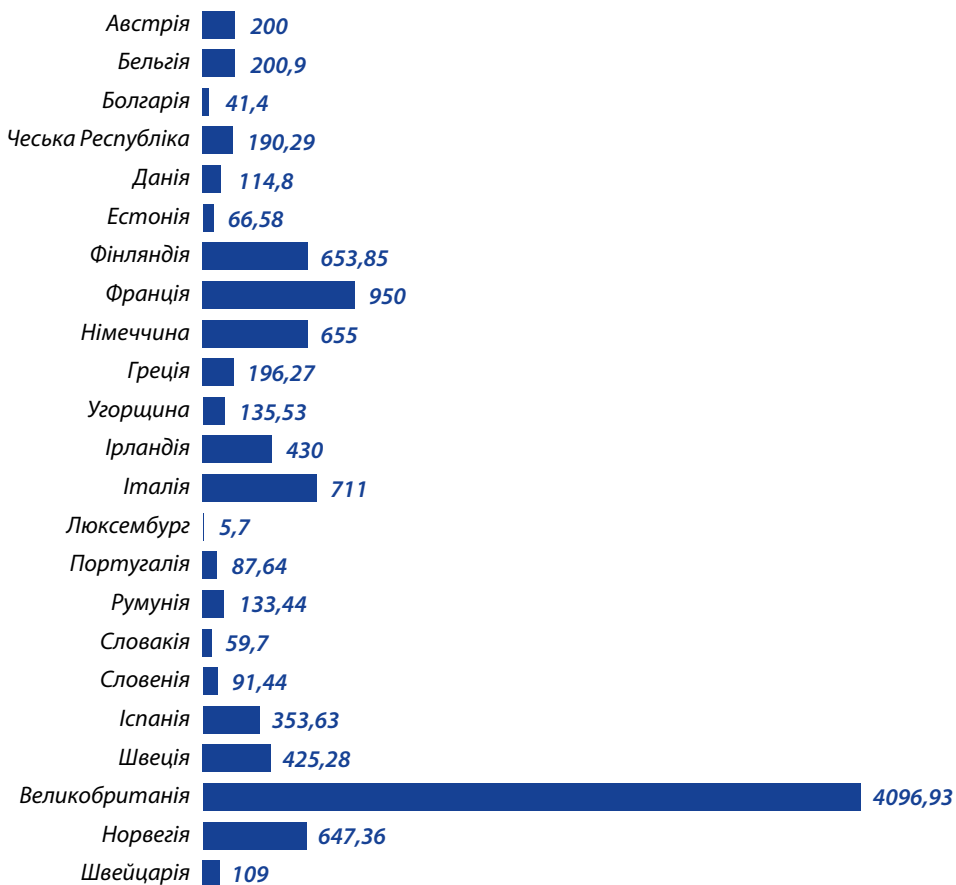
Дані Великобританії охоплюють усі пивоварні, що виробляють до 60 000 гектолітрів на рік і отримують «допомогу малому пивоварові» у Великобританії.

Дані Румунії охоплюють усі мікропивоварні підприємства незалежно від їх обсягу виробництва.

¹ https://brewersofeurope.org/site/countries/figures.php?doc_id=689

² <https://brewersofeurope.org/uploads/mycms-files/documents/publications/2019/european-beer-trends-2019-web.pdf>

Діаграма 4.3. Надходження від акцизного податку за пиво в країнах ЄС у 2018 році, млн євро¹

¹ <https://brewersofeurope.org/uploads/mycms-files/documents/publications/2019/european-beer-trends-2019-web.pdf>

Таблиця 4.4. Рівні ставок увізного мита України, які застосовуються у 2021 році до імпорту товарів походженням з Європейського Союзу в рамках вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (Додаток І-А до Угоди про асоціацію)¹

Код згідно УКТЗЕД	Назва	Базова ставка увізного мита	Перехідний період, років	Ставка увізного мита на 2021 рік
2204	Вина виноградні, включаючи вина кріплені; сусло виноградне, крім того, що включено до товарної позиції 2009:			
2204 10	вина ігристі:			
	з фактичною концентрацією спирту не менш як 8,5 об. %:			
2204 10 11 00	Champagne (шампанське)	1,5 €/літр	5	0
2204 10 19 00	інші	1,5 €/літр	5	0
	інші:			
2204 10 91 00	Asti spumante (Асти спуманте)	1,5 €/літр	5	0
2204 10 99 00	інші	1,5 €/літр	5	0
	інші вина; виноградне сусло, бродіння якого зупинене шляхом додання спирту:			
2204 21	у посудинах місткістю 2 л або менше:			
2204 21 10 00	вина, крім зазначених у товарній підпозиції 2204 10, у пляшках з «грибоподібними» корками, які підтримуються за допомогою кріплень чи зав'язок; вина в іншій тарі, з надмірним тиском не менш як 1 бар, але менш як 3 бар при температурі 20 °С, який обумовлений розчиненням діоксидом вуглецю	0,3 €/літр	5	0
	інші:			
	з фактичною концентрацією спирту не більш як 13 об. %:			
	високоякісні вина, вироблені у певних регіонах:			
	білі:			
2204 21 11 00	ельзаське (Alsace)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 12 00	бордо (Bordeaux)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 13 00	бургундське (Bourgogne)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 17 00	долина Луари (Val de Loire)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 18 00	мозель-саар-рувер (Mosel-Saar-Ruwer)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 19 00	пфальц (Pfalz)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 22 00	рейхесен (Rheinhessen)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 23 00	токайське (Tokay)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 24 00	лаціо (Lazio)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 26 00	тосканське (Toscana)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 27 00	трентіно (Trentino), альто адідже (Alto Adige) і фріулі (Friuli)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 28 00	венето (Veneto)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 32 00	вино верде (Vinho Verde)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 34 00	пенедес (Penedes)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 36 00	ріоя (Rioja)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 37 00	валенсія (Valencia)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 38 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	інші:			0
2204 21 42 00	бордо (Bordeaux)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 43 00	бургундське (Bourgogne)	0,3 €/літр	5	0

¹ Витяг з рівнів ставок увізного мита України, які застосовуються у 2021 році до імпорту товарів походженням з Європейського Союзу в рамках вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (Додаток І-А до Угоди про асоціацію) — <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0bf5b3e8-67fa-498d-99bc-80652231b49c&title=SkasuvanniaUviznikhMit>

Код згідно УКТЗЕД	Назва	Базова ставка увізного мита	Перехідний період, років	Ставка увізного мита на 2021 рік
2204 21 44 00	божолє (Beaujolais)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 46 00	кот дю рон (Côtes du Rhône)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 47 00	лангедок-русільйон (Languedoc-Roussillon)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 48 00	долина Луари (Val de Loire)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 62 00	П'ємонт (Piemonte)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 66 00	тосканське (Toscana)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 67 00	трентіно (Trentino) і альто адідже (Alto Adige)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 68 00	венето (Veneto)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 69 00	дао (Dão), берада (Bairrada) і дуру (Douro)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 71 00	Навара (Navarra)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 74 00	пенедес (Penedés)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 76 00	ріоя (Rioja)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 77 00	вальдепеніас (Valdepenas)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 78 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	інші:			0
2204 21 79 00	білі	0,3 €/літр	5	0
2204 21 80 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 13 об.%, але не більш як 15 об.%:			
	вина високоякісні, виготовлені у певних регіонах:			
	білі:			
2204 21 81 00	токайське (Tokay)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 82 00	інші	0,3 €/літр	5	0
2204 21 83 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	інші:			0
2204 21 84 00	білі	0,3 €/літр	5	0
2204 21 85 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 15 об.%, але не більш як 18 об.%:			
2204 21 87 00	марсала (Marsala)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 88 00	самос (Samos) і мускат лемнос (Muscat de Lemnos)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 89 00	портвейн (Port)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 91 00	мадера (Madeira) і мускатель сетюбаль (Moscatel de Setubal)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 92 00	херес (Sherry)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 94 00	інші	0,3 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 18 об.%, але не більш як 22 об.%:			
2204 21 95 00	портвейн (Port)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 96 00	мадера (Madeira), херес (Sherry) та мускатель сетюбаль (Moscatel de Setubal)	0,3 €/літр	5	0
2204 21 98 00	інші	0,3 €/літр	5	0
2204 21 99 00	з фактичною концентрацією спирту більш як 22 об.%	0,3 €/літр	5	0

Код згідно УКТЗЕД	Назва	Базова ставка увізного мита	Перехідний період, років	Ставка увізного мита на 2021 рік
2204 29	інші:			
2204 29 10 00	вина, крім зазначених у товарній підпозиції 2204 10, у пляшках з «грибоподібними» корками, які підтримуються за допомогою кріплень чи зав'язок; вина в іншій тарі, з надмірним тиском не менш як 1 бар, але менш як 3 бар при температурі 20 °С, який обумовлений розчиненням діоксидом вуглецю	0,4 €/літр	5	0
	інші:			
	з фактичною концентрацією спирту не більш як 13 об.%:			
	вина високоякісні, виготовлені у певних регіонах:			
	білі:			
2204 29 11 00	токайське (Tokay)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 12 00	бордо (Bordeaux)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 13 00	бургундське (Bourgogne)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 17 00	долина Луари (Val de Loire)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 18 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	інші:			
2204 29 42 00	бордо (Bordeaux)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 43 00	бургундське (Bourgogne)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 44 00	божолє (Beaujolais)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 46 00	кот дю рон (Côtes du Rhône)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 47 00	лангедок-русільйон (Languedoc-Roussillon)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 48 00	долина Луари (Val de Loire)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 58 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	інші:			
	білі:			
2204 29 62 00	Сицилія (Sicilia)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 64 00	венето (Veneto)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 65 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	інші:			
2204 29 71 00	пуглія (Puglia)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 72 00	Сицилія (Sicilia)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 75 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 13 об.%, але не більш як 15 об.%:			
	вина високоякісні, виготовлені у певних регіонах:			
	білі:			
2204 29 77 00	токайське (Tokay)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 78 00	інші	0,4 €/літр	5	0
2204 29 82 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	інші:			
2204 29 83 00	білі	0,4 €/літр	5	0
2204 29 84 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 15 об.%, але не більш як 18 об.%:			
2204 29 87 00	марсала (Marsala)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 88 00	самос (Samos) і мускат лемнос (Muscat de Lemnos)	0,4 €/літр	5	0

Код згідно УКТЗЕД	Назва	Базова ставка увізного мита	Перехідний період, років	Ставка увізного мита на 2021 рік
2204 29 89 00	портвейн (Port)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 91 00	мадера (Madeira) і мускатель сетюбаль (Moscatel de Setubal)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 92 00	херес (Sherry)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 94 00	інші	0,4 €/літр	5	0
	з фактичною концентрацією спирту більш як 18 об.%, але не більш як 22 об.%:			
2204 29 95 00	портвейн (Port)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 96 00	мадера (Madeira), херес (Sherry) та мускатель сетюбаль (Moscatel de Setubal)	0,4 €/літр	5	0
2204 29 98 00	інші	0,4 €/літр	5	0
2204 29 99 00	з фактичною концентрацією спирту більш як 22 об.%	0,4 €/літр	5	0
2204 30	інше виноградне сушло:			
2204 30 10 00	в процесі бродіння або бродіння якого зупинено по-іншому, ніж доданням спирту	10	5	0
	інше:			
	густиною 1,33 г/см ³ або менше при температурі 20 °C і з фактичною концентрацією спирту не більш як 1 об.%:			
2204 30 92 00	концентроване	10	5	0
2204 30 94 00	інше	10	5	0
	інші:			
2204 30 96 00	концентроване	10	5	0
2204 30 98 00	інше	10	5	0

ДОДАТОК № 5. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЛІЦЕНЗІЯ НА ВИРОБНИЦТВО АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	Ні	-0.30
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	Так	0.30
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		4.3	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		3.7	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 6. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЛІЦЕНЗІЯ НА ПРАВО ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	Ні	-0.30
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	Так	0.30
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		4.3	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		3.7	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 7. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЛІЦЕНЗІЯ НА РОЗДРІБНУ ТОРГІВЛЮ АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	Ні	-0.30
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	Так	0.30
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		4.3	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		3.7	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 8. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «АТЕСТАТ ВИРОБНИЦТВА АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ (КРІМ МАЛИХ ВИРОБНИЦТВ ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ) ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	Ні	-0.30
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	-0.30
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
Сума балів ризиків корупції		8.3	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		5.7	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 9. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ДОГОВІР З АКРЕДИТОВАНОЮ ЛАБОРАТОРІЄЮ (У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ВЛАСНОЇ АКРЕДИТОВАНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ)» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		4	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 10. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ДОВІДКА ПРО ВНЕСЕННЯ МІСЦЯ ЗБЕРІГАННЯ ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ МІСЦЬ ЗБЕРІГАННЯ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		5.4	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 11. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ДЕКЛАРАЦІЯ ВІДПОВІДНОСТІ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ МАЛИХ ВИРОБНИЦТВ ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИМОГАМ ЗАКОНОДАВСТВА» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		2	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		1	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 12. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ВИСНОВОК ПРО ЯКІСТЬ НОВОЇ ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		3	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 13. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «МАРКА АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
Сума балів ризиків корупції		5.4	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 14. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «МАРКУВАННЯ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ (ЕТИКЕТКАМИ АБО КОНТРЕТИКЕТКАМИ, МАРКАМИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ)» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Так	-0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
Сума балів ризиків корупції		5.4	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 15. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ДЕКЛАРАЦІЯ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Так	0.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Так	0.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		5	Низький корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		2	Регулювання дружнє для бізнесу

ДОДАТОК № 16. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТУ САДІННЯ ВИНОГРАДНИКІВ ДЛЯ ВИНОРОБСТВА» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 17. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІНСТРУКЦІЙ (ТА ЗМІН ДО НИХ) НА ОКРЕМІ НАЙМЕНУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 18. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ПОГОДЖЕННЯ НА СПИСАННЯ ВИНОГРАДНИКІВ УСІХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ, ЯКІ ЗАКЛАДАЛИСЯ ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 19. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ПОГОДЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ВИРОБНИЦТВО ВИН» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 20. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІНСТРУКЦІЙ НА ВИРОБНИЦТВО ВИН КОНТРОЛЬОВАНИХ НАЙМЕНУВАНЬ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 21. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІНСТРУКЦІЙ НА ВИРОБНИЦТВО НОВИХ МАРОК ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 22. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНСТРУМЕНТУ (ЗАСОБУ) РЕГУЛЮВАННЯ «РЕЄСТРАЦІЯ ВИНОГРАДНИХ НАСАДЖЕНЬ» ТА ЙОГО ПРОЦЕДУРИ

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Аналіз реалізації на предмет недружності для бізнесу			
1	1. Чи є інструмент (засіб) регулювання безумовним істотним обмеженням для бізнесу (заборонаю займатися певною діяльністю)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
2	1.1. Чи існують винятки з встановлених безумовних істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
3	1.2. Чи встановлений виключний перелік винятків з істотних обмежень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
4	2. Чи є інструмент (засіб) регулювання умовним істотним обмеженням для ведення бізнесу (можливості займатися діяльністю тільки за умови виконання низки вимог)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
5	2.1. Чи зазначений виключний перелік умов, виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
6	2.2. Чи достатньо чітко сформульовані умови (чи не допускають подвійного тлумачення), виконання яких необхідне для отримання можливості для ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал недружності до бізнесу.)	Ні	1.00
Аналіз процедури на предмет недружності для бізнесу			
7	1. Чи передбачені щодо ринку необхідність / обов'язок бізнесу надавати державі (регулятору / інспектору) додаткову інформацію (крім стандартної податкової звітності)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
8	2. Чи передбачена щодо ринку можливість прийняття регулятором рішень, які можуть істотно вплинути на умови ведення бізнесу? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Так	1.00
9	3. Чи передбачена щодо процедури необхідність оплати на користь держави обов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
10	4. Чи передбачена щодо ринку необхідність оплати на користь держави необов'язкових платежів (крім податків, прямо передбачених Податковим кодексом), відсутність оплати яких може ускладнити ведення бізнесу (окремого бізнес-процесу)? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал недружності до бізнесу.)	Ні	0.00
Аналіз процедури на предмет ризиків корупції			
11	1. Чи має право особа, уповноважена на виконання функцій держави (делегованих функцій), відмовити бізнесу через невідповідність суб'єкту вимогам процедури? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
12	1.1. Чи чітко визначені вимоги до суб'єкта звернення? Чи не допускають вони можливості подвійного трактування? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30
13	1.2. Чи є вимоги до суб'єкта вичерпними? Чи заборонено службовцю вимагати від заявника будь-який інший документ / інформацію, крім тих, що прямо перераховані в регуляторних актах, що описують процедуру? (Якщо відповідь - 'Так', то -0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0,3 бал ризиків корупції.)	Ні	0.30

№ п/п	Питання	Відповідь	Бал
Взаємодія з органами влади та уповноваженими особами			
14	2. Чи встановлює процедура обов'язкову взаємодію бізнесу з органами влади? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Так	1.00
15	3. Чи встановлюється/передбачається обов'язок чи вимушеність бізнесу взаємодіяти з будь-яким іншим органом влади або іншим суб'єктом, крім того, до якого подаються документи? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
16	3.1. Чи передбачені процедурою необхідність / обов'язок для бізнесу вдаватися до послуг третіх осіб (крім органів влади) для успішної взаємодії з державою? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал недружності до бізнесу. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал недружності до бізнесу.)	н/з	
17	3.2. Чи передбачає процедура одноосібне прийняття рішення щодо бізнесу особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0,3 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то -0,3 бал ризиків корупції.)	н/з	
18	4. Чи передбачений для процедури вичерпний список варіантів для прийняття рішення особою, що виконує функції держави (делеговані функції)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
19	5. Чи чітко визначений термін для прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
Порядок оскарження			
20	6. Чи передбачений вичерпний перелік підстав (умов) для відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
21	7. Чи передбачений позасудовий адміністративний порядок оскарження? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
22	8. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі відмови? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
23	8.1. Чи встановлено обов'язок особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій), обґрунтовувати прийняте рішення письмово у разі позитивного рішення? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	н/з	
24	9. Чи є публікація рішень обов'язковою для особи, уповноваженої на виконання функцій держави (делегованих функцій)? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
25	10. Чи існує публічна база даних прийнятих рішень? (Якщо відповідь - 'Так', то 0.00 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 1 бал ризиків корупції.)	Ні	1.00
26	11. Чи встановлюється/передбачається обов'язок бізнесу взаємодіяти з органом влади (особою, уповноваженою на виконання функцій держави (делегованих функцій)) більше, ніж два рази? (Якщо відповідь - 'Так', то 1 бал ризиків корупції. Якщо відповідь - 'Ні', то 0.00 бал ризиків корупції.)	Ні	0.00
Сума балів ризиків корупції		9.6	Високий корупційний ризик
Сума балів недружності до бізнесу		6	Регулювання недружне для бізнесу

ДОДАТОК № 23. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, ПЕРЕДБАЧЕНА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

I. ПЕРЕЛІК АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

№ п/п	Номер статті КУпАП	Суть/рівень відповідальності	Органи, які складають протоколи	Органи, які розглядають справи про адміністративні правопорушення
1	Стаття 156 (частина перша)	Роздрібна або оптова торгівля алкогольними напоями чи тютюновими виробами без марок акцизного податку чи з підробленими марками цього податку - тягне за собою накладення штрафу від двохсот до шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 до 10 200 гривень) з конфіскацією предметів торгівлі та виручки, одержаної від продажу предметів торгівлі.	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 255). Посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
2	Стаття 156 (частина друга)	Порушення працівником підприємства (організації) торгівлі або громадського харчування правил торгівлі пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами, а саме: ¹ тягне за собою накладення штрафу від ста до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 6 800 гривень) .	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 255). Посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255).	Адміністративні комісії при виконавчих органах міських рад, сільських, селищних рад (ст.218). Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 244-4).

¹ торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями, тютюновими виробами, електронними сигаретами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння у приміщеннях або на території, заборонених законом, або в інших місцях, визначених рішенням відповідного органу місцевого самоврядування як такі, де роздрібна торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями, тютюновими виробами, електронними сигаретами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння заборонена, або торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями, тютюновими виробами, електронними сигаретами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння через торгові автомати чи особами, які не досягли 18-річного віку, а також продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння особі, яка не досягла 18-річного віку, або продаж тютюнових виробів в упаковках, що містять менш як 20 сигарет або цигарок, чи поштучно (крім сигар), або торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями, винами столовими у забороненій рішенням відповідного органу місцевого самоврядування час доби - (ч. 2 стаття 156 Кодексу України про адміністративні правопорушення) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

№ п/п	Номер статті КУпАП	Суть/рівень відповідальності	Органи, які складають протоколи	Органи, які розглядають справи про адміністративні правопорушення
3	Стаття 156 (частина третя)	Торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями, тютюновими виробами, електронними сигаретами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння з рук, з лотків, у приміщеннях або на територіях, заборонених законом, - тягне за собою накладення штрафу від двохсот до шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 до 10 200 гривень) з конфіскацією предметів торгівлі та виручки, одержаної від продажу предметів торгівлі.	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 255). Посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
4	Стаття 156 (частина четверта)	Дії, передбачені частиною першою чи третьою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від шестисот до однієї тисячі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 10 200 до 20 400 гривень) з конфіскацією предметів торгівлі.	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 255). Посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
5	Стаття 156-2	Порушення встановленого порядку промислової переробки, зберігання, транспортування або знищення конфіскованих спирту етилового, коньячного та плодового, алкогольних напоїв чи тютюнових виробів - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від однієї тисячі до двох тисяч чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 000 до 40 800 гривень).	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад (ст. 255).	Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (ст. 244-4).
6	Стаття 164-5 (частина перша)	Зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів з підробленими чи фальсифікованими марками акцизного податку посадовими особами підприємств - виробників, імпортерів і продавців таких товарів, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 4 250 гривень) з конфіскацією таких алкогольних напоїв або тютюнових виробів.	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи органів державної податкової служби (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).

№ п/п	Номер статті КУпАП	Суть/рівень відповідальності	Органи, які складають протоколи	Органи, які розглядають справи про адміністративні правопорушення
7	Стаття 164-5 (частина друга)	Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано стягненню за будь-яке з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, або вчинені у великих розмірах, - тягнуть за собою накладення штрафу від шестисот до однієї тисячі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 10 200 до 20 400 гривень) з конфіскацією таких алкогольних напоїв або тютюнових виробів. <i>Примітка. Під великим розміром слід розуміти вартість алкогольних напоїв або тютюнових виробів, яка у п'ятсот чи більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.</i>	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи органів державної податкової служби (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
8	Стаття 164-5 (частина третя)	Незаконне зберігання марок акцизного податку- тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1 700 до 4 250 гривень) з конфіскацією марок акцизного податку.	Уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) (ст. 255). Уповноважені на те посадові особи органів державної податкової служби (ст. 255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
9	Стаття 177-2 (частина перша)	Виготовлення, придбання або зберігання з метою реалізації фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, а так само виготовлення, придбання або зберігання з метою реалізації або використання за призначенням обладнання для вироблення фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів - тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 170 до 850 гривень) з конфіскацією фальсифікованих алкогольних напоїв, тютюнових виробів та обладнання для їх вироблення.	Уповноважені на те посадові особи органів державної податкової служби (ст.255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221).
10	Стаття 177-2 (частина друга)	Реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, а так само обладнання для їх вироблення - тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 340 до 1700 гривень) з конфіскацією фальсифікованих алкогольних напоїв, тютюнових виробів та обладнання для їх вироблення.	Уповноважені на те посадові особи органів державної податкової служби (ст.255).	Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст.221).

II. ПЕРЕЛІК ВИДІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА РИНКУ ФЕРМЕНТОВАНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

№ п/п	Номер статті ККУ	Суть/рівень відповідальності
1	Стаття 204 (частина перша)	Незаконне придбання з метою збуту або зберігання з цією метою, а також збут чи транспортування з метою збуту незаконно виготовлених спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, пива, тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну, пального або інших підакцизних товарів - караються штрафом від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 85 0000 до 170 000 гривень) з конфіскацією та знищенням незаконно виготовлених товарів.
2	Стаття 204 (частина друга)	Незаконне виготовлення спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, пива, тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну, пального або інших підакцизних товарів або вчинене особою, яка раніше була засуджена за цією статтею, - карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років з конфіскацією та знищенням незаконно вироблених або придбаних товарів, знярядь виробництва, сировини для їх виготовлення.
3	Стаття 204 (частина третя)	Незаконне виготовлення товарів, зазначених у частинах першій або другій цієї статті, що становлять загрозу для життя і здоров'я людей, а так само збут таких товарів, що призвело до отруєння чи спричинило смерть особи, - караються позбавленням волі на строк від восьми до десяти років з конфіскацією майна, з вилученням та знищенням незаконно виробленої або придбаної продукції, обладнання для її виготовлення.

III. ПЕРЕЛІК ФІНАНСОВИХ САНКЦІЙ У ВИГЛЯДІ ШТРАФІВ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА І ОБІГУ СПИРТУ ЕТИЛОВОГО, КОНЬЯЧНОГО І ПЛОДОВОГО, АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ, РІДИН, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТАХ ТА ПАЛЬНОГО»

№ п/п	Суть порушення	Ставки та розміри штрафних санкцій
1	Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового та зернового дистилату, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистилату виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, біоетанолу, алкогольних напоїв та тютюнових виробів без наявності ліцензії.	200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 85 000 гривень
2	Виробництво алкогольних напоїв з використанням інших видів спирту (крім етилового, коньячного і плодового та зернового дистилату, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового).	200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 15 000 гривень
3	Оптова і роздрібна торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим та зерновим дистилатом, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, біоетанолом, алкогольними напоями та тютюновими виробами без наявності ліцензій (крім випадків, передбачених Законом про виробництво спирту).	200 відсотків вартості отриманої партії товару, але не менше 17 000 гривень
4	Оптова торгівля пивом виробниками пива, які виробили понад 3000 гектолітрів пива на рік, за наявності ліцензії, річна плата за яку встановлена в розмірі 30 000 гривень.	200 відсотків вартості реалізованої партії товару, але не менше 500 000 гривень
5	Роздрібна торгівля алкогольними напоями чи палимим через електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) не зазначений у ліцензії.	200 відсотків вартості реалізованої через такий контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) продукції, але не менше 10 000 гривень

№ п/п	Суть порушення	Ставки та розміри штрафних санкцій
6	Сплата сум акцизного податку та податку на додану вартість шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями, в тому числі казначейськими, та в інших формах, які не передбачають сплату таких платежів коштами.	у розмірі вартості відвантаженої продукції
7	Порушення вимог статті 15-3 Закону про виробництво спирту.	6 800 гривень
8	Зберігання алкогольних напоїв, або тютюнових виробів у місцях зберігання, не внесених до Єдиного реєстру.	100 відсотків вартості товару, який знаходиться в такому місці зберігання, але не менше 17 000 гривень
9	Використання дистиляту виноградного спиртового або спирту-сирцю плодового у спосіб, не передбачений Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального».	200 відсотків вартості спирту, але не менше 17 000 гривень
10	Оптова або роздрібною торгівлі коньяком, алкогольними напоями, горілкою, лікєро-горілочаними виробами та вином за цінами, нижчими за встановлені мінімальні оптово-відпускні або роздрібні ціни на такі напої.	100 відсотків вартості отриманої партії товару, розрахованої виходячи з мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін, але не менше 10 000 гривень
11	Виробництво, зберігання, транспортування, реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв; алкогольних напоїв чи тютюнових виробів без марок акцизного податку встановленого зразка або з підробленими марками акцизного податку.	200 відсотків вартості товару, але не менше 17 000 гривень
12	Вивезення спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів з території акцизного складу або транспортування такої продукції без відмітки представника податкового органу на товарно-транспортній накладній про погодження відпуску.	200 відсотків вартості вивезеної або транспортованої продукції, але не менше 15 000 гривень
13	Неподання чи несвоєчасного подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати відповідні ліцензії.	17 000 гривень
14	Розлив алкогольних напоїв для реалізації на території України у тару, не передбачену статтею 11 Закону про виробництво спирту.	200 відсотків вартості виробленої (реалізованої) продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 85 000 гривень

Рішення про стягнення штрафів, передбачених частиною другою статті 17 Закону про виробництво спирту, приймаються податковими органами та/або органом, який видав ліцензію на право виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим та зерновим дистилятом, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, біоетанолом, алкогольними напоями і тютюновими виробами та палим, зберігання пального, та іншими органами виконавчої влади у межах їх компетенції визначеної законами України¹.

¹ Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (стаття 17) — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80>

